

PLANUL STRATEGIC
PENTRU DEZVOLTAREA
ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI DE
MEDIU A
COMUNEI VALEA IERII

Fundația Eco - Mont
Comuna Valea Ierii, județul Cluj

***PLANUL STRATEGIC
PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI DE
MEDIU A COMUNEI VALEA IERII***

Comisia pentru planificarea dezvoltării economice a comunei Valea Ierii:

1. **Marcel Marcu - viceprimar;**
2. **Ioan Șoiom - patron;**
3. **Dan Duma - patron;**
4. **Florentin Burz - consilier;**
5. **Radu Vîrtan - întreprinzător privat;**
6. **Florin Culda - întreprinzător privat;**
7. **Ioan Giurgiu - referent;**
8. **Elena Abrudan - consilier;**
9. **Iuliana Bercia – consilier;**

Aprobat:

Gabriel-Alexandru Duma - Primar

Elaborat de Fundația Eco-Mont, 2009

Director executiv: Marin-Gavrilă Marc

Consultant: Ioana Toșea

Consultant: Vicențiu Crișan

CUPRINS

Cuprins	2
Acronime	5
Introducere	6

PROFILUL COMUNEI VALEA IERII

Capitolul I

PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI VALEA IERII	11
1.1 Scurt istoric	11
1.2 Amplasarea geografică	12
1.3 Relieful	13
1.4 Rețeaua hidrografică	15
1.5 Siturile naturale, de interes comunitar din comuna Valea Ierii.....	16
1.6 Ariile naturale protejate de interes județean	22
1.7 Solurile	24
1.8 Resursele naturale	25
1.9 Clima	25
1.10 Vegetația	26
1.11 Fauna	28
1.12 Resursele forestiere	29
1.13 Rețeaua rutieră	32

Capitolul II

INFRASTRUCTURA LOCALĂ	34
2.1 Sectorul social și cultural.....	34
2.2 Sănătatea publică	38
2.3 Asistența socială	38
2.4 Mediul asociativ	39
2.5 Transportul	41
2.6 Rețele de utilități.....	41

Capitolul III

POPULAȚIA ȘI ECONOMIA	44
3.1 Populația	44
3.2 Dezvoltarea economică.....	46
3.2.1 Economia	46
3.2.2 Economia forestieră	49

3.2.3 Agricultură	52
3.2.4 Turismul	54
3.2.5 Infrastructura de cazare	59
3.2.6 Oportunitățile de dezvoltare economică	61

Capitolul IV

CADRUL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN DE DEZVOLTARE	64
4.1 Planul național de dezvoltare	64
4.2 Cadrul Strategic Național de Referință(CSNR)	68
4.3 Programul Național pentru Dezvoltare Rurală.....	72
4.4 Planul de Dezvoltare Regională	74
4.5 Direcțiile de dezvoltare ale județului Cluj.....	75

ELABORAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE

Capitolul V

CENTRALIZAREA CHESTIONARELOR	78
5.1 Chestionar privind mediul de afaceri	78
5.2 Chestionar privind protecția mediului	83
5.3 Chestionar privind societatea civilă	85

Capitolul VI

ANALIZA SWOT A SITUAȚIEI DIN LOCALITATE	90
6.1 Turism	92
6.2 Resurse umane	93
6.3 Mediul social, societatea civilă și sănătate	94
6.4 Educație	95
6.5 Protecția mediului, cadru geografic și zone protejate	96
6.6 Agricultură, silvicultură, zootehnie și piscicultură	97
6.7 Infrastructură, servicii publice și energie	99
6.8 Cultură, sport și recreere.....	100
6.9 Mediul de afaceri.....	101
6.10 Administrația publică locală.....	102

Capitolul VII

STRATEGII DE DEZVOLTARE.....	104
7.1 Viziunea comunității	104
7.2 Declarația de misiune.....	107
7.3 Lista scopurilor planului de acțiune	107
7.4 Dezvoltarea turismului.....	108
7.5 Dezvoltarea resurselor umane	109

7.6 Mediul social, societatea civilă și sănătatea	109
7.7 Dezvoltarea sistemului educațional	110
7.8 Protecția mediului.....	110
7.9 Dezvoltarea agriculturii, silviculturii, zootehniei și pisciculturii	111
7.10 Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor publice și rețelelor energetice	112
7.11 Crearea de oportunități pentru sport, recreere și cultură	113
7.12 Dezvoltarea mediului de afaceri	113
7.13 Eficientizarea administrației publice locale, amenajarea teritoriului și urbanism	114
7.14 Prioritizarea obiectivelor	115
Capitolul VIII	
IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	119
8.1 Planul de acțiuni 2009	121
Concluzii.....	124
Bibliografie	125

Anexe:

Anexa 1. Rezumat măsuri

Anexa 2. Glosar termeni

Anexa 3. Situri de interes comunitar

Anexa 4. Arii naturale protejate de interes județean - Cluj

Acronime

ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
ANAZNP	Agenția Națională a Zonelor Naturale Protejate
APDRP	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
APIA	Agenția de Plăți și Intervenții în Agricultură
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEP	Fondul European pentru Pescuit
FSE	Fondul Social European
HCL	Hotărâre Consiliu Local
IANT	Identificarea și Analiza Nevoilor de Training
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ONG	Organizații Non Guvernamentale
OS	Ocolul Silvic
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
PIB	Produsul Intern Brut
PND	Planul Național de Dezvoltare
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
PNS	Plan Național Strategic
PO	Program Operational
POR	Program Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sectorial
POS CCE	Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”
POS DRU	Planul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
POP	Programul Operațional pentru Pescuit
PUG	Planul de Urbanism General
PUZ	Planul de Urbanism Zonal
RNP	Regia Națională a Pădurilor
S.W.O.T	Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități), Threats (amenințări)
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

Istoria dezvoltării locale arată că cele mai sănătoase idei și măsuri stabilite pentru dezvoltare sunt cele luate în mod participativ, prin consultarea reprezentanților tuturor grupurilor din comunitate.

Ideile care pornesc de jos în sus, prin participarea activă a populației locale la planificarea, luarea deciziilor și implementarea strategiilor necesare dezvoltării zonei asigură sprijinul larg al membrilor comunității. Autoritățile locale nu pot să forțeze piața să reacționeze așa cum vor ele, ci trebuie să răspundă pozitiv la tendințele și forțele care guvernează piața. (Kotler P., 2001)

Pentru reușita procesului de dezvoltare dorit de o comunitate este nevoie de elaborarea unei analize de diagnostic și planuri strategice care să se încadreze în viziunea comunității.

Întrebările esențiale ale procesului de planificare strategică la care trebuie să răspundă o comunitate sunt:

1. Unde suntem acum?
2. Unde vrem să fim în viitor?
3. Cum vom ajunge acolo?
4. Cum măsurăm progresul făcut?

De ce este nevoie de o planificare strategică?

Nu toate localitățile au un proces de planificare strategică a dezvoltării economice, deși ar fi necesar pentru asigurarea unui mod de viață mai bun pentru locuitori.

Planificarea strategică este un proces sistematic prin care comunitățile își pot previziona viitorul și elabora pașii potriviți pentru atingerea acelui viitor în funcție de resursele locale. (Kouzes J., 1987)

Fiecare loc este supus unor cicluri interne de creștere și declin, precum și acțiunii unor șocuri externe și forțe pe care nu le pot controla. Există și locuri aflate în depresiune acută, dar care posedă un oarecare potențial de regenerare. (Kotler P., 2001)

Pentru a înțelege care sunt pârghiile care pot propulsa spre dezvoltare sau spre declin o localitate sau o grupare de localități constituite fie într-o comună, fie într-o asociație microregională sau de dezvoltare intercomunitară, fie într-o asociație de dezvoltare metropolitană, este nevoie să se facă o analiză diagnostic a teritoriului respectiv, urmată apoi de planuri strategice de dezvoltare.

În acest fel a fost abordată problema dezvoltării economice a comunei Valea Ierii, elaborându-se un profil al comunității, o analiză SWOT, declarația de misiune, viziunea comunității și stabilindu-se strategii de dezvoltare pe domenii distincte, cu prioritizarea obiectivelor, un plan de monitorizare și evaluare și la final un plan de acțiune.

Ideea principală care se conturează în încercarea de a înțelege evoluția economică a locurilor este că fiecare sat, comună sau oraș au fost și continuă să fie mult influențate de forțele externe legate de schimbările tehnologice rapide, de concurența globală și de transferul de autoritate al administrației publice de la nivel național, la nivel regional, județean și comunal. Comunitățile trebuie să se pregătească pentru a putea răspunde mai bine la aceste amenințări, anticipând din timp apariția lor. (Kotler P., 2001)

În situația în care localitățile au probleme economice semnificative există opțiunea de a nu face nimic, de a căuta mai multe resurse financiare, în loc să elaboreze o analiză diagnostic și un plan strategic de dezvoltare economică.

Măsuri de redresare pe care le pot aborda comunitățile sunt emisiunea de obligațiuni comunale sau municipale, majorarea impozitelor, reducerea costurilor administrației publice locale, amânarea plății facturilor, concedierea unor angajați sau privatizarea serviciilor publice.

În continuarea efortului de a exploata la maxim resursele de care dispun, comunitățile pot elabora programe de stimulare, atragere a turiștilor și a agenților economici pentru un sector nou de activitate. Prin politicile rurale sau urbane elaborate în campaniile electorale și puse în acțiune prin aprobarea principalelor direcții de dezvoltare în consiliile locale, se caută să se facă localitățile cât mai atractive.

Există însă unele comunități care abordează problema dezvoltării economice într-un mod responsabil, prin elaborarea unor planuri strategice de dezvoltare sau strategii de dezvoltare generale sau pe anumite domenii.

Locuitorii din comuna Valea Ierii au trăit momente în care viața economică locală era dinamică și înfloritoare, prin exploatarea și prelucrarea lemnului, iar după închiderea Fabricii de cherestea au cunoscut influențele regresului economic. Opțiunea de a nu face nimic nu a fost agreată, așa că s-au căutat noi soluții pentru dezvoltarea economică într-un mod durabil, astfel încât și generațiile următoare să se poată bucura de resursele existente în zonă.

Acești locuitori au înțeles că trebuie să-și instituie un proces de planificare strategică orientată spre piață, încorporând aspectul calității în programele, produsele și serviciile oferite. Pentru a nu mai gusta eșecul unei economii monoindustriale au ales diversificarea bazei economice și crearea de mecanisme de adaptare flexibile la condițiile aflate în permanentă schimbare.

Pe măsură ce societatea informațională progresează, mobilitatea oamenilor și a firmelor devine din ce în ce mai mare. Aceste schimbări rapide impun ca autoritățile locale, județene și naționale să efectueze mai des activități de evaluare a modului în care satisfac nevoile propriilor cetățeni. Comunitățile trebuie să-și asume responsabilitatea de a răspunde la întrebarea: Cine va dori să trăiască și să muncească aici, în ce condiții și cu ce așteptări?

Avuția unei națiuni este produsă de suma părților sale: ramuri economice, oameni și locuri. Țările își sporesc competitivitatea atunci când localitățile și regiunile lor devin mai competitive.

În lumina acestor noi forțe care remodelează lumea, cum sunt concurența globală, accelerarea progresului tehnologic și dezintegrarea politică, comunitățile pur și simplu nu au de ales: trebuie să dovedească un spirit mai pronunțat strategic și întreprinzător în gestionarea viitorului propriu. (Kotler P., 2001)

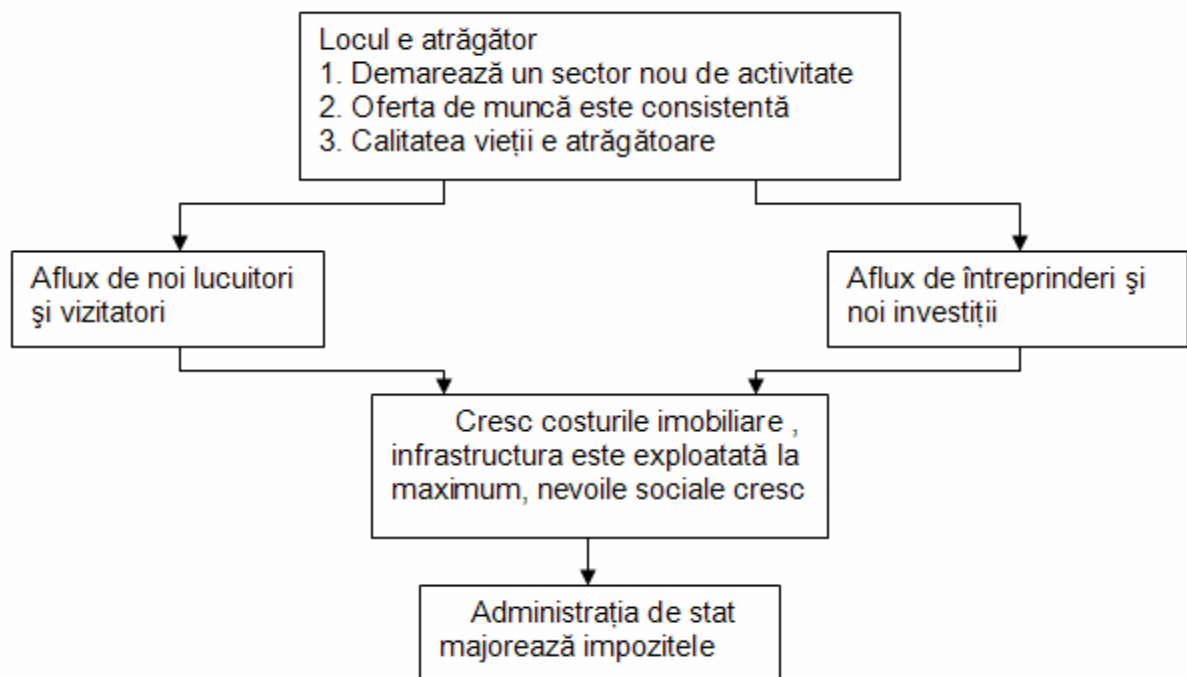

Fig. 1 Dinamica dezvoltării unei localități
(Sursa: Kotler P., 2001)

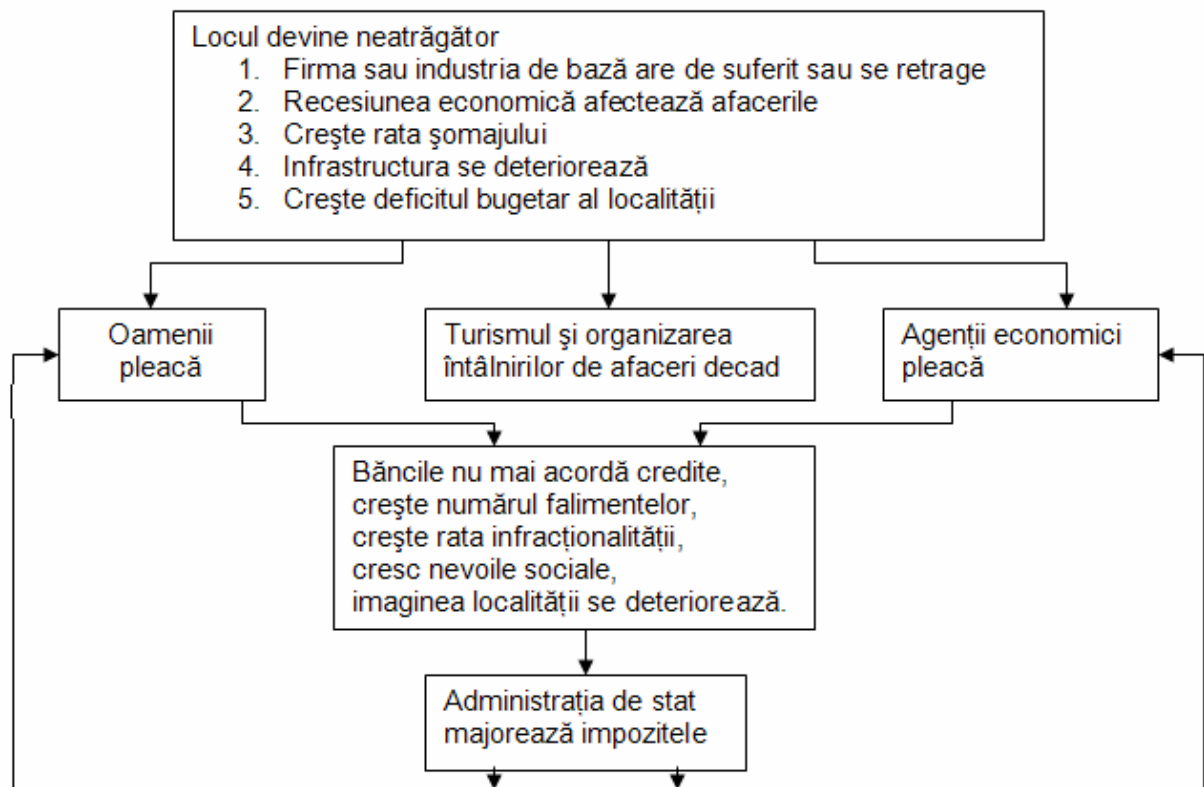

Fig. 2 Dinamica declinului unei localități
(Sursa: Kotler P., 2001)

PROFILUL COMUNEI VALEA IERII

CAPITOLUL I

PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI VALEA IERII

1.1 Scurt istoric

Valea Ierii este atestată documentar din anul 1840, în lucrarea „*Dicționar istoric al localităților din Transilvania*”, unde se precizează că era un cătun al satului Hășdate. (Coriolan S., 1962)

La doar 9 km de Valea Ierii se găsește cetatea Lita a cărei urme se văd și în zilele noastre. Aceasta a fost atestată documentar în 1324, iar în 1456 se amintesc posesiunile ei românești și ungurești: Lita, Săvădisla, Hășdate, Bărbat, Săcel, Filea de Sus, Filea de Jos, Agriș, Plaiuri, Sâncrai, Suțu și Vălișoara. Știind că satele Valea Ierii și Plopi sunt amintite ca fiind cătune ale satului Hășdate, iar Cerc, cătun al satului Finișel se presupune că existența satelor din comuna Valea Ierii este datată cu mult înaintea atestării documentare din 1840.

Comuna Valea Ierii are în componență trei sate: satul Valea Ierii cu cătunele Dâmbul Cucului și Soci, satul Plopi și satul Cerc. Etimologia denumirii comunei este legată de râul Iara pe cursul căruia se află așezat satul Valea Ierii, reședința comunei.

Printre primii locuitori ai satului Valea Ierii se numără trădătorii lui Horea care au fugit, împreună cu familiile lor din Mățișești, comuna Horea de astăzi din județul Alba, fiindu-le frică de răzbunarea răsculaților de la 1784. Aceștia au trecut muntele, pe atunci împădurit și fără drumuri de acces, s-au așezat în amonte de satul Valea Ierii, pe atunci încă neînființat, în locul numit astăzi Dîmbul Cucului, un versant însorit unde și-au construit bordeie în pământ.

Satul Plopi și-a luat numele de la pădurile de plopi care înconjoară acest loc. Primii locuitori au migrat din satul Finișel pentru a întemeia noi gospodării, pe terenurile care le dețineau în zonă.

Satul Cerc a fost constituit de către unii oameni care s-au refugiat din satul Ponorel, jud Alba, în urma revoluției de la 1784 și s-au stabilit pe versantul însorit

al muntelui, într-o poiană, unde și-au așezat gospodăriile în formă de cerc, ca o tabără.

1.2 Amplasarea geografică

Teritoriul comunei Valea Ierii se suprapune peste spațiul ocupat de masivul Gilău-Muntele Mare. Oronimul de „Muntele Mare” corespunde denumirii date de localnici întinselor pășuni naturale de pe culmea principală a masivului, atributul „mare” referindu-se în acest caz la extinderea mare în plan orizontal a pășunilor, în principal și mai puțin la valorile altitudinale ale muntelui, care sunt în general sub 1800 m, fiind în același timp printre cele mai ridicate din Munții Apuseni.

Comuna Valea Ierii este situată la poalele de nord ale Muntelui Mare din Munții Apuseni, pe cursul superior al râului Iara și al afluenților săi, pârâul Șoimul și pârâul Valea Calului și se întinde până pe colinele depresiunii Hășdate.

Comuna Valea Ierii este amplasată în sud – estul județului Cluj și se învecinează: la Nord cu Săvădisla, la Sud cu Poșaga (jud Alba), la Vest cu Măguri – Răcătău și la est cu Băișoara, (fig. 3).

Este încadrată de coordonatele $46^{\circ}30'34''$ – $46^{\circ}40'16''$ latitudine Nordică și $23^{\circ}07'20''$ – $23^{\circ}23'49''$ longitudine estică.

Fig. 3 Localizarea comunei Valea Ierii în județul Cluj

1.3 Relieful

Teritoriul cuprins între Arieș și Someșul Rece, unde se află și comuna Valea Ierii, se caracterizează printr-o largă deschidere și uniformitate a suprafeței de eroziune superioară Fărcaș-Cârligata, situată la peste 1600 m și extinzându-se în zona centrală la 1800 m.

Culmea principală a masivului **Muntele Mare** se desfășoară pe o lungime de peste 40 km, începând din șaua Steaua, după care urmează un aliniament de culmi înalte: Nedeia (1594 m), Buscatul (1676 m), Balomireasa (1632 m), Căpățâna (1599 m), Încălecate (1492 m), Ghergheleu (1372 m).

Forma sinuoasă a crestei se datorează pătrunderilor regresive ale rețelei hidrografice tributare Arieșului și Someșului Rece.

Înșeuarea Prislop (1621 m) între văile Iara și Valea Mare, separă culmea principală în două compartimente: Muntele Mare în Est și Balomireasa în Vest.

Muntele Mare spre sud și sud-est domină prin abrupturi puternice culmile care coboară spre valea Arieșului. La nord-vest de vârful Muntele Mare, culmea principală se prezintă sub forma unei culmi fragmentate, valorile altimetrice fiind tot mai coborâte spre vârful Ghergheleu situate deasupra cotului pe care îl face râul Iara. Culmile secundare se răsfiră printre afluenții râului Iara sub forma unor interfluvii etajate altimetric între 700 – 800 m și 1200 – 1300 m dispuse perpendicular pe interfluviul principal.

Muntele Balomireasa se prezintă sub forma unui vast platou altitudinal situat la obârșiile Someșului Rece. Culminația principală a platoului se ridică puțin deasupra nivelului general al culmilor vestice Nedeea și Runcu. Din Balomireasa se desprind spre sud culmi prelungi și înguste care se termină prin versanți puternic înclinați la contactul cu Valea Arieșului.

La nord-vest de vârful Piatra Groșilor, pătrunde în bazinul Ierii o culme secundară scurtă, intercalată între râul Iara și pârâul Șoimu. Spre vest, paralel cu această culme se desfășoară culmea Simidele – Dumitreasa – Bătrâna pe o lungime de peste 25 km fiind puternic fragmentată de afluenții râului Iara și ai Someșului Rece.

Înălțimile masivului se mențin, cu o singură excepție, sub 1800 m, altitudinea maximă fiind în vârful Muntele Mare, 1826 m. Se disting altitudini de 1600 m pe crestele secundare și altitudini de 1400-1600 m în jurul cresteleor din centrul masivului. Se înregistrează altitudini reduse, sub 800 m la perferia masivului și de-a lungul cursurilor de apă în sectoarele inferioare.

Altitudinea la care se află reședința comunei este de aproximativ 700 m.

1.4 Rețeaua hidrografică

Teritoriul administrativ al comunei Valea Ierii se suprapune în cea mai mare parte pe bazinul superior al râului Iara. Acesta izvorăște din masivul Muntele Mare, din locul numit Picioragul, fiind afluent pe stânga al Arieșului, punctul lor de confluență fiind localitatea Buru. În prima parte a cursului său, aproximativ 20 km (până în zona fostei fabrici de cherestea din Valea Ierii), râul Iara curge în direcția nord-vest, după care își schimbă brusc cursul spre est. Scăpată din încheștarea puternică a șisturilor cristaline și a calcarelor, râul Iara și-a sculptat între Băișoara și Surduc, un bazinet depresionat. De la Surduc la Buru, Iara pătrunde din nou într-un sector de îngustări, sculptându-și un defileu la Surduc.

Râul Iara străbate teritoriul a trei comune și primește numeroși afluenți: Valea Șoimului, Valea Calului, Valea Galbenă – a Bonduresei, Pârâul Măruțiu, acestea venind de pe teritoriul comunei Valea Ierii, iar pe lângă aceștia, o serie de alte pâraie mai mici îi îmbogățesc debitul. Suprafața totală a bazinului râului Iara este de 295 kmp, iar lungimea totală a cursului de apă este de 51 km. Pe cursul său se află localitățile Valea Ierii, Buru (zona montană), Băișoara (zona colinară), Iara, Surduc (zona depresionară). În condiții naturale Iara este unul dintre cei mai mari afluenți ai Arieșului, având un debit de 3 - 4 mc/s. În prezent cursul râului Iara este captat în partea superioară și direcționat spre Bazinul Someșului Mic, pentru folosințe hidrotehnice.

Diferența de nivel între izvoare (1775 m) și localitatea Iara (405 m) este de 1370 m, ceea ce face ca panta de coborâre în cei 43 km să atingă valoarea medie de 31 m/km, fiind o coborâre abruptă.

Pe teritoriul comunei Valea Ierii se află și trei amenajări hidrotehnice: pe râul Iara, la Bondureasa; pe pârâul Șoimu și pe pârâul Valea Calului.

Din cauză că au avut loc fenomene de inundații au fost efectuate lucrări de regularizare a albiei râului Iara, între anii 1977-1978, în dreptul fabricii de cherestea și în zona centrală a satului Valea Ierii. De asemenea, construcțiile hidrotehnice din amonte, pe diferiți afluenți au contribuit la atenuarea efectelor inundațiilor.

1.5 Siturile naturale, de interes comunitar din comuna Valea Ierii

Rețeaua "Natura 2000" reprezintă instrumentul principal al Uniunii Europene de conservare a naturii în statele membre. Este o rețea de zone desemnate de pe teritoriul Uniunii Europene, unde specii vulnerabile de plante și animale, respectiv habitate importante trebuie protejate. Programul "Natura 2000" are la bază Directivele Uniunii Europene cu privire la Păsări și la Habitate, directive care au fost transpuse în România prin Legea nr. 345/2006 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 236/2000.

Țara noastră este una dintre cele mai importante regiuni din Europa din punct de vedere al bogăției florei și faunei sălbatice și a habitatelor, astfel că România va aduce o contribuție deosebit de importantă la realizarea Rețelei Ecologice Europene "Natura 2000". Această biodiversitate trebuie protejată și trebuie folosită pentru a promova dezvoltarea durabilă în zonele rurale.

Conform propunerii de "Ordin privind declararea siturilor de interes comunitar, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000 în România", în Regiunea Nord-Vest au fost validate 57 de Situri de Interes Comunitar cu o suprafață totală de 593.894,4 ha. Acestea sunt prezentate în anexa Situri de Importanță Comunitară.

Situl de interes comunitar Valea Ierii

Frumusețea peisajului și importanța păstrării pădurii pe versanții cu pante foarte mari, cumulate cu valoarea fondului cinegetic, au dus la declararea zonei Valea Ierii ca sit de interes comunitar, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Europene Natura 2000, cu o suprafață totală de 6194,1 ha, propus prin ORDINUL Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile Nr. 1964 din 13 decembrie 2007, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Limitele acestui sit sunt: la sud Muntele Buscat și Pârâul Măruțiu, la nord Pârâul Șoimu și Râul Iara, la vest Pârâul Lindrului, la est DJ 107 N și Pârâul Sălășelelor, (fig. 4).

Situl de interes comunitar Muntele Mare.

Situl (fig. 5, 6) se întinde pe o suprafață de 1659,2 ha și se remarcă prin valoarea conservativă mare a habitatelor de pădure și pajiștilor montane, dar și prin prezența unor specii de păsări ce se regasesc în anexa I din Directiva Păsări.

În acest sit nu există decât elemente montane și câteva specii subalpine, fără a alcătui însă un etaj subalpin tipic, ca în masivul Vlădeasa. Nu există elemente xerofile și termofile.

În ultimii ani se înregistrează o creștere alarmantă a acțiunilor ilegale de defrișare, cu consecințe negative asupra echilibrului ecologic din zonă. La acestea se mai semnalează și acțiuni de braconaj, efectele complete neputând fi deocamdată apreciate. Pe partea din acest sit ce intră pe teritoriul județului Cluj, nu a fost desemnată nici o arie protejată de interes județean sau național.

Fig.5 Muntele Mare

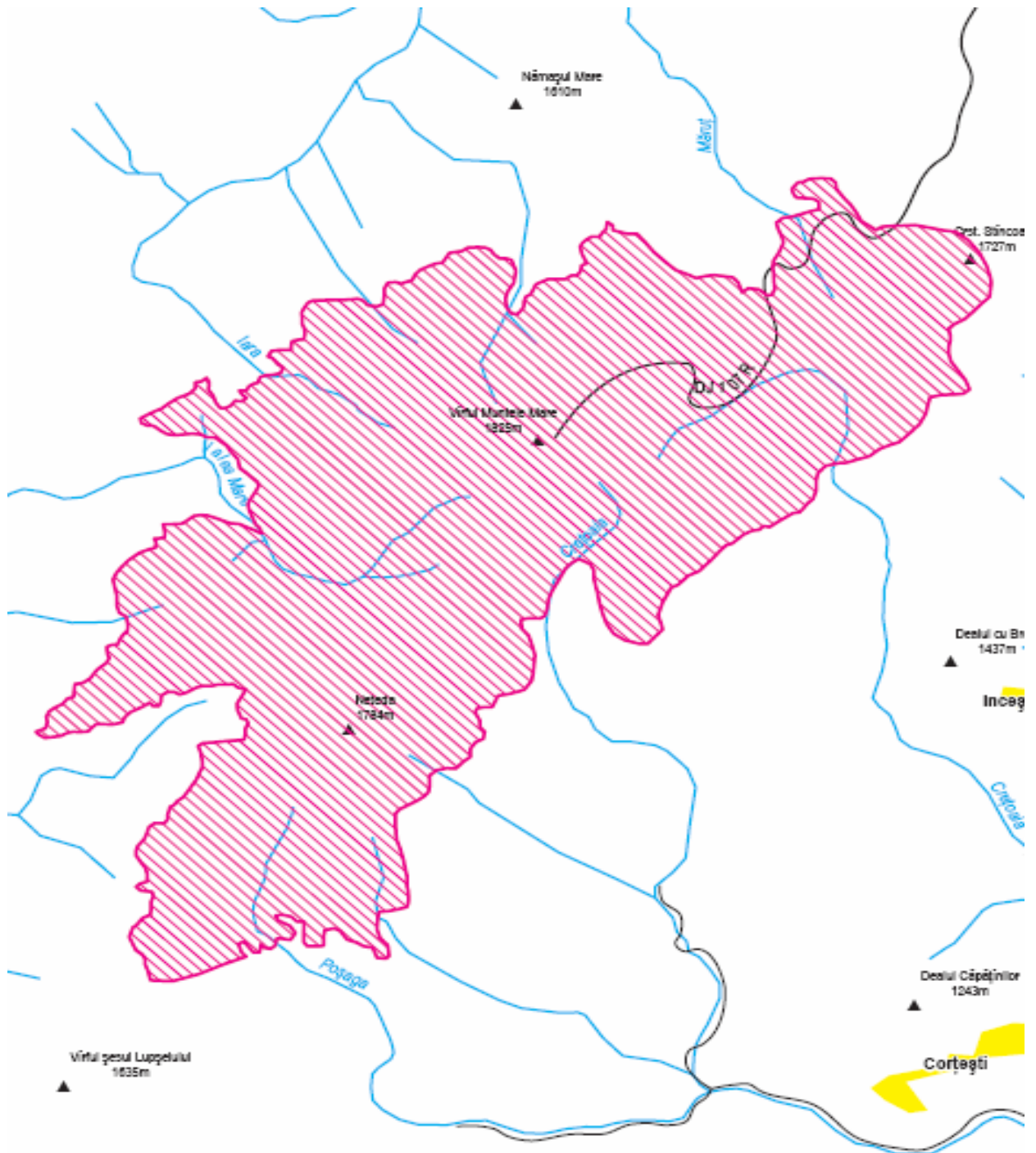

Fig.6 Situl de interes comunitar Muntele Mare

Situl de interes comunitar Someșul Rece

Din satul Someșu Rece și până aproape de Răcătău, valea Someșului Rece se remarcă prin lărgimea luncilor și frumusețea peisajului. Din loc în loc se găsesc cătune locuite permanent.

Din punct de vedere administrativ, zona aparține de comuna Gilău, Măguri – Răcătău și **Valea Ierii (1%)**.

Pentru a menține calitatea mediului și un aspect urbanistic atractiv pentru turiști, zona a fost pusă sub protecție în 1994, reglementându-se ridicarea de construcții și interzicându-se activitățile poluante.

Accesul în zonă se face pe șoseaua ce vine din Gilău, prin satul Someșu Rece spre Răcătău. Numeroase drumuri neasfaltate și forestiere fac legătura cu comuna Valea Ierii, cu bazinul superior al Someșului Rece, al afluenților Arieșului și al Someșului Cald.

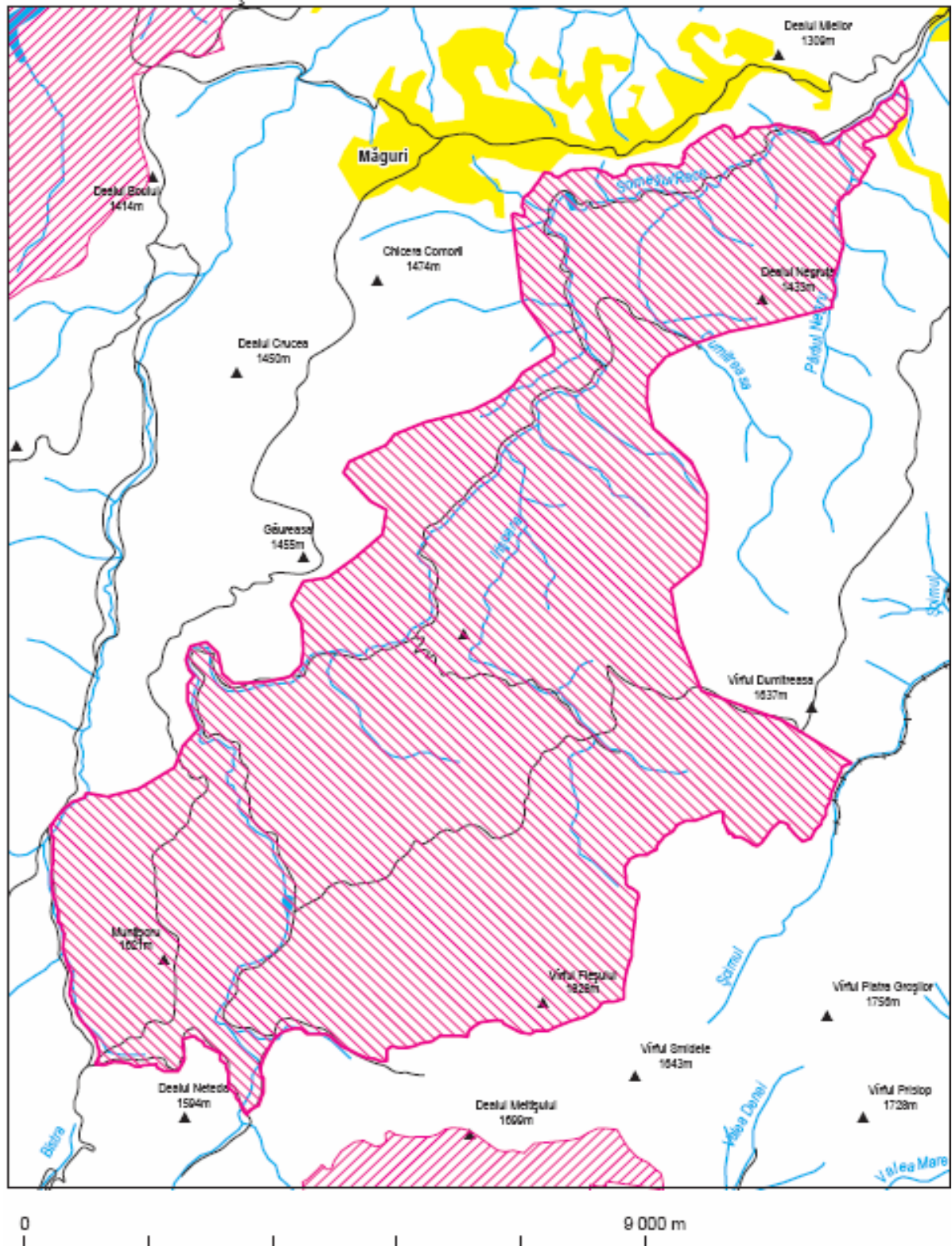

Fig.7 Situl de interes comunitar Someșul Rece

1.6 Ariile naturale protejate de interes județean

(vezi anexa – arii naturale protejate, Cluj)

În vederea conservării frumuseții și valorii cinegetice și zona situată pe teritoriul comunei Valea Ierii, a fost declarată prin Decizia 147 / 1994 a Consiliului Județean Cluj, arie protejată de interes județean, interzicându-se activitățile economice și recreaționale poluante și cele ce pot să afecteze valoarea peisagistică și cinegetică. Pe teritoriul comunei Valea Ierii se găsesc trei astfel de arii naturale protejate de interes județean: Acumularea Bondureasa, Valea Ierii și Valea Șoimului.

Aria naturală protejată de interes județean - Valea Ierii

Această zonă se întinde din aval de Acumularea Bondureasa spre satul Valea Ierii și continuă până în comuna Băișoara,

În vederea conservării frumuseții ei, zona, situată pe teritoriul comunelor Valea Ierii și Băișoara, a fost declarată, prin Decizia 147 / 1994 a Consiliului Județean Cluj, arie naturală protejată de importanță județeană, pentru valoarea peisagistică și cinegetică.

Zona a fost declarată arie naturală protejată de interes județean, cu valoare peisagistică.

Fig.8 Aria naturală protejată de interes județean - Valea Ierii

Acumularea Bondureasa este situată în aval de confluența râului Iara cu pârâul Măruțiu

În acest perimetru, râul Iara, aflat nu departe de izvor, formează un mirific amfiteatru cu pereți stâncoși cu creste, limbi de grohotiș și țancuri pe care se încumetă să crească ici și colo mesteceni și molizi piperniciți. Zona este destul de izolată, accesibilă cu autovehicule pe drum forestier din Valea Ierii, dar având pentru turiști acces spre zonele învecinate pe drumuri forestiere.

Zona a fost declarată arie naturală protejată de interes județean, cu valoare peisagistică.

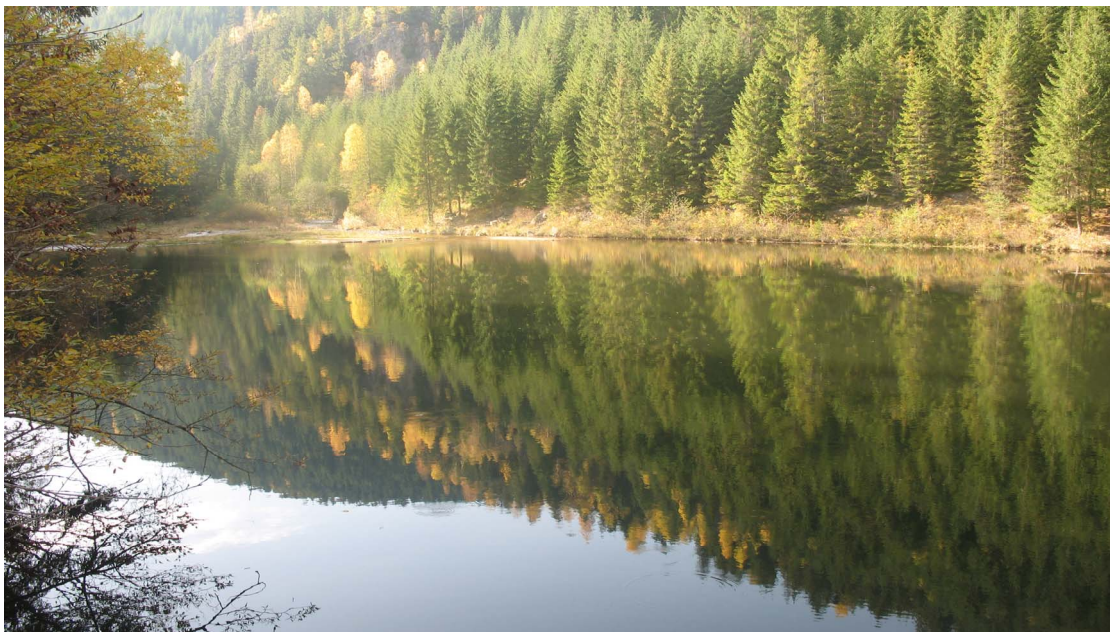

Fig.9 Aria naturală protejată de interes județean - Acumularea Bondureasa

Aria naturală protejată de interes județean Valea Șoimului

Prin aceeași decizie, 147 / 1994 a Consiliului Județean Cluj, Valea Șoimului a fost declarată arie naturală protejată de importanță județeană, pentru valoarea cinegetică.

1.7 Solurile

Solul de origine eruptivă este constituit din granit, granit porfiruit și andezid, la care se adaugă șisturile cristaline.

Solurile și-au schimbat compoziția caracteristicilor în zonele intens exploatate, rezultate în urma defrișărilor masive, aici practicându-se diverse tipuri de culturi sau pășunatul animalelor. Datorită existenței unor interfluvii largi solurile sunt în general stabile, moderat profunde, slab scheletice cu un drenaj bun.

Principalele tipuri de soluri care apar pe teritoriul comunei Valea Ierii sunt cele specifice masivului Muntele Mare, respectiv: podzolice, argilo-iluviale, soluri brune acide, soluri brune acide podzolice, soluri podzolice feriiluviale și rendzine.

Solurile montane podzolice sunt grefate pe substraturi permeabile sărace în baze. Sub pădurile de foioase și plantațiile de rășinoase, acestea evoluează spre soluri montane podzolice, argilo-iluviale. Defrișarea pădurilor, urmată de instalarea pajiștilor secundare determină modificări în morfologia și chimismul solurilor: se dezvoltă orizontul A, crește conținutul de humus și crește gradul de saturare în baze, etc.

Solurile brune acide concordă cu rocile acide din substrat (granite, granodiorite, șisturi etc) și sunt cele mai reprezentative din masiv. Sunt întâlnite acolo unde climatul este umed și răcoros tot timpul anului. La suprafață solul este acoperit de o litieră de câțiva cm întreruptă de plante acidofile și mușchi. În aceste condiții, litiera suferă o descompunere lentă și incompletă, la suprafață acumulându-se humus forestier acid.

Solurile brune acide podzolice reprezintă un stadiu de evoluție al solurilor brune acide spre podzoluri de destrucție. Dinamica podzolirii este într-un stadiu incipient pus în evidență de apariția orizontului A. Solurile podzolice humico-feriiluviale sunt puternic acide, specifice subetajului molidului și etajului ienupărului și jneapănului.

Rendzinele apar în două areale calcaroase din partea sud - estică a masivului, în arealul pădurilor de fag și amestec de fag. Geneza lor este strâns legată de alterarea rocilor, sub acțiunea variațiilor de temperatură și umiditate.

1.8 Resursele naturale

Fiind o localitate de munte și având un areal geografic acoperit în proporție de 85% de pădure, potențialul natural al zonei este:

- propice pentru creșterea animalelor și prelucrare produselor animaliere;
- propice pentru dezvoltarea industriei de prelucrare a lemnului și a fructelor de pădure și ciuperci;
- favorabil dezvoltării activității turistice;
- favorabil pentru acțiuni cinegetice;

Principala avuție a comunei este peisajul. Versanții împăduriți și văile constituie un loc mirific care atrage turistul dornic de frumos, în liniștea susurului de apă cristalină cu păstrăvi care săgetează apele repezi și cântec voios de păsări, întrerupt uneori de răget de căprior, boncănit de cerb, urlat de lupi, grohăit de mistreț sau chiar mormăit de urs.

Fondul forestier este de 9.586,13 ha, iar din materialul lemnos furnizat de pădurile ce acoperă teritoriul comunei se exploatează anual aproximativ 29.500 mc, masă lemnoasă, cu un indice de utilizare al masei lemnoase de 97%.

1.9 Clima

Așezarea geografică a țării noastre, dar mai ales poziția teritoriului comunei Valea Ierii, într-o zonă preponderent muntoasă, determină și caracteristicile principale ale climei. Astfel, comuna se încadrează în sectorul cu climat montan, caracteristic regiunilor vestice și nord – vestice ale țării noastre. Zona Munților Apuseni fiind supusă unei circulații preponderent vestice. Ca urmare, în timpul iernii predomină influența de natură oceanică din nord vest, iar vara aerul cald din sud –vest, datorită activității ciclonice nord – mediteraneene, deplasate spre nord. Clima este destul de aspră, cu ierni lungi, zăpezi mari, spulberate de vânt, iar verile sunt scurte, cu precipitații abundente.

Temperaturile medii anuale se mențin între 2° și 5°C. Temperaturile minime absolute ale lunii ianuarie ating valori în zonă de -34°C, iar mediile se mențin între -6° și -8°C. Temperaturile medii de vară se mențin între 12° și 14°C. Temperaturile medii în luna iulie sunt de 10°-11°.

Umezeala medie relativă anuală atinge valoarea de 86%.

Precipitațiile sunt variate: 800-900 mm/an în Valea Ierii și afluenții ei și între 1.000 și 1.200 mm/an pe culmile înalte.

Prima zi cu îngheț se situează în jurul datei de 1 octombrie, iar perioada fără îngheț este, în medie de 120 de zile pe an. Zilele cu strat de zăpadă sunt între 100 și 150 zile pe an. Zilele senine sunt în medie de 40 zile pe an.

Vânturile bat din direcția de vest, în mod predominant, frecvența fiind de 30%. Viteza medie anuală atinge 40-50 km/oră, iar cea maximă este mai mare de 100 km/oră.

Pentru această zonă este caracteristică etajarea topoclimatică. Etajul topoclimatic al culmilor de altitudine, plasat în partea estică a Munților Apuseni, la adăpost de circulația vestică a maselor de aer de origine atlantică și predominarea reliefului neted și larg desfășurat, este dominat de un topoclimat de culme.

Etajul topoclimatic al văilor, deși la altitudine mai joasă (700-900 m) totuși din cauza canalizării maselor de aer rece pe văi, a efectului de umbră generat de versanții abrupti și a apelor din bazinele de retenție, acest topoclimat de vale este mai rece, mai umed și cu vânturi puternice.

Un fenomen important zonei este Foehnul, care impune un peisaj cu o serie de specii mediteraneene și submediteraneene, unele chiar endemice pentru România.

1.10 Vegetația

Extinderii pe verticală a teritoriului comunei, de la 700 m la 1800 m, precum și condițiile climatice și pedologice impun o repartizare a vegetației în trei etaje.

Etajul alpin propriu-zis lipsește, acesta fiind prezent doar în Carpații Meridionali și Orientali având ca limită superioară altitudinile maxime ale munților, iar ca limită inferioară linia până la care urcă jneapănul în exemplare izolate.

Etajul subalpin este caracteristic altitudinilor maxime ale Muntelui Mare, având ca limită inferioară zona în care pădurea începe să poienească, dând răriști, în jurul altitudinii de 1500 m.

Caracteristice acestui etaj sunt asociațiile de tufărișuri care apar în alternanță cu pajiștile. Tufărișurile sunt alcătuite din: jneapăn (*Pinus montana*), ienupăr pitic (*Juniperus sibirica*), anin de munte (*Alnus viridis*), afin (*Vaccinium myrtillus*), merișor (*Vaccinus vitis-idaea*). Elementele de pajiște predominante sunt: părușcă (*Festuca supina*), iarba vântului (*Agrostis rupestris*), firuța (*Poa media*), coada iepurelui (*Sesleria rigida*), etc.

Vegetația zonală primară este reprezentată de ienupărete, prezente pe coastele domoale și pe culmi. În partea inferioară a pantelor acesta este înlocuit de iarba neagră (*Calluna vulgaris*), și coada iepurelui (*Sesleria rigida*), etc.

În general pajiștile sunt formațiuni secundare, rezultate în urma defrișării turfărișurilor. Există și pajiști primare, în partea superioară a etajului, alcătuite din părușcă (*Festuca supina*) și iarba vântului (*Agrostis rupestris*). În aceste pajiști se mai întâlnesc firuța (*Poa media*), ovăsciorul (*Avenastrum versicolor*), părul porcului (*Nardus stricta*), păiuș de baltă (*Deschampsia caespitosa*), scânteiuță de munte (*Potentilla ternata*), clopoțelul de munte (*Campanula alpina*).

Terenurile defrișate din partea inferioară a etajului subalpin, sunt ocupate de asociații caracteristice etajului de molid. Cea mai importantă este păiușul (*Festuca rubra fallax*). Însoțitoare sunt iarba câmpului (*Agrostis tenuis*), *Phleum comutatum*, păiușul de baltă (*Deschampsia caespitosa*), etc. De asemenea sunt pajiști întinse de părul porcului (*Nardus stricta*) bine închegate cu puține specii însoțitoare.

Direcția de evoluție naturală este de la pajiști spre tufișuri zonale, având câteva intermediare.

Etajul boreal, al molidișurilor, este prezent în această zonă până la limita inferioară de 1250m – 1300m, fiind una dintre puținele zone din Munții Apuseni unde el apare. Elementul principal al etajului este molidul (*Picea excelsa*), mai rar întâlnindu-se și zăda (*Larix decidua*).

În partea inferioară apar: molidul (*Picea excelsa*), bradul (*Abies alba*), fagul (*Fagus sylvatica*) și mai rar ulmul (*Ulmus glabra*), paltinul de munte (*Acer pseudoplatanus*), frasinul (*Fraxinus excelsior*), gorunul (*Quercus petraea*), plopul (*Populus tremula*), carpenul (*Carpinus betulus*), teiul (*Tilia cordata*), salcâmul (*Robinia pseudacacia*), măr pădureț (*Malus silvestris*), păr pădureț (*Pirus piraster*), cireș sălbatic (*Cerasus avium*). Dintre arbuști se întâlnesc: scorușul de munte (*Sorbus aucuparia*), alunul (*Corylus avellana*), măceșul (*Rosa canina*), păducelul (*Crataegus monogyna*), socul negru (*Sambucus nigra*), socul roșu (*Sambucus racemosa*), zmeurul (*Rubus idaeus*), murul (*Rubus fruticosus*), caprifoiul (*Lonicera nigra*), piperul lupului (*Daphne mezereum*), cununiță (*Spiraea ulmifolia*), afinul (*Vaccinium myrtillus*). Speciile erbacee sunt: măcrișul (*Oxalis acetosella*), degetărelul (*Soldanella montana*), etc. Pe locurile despădurite de moliduri sunt pajiști de păiuș (*Festuca rubra*), părul porcului (*Nardus stricta*) și păiușul de baltă (*Deschampsia caespitosa*).

Tăieturile sunt adesea invadate de asociații pionere de: zmeurușuri (*Rubus idaeus*), desișuri zburătoare (*Epilobium sp.*), mesteacănul (*Betula verucosa*), urzică (*Urtica dioica*).

În zonele defrișate și replantate cu molid, în rariștile de pădure și în pajiștile nefolosite, mesteacănul (*Betula verucosa*) a invadat zona, depreciind valoarea pășunilor și influențând negativ creșterea puieților de molid.

De-a lungul văilor vegetația este influențată de inundații și pânza de apă freatică. Mai ales după inundațiile din 1975, s-a instalat arinul negru (*Alnus glutinosa*) și vegetația corespunzătoare: feriguță dulce (*Polypodium vulgare*), feriga de pădure (*Dryopteris filix – mas*), podbalul (*Tussilago farfara*), brusturele (*Arctium lappa*), urzică (*Urtica dioica*).

1.11 Fauna

Suprafața mare a comunei Valea Ierii, ocupată de pădure face ca fauna să fie bogată:

- mamifere: ursul carpatin (*Ursus arctos*), cerbul (*Cervus elephus*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), lupul (*Canis lupus*), vulpea (*Vulpes vulpes*) precum și alte

specii mai rar întâlnite aici: iepurele (*Lepus europaeus*), râsul (*Lynx lynx*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), jderul (*Martes martes*), vidra (*Lutra lutra*), dihorul comun (*Putorius putorius*), bursucul (*Meles meles*).

- păsări: cocoșul de munte (*Tetrao urogallus*), acvila de munte (*Aquila chrysaetos*), acvila de stâncă (*Aquila chrysaetos*), șoimul rândunelelor (*Falco subbuteo*), șoimul călător (*Falco peregrinus*), uliul păsărar (*Accipiter nisus*), uliul porumbar (*Accipiter gentiles*).

- pești: păstrăvul indigen (*Salmo trutta fario*), păstrăvul fântânel (*Salvelinus Fontinalis*), păstrăvul curcubeu (*Salmo Irideus*) și lipanul (*Thymallus thymallus*), acesta din urmă se pare că a dispărut din cauza poluării apei ;

- reptile: vipera (*Vipera berus berus*), vipera cu corn (*Vipera ammodytes*) șopârta (*Lacerta vivipara*), salamandra (*Salamandra salamandra*), șarpele de casă (*Natrix natrix*);

Pentru a proteja fondul cinegetic întreaga zonă este declarată ca fond de restricție de gradul I, vânatul fiind interzis din anul 1986. Însă acolo unde densitățile sunt mari și pagubele înregistrate de alte sectoare de activitate sunt deosebite, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale aprobă recoltarea exemplarelor în exces.

1.12 Resursele forestiere

Pădurile din acest teritoriu sunt administrate de Ocolul Silvic Turda, din cadrul Inspectoratului Silvic Cluj și de Ocolul Silvic Valea Ierii, acesta din urmă fiind o societate comercială cu răspundere limitată, constituită de Asociația Șoimul-Arieș care a fost înființată de comunele din județul Cluj, care dețin păduri și pășuni împădurite în comuna Valea Ierii.

Structura fondului forestier pe clase de vârstă de câte 20 ani în comparație cu starea normală se prezintă astfel: un excedent al arboretelor tinere de 1-20 ani, a celor de peste 60 ani și un deficit al arboretelui de 20-60 ani.

După compoziția de specii pădurile de fag dețin ponderea suprafeței,

urmată de pădurile de fag-stejar-alte specii; arboretele de rășinoase sunt în majoritate tinere și create prin plantații în ultimele 3 decenii.

Fondul forestier este format din păduri care au fost bine conservate și cu productivitate relativ ridicată, dar care, în ultimul timp, au fost supuse unei exploatare iraționale.

Molidul este specia cea mai rentabilă economic, din zonă, și care este cea mai folosită pentru construcții, tâmplărie și mobilă.

Fagul a fost exploatat atât pentru cherestea (sau furnir), cât și pentru încălzirea locuințelor.

În componența fondului forestier se constată extinderea mesteacănului. Creșterea rapidă a masei lemnoase la mesteacăn poate fi valorificată economic prin folosirea pentru încălzirea locuințelor și mai benefic pentru obținerea de energie verde.

Pădurile au rol de protecție antierozională a solului și de protecție a cursurilor de apă, acestea fiind situate pe versanții abrupti care pot antrena cantități mari de apă cu viteză foarte mare în cazul precipitațiilor abundente cu condiții de producere a inundațiilor, cum a fost cazul în 1975 și 2005. Pe lângă acestea mai prezintă importanță din punct de vedere turistic pentru valoarea peisagistică pe care o au.

Fondul cinegetic: vânatul cel mai reprezentativ care se găsește în zonă este cerbul și ursul. Efectivele cele mai numeroase sunt căpriorul, cerbul și mistrețul. După încetarea combaterii lupului, s-a constatat o înmulțire a efectivului acestora în zonă, prin observarea directă, urme și cervirde ucise, maximul distrugerilor la cervide fiind atins în perioada anilor 1980 – 1990.

Deși este o zonă cu multe condiții de viață pentru vânat, efectivul animalelor sălbatice este în scădere datorită fragmentării pădurilor și a circulației intense, care nu mai asigură liniștea necesară animalelor, și a distrugerilor cauzate de înmulțirea lupilor și a braconierilor.

Efectivele de vânat, în special cervide, existente la începutul secolului XX în bazinul Valea Ierii, erau foarte numeroase având o densitate nemaîntălnită în alte areale, așa cum este menționat în articolele publicate în perioada aceea.

Este necesară o nouă organizare cu responsabilitate crescută pentru administrarea fondului cinegetic din bazinul Valea Ierii, altfel se poate ajunge în câțiva ani la dispariția vânatului mare urmărit cu prioritate de braconieri (cerb și urs) și la reducerea periculoasă a efectivelor de căprior și mistreț.

Cursurile de apă Valea Șoimului și Valea Ierii și afluenții acestora oferă condiții bune pentru păstrăv. În prezent apele sunt slab populate din cauza intensificării braconajului, fiind necesară repopularea acestora, amenajarea de cascade din lemn și administrarea responsabilă. Un alt factor care a contribuit la depopulare a fost și captarea aproape integrală a apei la barajele de acumulare Bondureasa, Șoimu și Valea Calului și redirecționarea spre lacul de acumulare Fântânele, singura sursă de alimentare din aval de baraje, fiind doar micii afluenți (pâraie).

Tabel 1

Situația fondului cinegetic evaluat de Ocolul Silvic Turda, 1999

Specificația	Efectiv (capete)	Cota de recoltă
Cerbi	100 - 150	4
Urși	20	1
Cocoș de munte	40	2
Căpriori	100	2
Mistreți	50 - 150	10
Lupi	10	2
Vulpi	20	2 – 3
Râși	5	-
Pisici sălbatice	Efectiv mic	-
Vidre	Efectiv mic	-
Dihori	Efectiv mic	-
Bursuci	Efectiv mic	-
Jderi	Efectiv mic	-
Acvila de munte	Efectiv mic	-
Acvila de stâncă	Efectiv mic	-
Ulii	Efectiv mic	-
Șoim păsărar	Efectiv mic	-
Șoim călător	Efectiv mic	-

Sursa: Ocolul Silvic Turda

Tabel 2

Situția fondului cinegetic evaluat de Ocolul Silvic Turda, 2008

Specificația	Efectiv (capete)	Cota de recoltă 2009 - 2010
Cerbi	90	4
Urși	8	-
Cocoș de munte	45	-
Căpriori	100-105	3
Mistreți	60	10
Lupi	12	-
Vulpi	50	20
Râși	Efectiv mic	-
Pisici sălbatice	Efectiv mic	-
Vidre	Efectiv mic	-
Dihori	Efectiv mic	-
Bursuci	Efectiv mic	-
Jderi	Efectiv mic	-
Acvila de munte	Efectiv mic	-
Acvila de stâncă	Efectiv mic	-
Ulii	Efectiv mic	-
Șoim păsărar	Efectiv mic	-
Șoim călător	Efectiv mic	-

Sursa: Ocolul Silvic Turda

1.13 Rețeaua rutieră

Comuna Valea Ierii este situată în partea de sud – vest a județului Cluj, la 54 km de Cluj-Napoca și 50 km de Turda. În raport cu rețeaua de drumuri de importanță majoră, comuna Valea Ierii este oarecum izolată.

Localitatea se află la 12 km de drumul județean DJ 107 M, care leagă Turda de Cluj-Napoca (prin Buru - Florești) și se află pe drumul județean 107 N continuat de drumul județean DJ 107 J, de-a lungul văii până în satul Cerc.

Drumul județean 107 N, amenajat de-a lungul râului Iara, asigură legătura cu principalul oraș din zonă și cu reședința de județ începând cu satul Plopi, Valea Ierii- Băișoara și mai departe, fie cu varianta Luna de Sus-Florești –Cluj-Napoca, fie cu varianta Iara – Buru - Turda - Feleac - Cluj-Napoca.

Între localitățile componente ale comunei și alte comune există legături pe drumuri pietruite care se continuă cu o rețea de drumuri forestiere amenajate mai ales pe cursurile de apă ale principalilor afluenți.

Drumurile vicinale ale comunei sunt: Soci: L = 4 km; Mesteacăn: L=2 km; Doștină: L=21 km; Plopi: L= 4 km; Cerc: L= 14 km, Frasin: L = 3km; Șoimu – Tarnița: L= 2,5km; Hățăgoaia – Întreiere:L = 5km; Prislop – Calea Rea: L= 1,5km.

Cel mai important drum forestier este cel de la ieșire din Valea Ierii pe Valea Șoimului – Irișoara, continuat apoi până pe Valea Someșului Rece.

Drumul forestier Valea Ierii- Bondureasa – Măruțiu face legătura prin Șesu Cald până la Muntele Mare, iar de acolo fie spre Muntele Băișorii- Băișoara, fie spre Poșaga, fie spre Bistra, fie spre Măguri-Răcățau.

Drumul forestier Valea Ierii – Șoimu - Tina – Bogdanu, face legătura pe variante diferite cu comuna Bistra și apoi cu orașul Cîmpeni.

Drumul forestier Valea Ierii - Dobrin face legătura, fie cu Măguri-Răcățau, fie cu Plopi - Someșu Rece - Gilău, sau Plopi – Finișel - Săvădisla, fie cu Tina – Bogdan - Bistra sau Bogdan - Muntele Mare.

Clasificarea acestor drumuri forestiere în inventarul Romsilva Cluj este următoarea: Poduri – Măruțiu FE 12, (3 km); Șoimu FE 14, (1km); Șoimu 2, FE 14 (3 km); Șoimu 2, FE 14 (2,6 km); Șoimu – Tina FE 14, (1,40 km); Șoimu 4, FE 14 (3,90 km); Valea Calului FE 16 (3,1 km); Valea Calului – Dobrin FE 16 (1,1 km); Valea Calului FE 16 (3,1km); Valea Calului 1 FE 16 (2,8 km); Valea Calului 2 FE 16 (1 km); Valea Calului 3 FE 17 (3.3 km); Valea Calului 2 FE 17 (3.3 km). (R.N.P. RomSilva)

Străzile sunt într-o stare necorespunzătoare fiind noroioase, cu gropi și denivelări, necesitând lucrări de întreținere și modernizare.

Comuna Valea Ierii nu dispune de transport feroviar, cea mai apropiată gară fiind la Cluj-Napoca.

Cel mai apropiat drum european este E 60 la o distanță de 36 km.

CAPITOLUL II INFRASTRUCTURA LOCALĂ

2.1 Sectorul social și cultural

Educația școlară

În comuna Valea Ierii există o școală cu clasele I-VIII având un număr de 65 elevi și două grădinițe unde sunt înscriși 25 copii, din care: 15 copii la Grădinița Valea Ierii și 10 copii la Grădinița Valea Ierii- zona Caps. O problemă a acestui domeniu este scăderea numărului de copii, consecință a declinului demografic datorat în parte lipsei de locuri de muncă în localitate, a numărului mare de tineri de ambele sexe, necăsătoriți, a plecărilor în străinătate a unor familii tinere și a numărului scăzut de copii, la familiile cu potențial prolific din cauza mentalității moderne pentru păstrarea confortului și a fricii pentru ziua de mâine.

Aceeași amenințare este valabilă și pentru ciclul primar și gimnazial cu precizarea că aici se poate ajunge chiar la dispariția acestui ciclu școlar dacă scad în continuare efectivele de copii.

Deci, se impun politici active de stimulare a dezvoltării de locuri de muncă în servicii turistice și prelucrarea lemnului precum și revigorarea creșterii animalelor și agricultura ecologică, ca surse de venit cu potențial în zonă, cumulate cu acțiuni de educație morală și spirituală pentru dobândirea de cunoștințe în vederea protejării vieții, demnității și a proprietății.

În astfel de condiții ar deveni mai atractivă rămânerea în localitate a tinerilor, întemeierea de familii și implicit revigorarea morală, spirituală, demografică și economică.

În ceea ce privește dotarea învățământului local, comuna deține o școală reabilitată, dar care are un corp vechi ce nu va rezista pe termen lung și va trebui dărâmat și reconstruit cu adaosuri de spații pentru cabinete de specialitate și săli adecvate pentru ceea ce presupune învățământul actual. Va fi nevoie să se construiască o sală de sport, spații pentru pregătirea lecțiilor, sală de mese etc.

O altă problemă este faptul că și cele două grădinițe funcționează în spații din școală neadecvate pentru copiii preșcolari, iar înzestrarea cu materiale didactice conform noilor cerințe este imperioasă.

Educația extrașcolară

Această activitate a fost axată atât pe educația copiilor cât și a adulților. În ultimii ani au fost organizate de către primărie cursuri de formare IT, cursuri de formare pentru mașinist utilaje de terasamente și cursuri pentru servanți pompieri.

Fundația Ars Pedagogica a organizat, în mai mulți ani, tabere de educație și de creație în arte plastice.

Fundația Eco Mont a organizat, tabere de creație în arte plastice, educație ecologică și excursii de documentare biologică.

Fundația Prietenii Școlii a organizat mai multe ediții de școală de vacanță cu teme ca: organizarea timpului liber pentru copii, educație ecologică și creație artistică.

În prezent comuna Valea Ierii este parte în proiectul “Educație ecologică pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane din sud-estul județului Cluj” inițiat de Filiala Județeană Cluj a Asociației Comunelor din România. Proiectul prevede module de instruire în ecologie și protecția mediului, legislație, managementul proiectelor, eco-agroturism și acțiuni de igienizare și ecologizare.

Pe viitor este nevoie de organizarea unor cursuri de formare cu un caracter pragmatic și orientat spre solicitările de pe piață în ce privește dobândirea calificărilor necesare desfășurării unor activități economice durabile, dar și cursuri care vizează dezvoltarea personală și cultivarea de relații frumoase cu semenii.

Cultură

Activitatea culturală se desfășoară cu precădere la Biblioteca comunală și la Căminul cultural.

Biblioteca comunală are 10.407 de volume, dar funcționează într-un spațiu impropriu. Este nevoie de un nou spațiu care să asigure servicii atrăgătoare

pentru locuitori, cu sală de lectură și computere cu acces la internet. Acest spațiu este disponibil la mansarda corpului nou al Școlii cu clasele I-VIII din Valea Ierii și este cel mai adecvat prin poziția centrală și datorită faptului că principalii cititori sunt elevii.

Căminul Cultural are în momentul de față o echipă de dansatori care sunt pregătiți de instructori calificați din Cluj-Napoca. Acest cămin cultural funcționează într-o sală improprie, în clădirea primăriei. Este nevoie să se construiască un nou cămin cu cca 100-150 locuri, pe un teren adecvat.

Pe viitor este necesară înființarea de noi echipe artistice a căror activități să inspire respectul față de Dumnezeu, oameni și natură.

Muzeul de obiecte tradiționale

Pentru punerea în valoare a semnificației istorice, culturale, tradiționale și etnografice a obiectelor de îmbrăcăminte, uneltelor gospodărești și alte obiecte, a fost organizată o expoziție la Căminul Cultural . Aceasta a fost urmată de organizarea unui laborator de istorie în cadrul Școlii, cu clasele I – VIII, Valea Ierii, în care astfel de obiecte au fost păstrate pentru un timp mai îndelungat.

Atât pentru conservarea acestor valori, care să folosească și generațiilor următoare, cât și pentru crearea unui punct de atracție turistică este nevoie de amenajarea unui spațiu în care să fie păstrate obiectele tradiționale meșteșugărești, costume populare și alte obiecte cu valoare culturală, etnografică, folclorică și spirituală. Spațiul necesar ar putea fi alocat la propunerea primarului, printr-o hotărâre a consiliului local, în spațiul în care a funcționat unitatea de legume-fructe (aprozar).

Sărbătorile, obiceiurile și portul

În această zonă sărbătorile și obiceiurile încă își mai păstrează farmecul, atât cele religioase, cât și cele tradiționale. Se mai păstrează obiceiuri mai mult sau mai puțin modificate. Unele momente de referință din viața comunității sunt: colindul, urările de an nou, dăruirea de dulciuri și împletirea de cununite de Florii, vopsirea ouălor, udatul de Paște, ieșirea la apă de Rusalii și ieșirea la

Mănăstirea Muntele Rece de Înălțarea Domnului. Alte obiceiuri transmise din generație în generație, dar pe cale de a se pierde sunt: împreunatul oilor și măsuratul laptelui, care se încheie cu o masă sau petrecere la stână; tunsul oilor și înțărcațul mieilor.

În afara acestora, primăria organizează: ziua comunei, ocazie în care este promovată comuna cu potențialul ei turistic și de afaceri; ziua pensionarilor în care se organizează o festivitate folclorică și o masă festive pentru pensionari.

În ceea ce privește portul, locuitorii de pe Valea Ierii, ca de altfel din întreg carstul Munților Apuseni au moștenit de la generațiile trecute costume populare foarte bogate și valoroase din punct de vedere etnografic. Într-adevăr acestea nu mai sunt purtate în mod curent, decât cu ocazia sărbătorilor sau a unor manifestări organizate.

Biserici

Populația comunei Valea Ierii este majoritar ortodoxă. În 2009 ca urmare a distrugerii într-un incendiu a clădirii Bisericii Ortodoxe din Valea Ierii, au început lucrările de construcție a noului locaș al Bisericii, lucrare impunătoare care se va derula probabil pe parcursul a mai mulți ani.

Casa de rugăciune a Cultului Penticostal deservește un număr mai mic de credincioși. Clădirea este o construcție mai recentă și nu necesită intervenții pe termen scurt.

Pentru întâmpinarea nevoilor spirituale ale locuitorilor din partea centrală a satului Valea Ierii este nevoie de ridicarea unei noi biserici care să aibă un spațiu corespunzător pentru închinare.

Credința în Dumnezeu caracterizează viața comunității, oamenii păstrând, în general, un mod de închinare arhaic. Cultura spiritului de comuniune sătească, de integritate și de respect este rezultatul modelelor de viață al oamenilor credincioși și evlavioși transmis din generație în generație.

Sportul

Valea Ierii are mai multe echipe sportive grupate în Asociația Sportivă "ARBORIA". Activitatea echipelor este sporadică din lipsa bazei sportive. Este nevoie să se amenajeze un stadion comunal pentru echipele de fotbal, atletism, precum și a unei săli de sport școlare unde să aibă acces atât elevii cât și tineretul.

Pe lângă baza materială necesară este nevoie de conștientizarea populației asupra importanței mișcării fizice și practicării activităților sportive.

2.2 Sănătatea publică

Starea de sănătate a populației din comuna Valea Ierii este afectată de un mod de viață neechilibrat. Pentru rezolvarea acestor probleme oamenii încearcă adeseori să trateze simptomele, fără a schimba obiceiurile de viață, care stau, de regulă, la baza apariției bolilor.

Comuna Valea Ierii are un Dispensar Medical Uman încadrat cu un medic de familie care se deplasează în zonă de două ori pe săptămână, o asistentă, cu program normal și un medic stomatolog a cărui servicii sunt de o zi/săptămână. În dispensar funcționează și un punct farmaceutic aparținând de Farmacia din Iara, unitate privată ce asigură necesarul de medicamente pentru cetățeni.

O problemă este starea dispensarului care este degradat și se impun urgent lucrări de renovare și de amenajare a unui spațiu adecvat pentru locuire de către medic, precum și dotarea cu necesarul asigurării asistenței medicale.

2.3 Asistența socială

La nivelul comunei acest serviciu este organizat în primărie printr-un asistent social. Ocazional au mai fost implicate în astfel de activități și alte organizații cum sunt: Crucea Roșie și organizații neguvernamentale.

În anul 2008 au fost puse în plată un număr de 22 de dosare pentru ajutor social, au fost încadrați în muncă 7 asistenți personali pentru persoane cu dizabilități, au fost acordate 85 de alocații monoparentale și complementare, au

fost acordate 6 trusouri pentru nou născuți, au fost luate în evidență 26 persoane cu dizabilități și au fost acordate 312 ajutoare pentru încălzire.

2.4 Mediul asociativ

Asociația Comunelor din județul Cluj a luat ființă în anul 1999 în urma unor ședințe ale primarilor din zona de munte a județului Cluj, pentru înfăptuirea principiilor de autonomie locală și promovarea unor instrumente de acțiune democratice în realizarea intereselor colectivităților locale. Sediul acestei asociații a fost în comuna Valea Ierii, până în anul 2002.

Filiala Județeană Cluj a Asociației Comunelor din România, în care este membră și comuna Valea Ierii, a fost înființată în anul 2006.

Scopul acestei asociații este realizarea unei uniuni mai strânse între membrii săi pentru a ocroti și promova idealurile și principiile prevăzute în *Carta europeană a autonomiei locale*, considerând că autoritățile administrației publice locale reprezintă unul dintre principalele fundamente ale oricărui regim democratic, deoarece numai la nivel local, dreptul cetățenilor de a participa la rezolvarea lucrărilor publice poate fi exercitat în mod direct.

Microregiunea Cheile Munților a fost înființată în 2001. Sediul acesteia este în comuna Săvădisla. Asociația are în componență comunele Valea Ierii, Săvădisla, Băișoara, Iara și Moldovenești.

Scopul declarat în propriul statut este de a reprezenta interesele comunelor menționate, de a promova forme de colaborare și întrajutorare reciprocă, de a organiza un corp de specialiști capabili să analizeze și să ofere soluții pentru rezolvarea problemelor administrației locale și de a încuraja participarea structurilor societății civile la soluționarea problemelor comunităților.

Organizarea de întâlniri este necesară pentru că acestea contribuie la întărirea conlucrării și este una dintre formele de rezolvare a problemelor de interes comun. Pe de altă parte este un prilej de realizare de contacte cu membrii comunităților aparținătoare zonei microregiunii. Aceste contacte personale pot

duce și la colaborări din domeniul economic, care au ca finalitate dezvoltarea comunitară.

Fundația Ars Pedagogica fost înființată la inițiativa unui grup, avându-l în frunte pe profesorul Zoltan Labancz. Sediul acesteia este în Cluj-Napoca. Acțiunile acestei fundații pe raza comunei s-au concretizat în organizarea unor tabere de sculptură, tabere pentru elevi din Cluj-Napoca sau Germania. Pentru desfășurarea activităților fundației s-a cumpărat teren pe care au fost construite câteva spații de cazare sau au fost renovate case vechi.

Fundația “Eco- Mont” a fost înființată în anul 1997 la inițiativa domnului Marin-Gavrilă Marc. Sediul acestei fundații este în comuna Valea Ierii. Scopul înființării fundației este de a aduce un sprijin pentru educația ecologică a tinerilor și adulților în vederea protecției pădurii și a peisajului, a protecției mediului, a sprijinirii inițiativelor autorităților și comunităților locale din zona de munte în dezvoltarea durabilă. Principalele acțiuni ale fundației au fost organizarea de tabere de copii, tabere de pictură, expoziție de pictură în anul 1999, tabere de tineret, acțiuni umanitare de distribuire de ajutoare materiale și distribuire de cadouri pentru copii.

Mai nou în acțiunile pentru dezvoltarea durabilă a fost organizată activitatea de consultanță pentru scrierea de cereri de finanțare și implementarea de proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii, a agriculturii ecologice și a agroturismului.

Fundația “Prietenii școlii” a fost înființată la inițiativa domnului învățător Marcel Marcu. Activitatea fundației a fost axată pe sprijinirea calității învățământului și creșterea calificării cadrelor didactice, organizarea de școli de vacanță, cursuri de educație morală, ecologică și de organizare a timpului liber al copiilor. Activitățile fundației s-au desfășurat în comuna Valea Ierii și municipiul Turda.

2.5 Transportul

Transportul auto, în comun înspre comuna Valea Ierii este asigurat în mod regulat astfel:

- pe ruta Valea Ierii - Cluj-Napoca : S.C. GVP&Co Import – Export SRL;
- pe ruta Valea Ierii – Turda cursa a fost sistată;

De asemenea, pentru facilitarea deplasării spre școală a copiilor din Cerc, Plopi și Valea Ierii (partea din amonte), primăria a pus la dispoziția comunității două microbuse primite de la Guvern prin Inspectoratul Școlar Județean Cluj.

2.6 Rețele de utilități

Alimentarea cu apă

Alimentarea cu apă a satelor Cerc și Plopi din comuna Valea Ierii se realizează în sistem local, de la fântânile și izvoarele existente.

În satul Valea Ierii există patru alimentări cu apă mai vechi: trei în sistem centralizat (una în zona fabricii de cherestea, a doua în zona Caps și a treia în zona Lunca Mutului) și una în zona centrală care alimentează casa parohială și cișmeaua publică centrală.

În zona fabricii de cherestea a fost captat un izvor, apa potabilă fiind înmagazinată într-un rezervor de 25 mc, de unde este distribuită prin cădere liberă la fabrica de cherestea și gospodăriile din vecinătate, care s-au racordat la această rețea.

În zona Caps apa potabilă a fost captată printr-un sistem de aducțiune și distribuită prin rețea la brutărie și la câteva cișmele și gospodării din zona Caps.

În satul Valea Ierii, în anul 2008 s-a construit o nouă rețea de apă potabilă compusă din 5 rezervoare de captare de 50 mc fiecare și o rețea de distribuție a apei de 10 km care alimentează cișmelele montate de-a lungul satului Valea Ierii. În momentul de față s-a optat doar pentru alimentarea cișmelelor, gospodăriile nefiind alimentate încă cu apă din cauza lipsei unei rețele de canalizare sau a foselor septice vidanjabile.

Canalizarea

Localitățile din perimetrul administrativ al comunei Valea Ierii nu dispun de sistem de canalizare centralizat. Este în studiu un proiect pentru realizarea canalizării în satul Valea Ierii. Există mai multe case și câteva blocuri de locuințe, care au fosă din beton, a cărei eficiență este redusă.

Rețeaua de gaz natural

Localitățile aparținătoare comunei Valea Ierii nu sunt racordate la rețeaua națională de gaze naturale. Pentru gătit se folosesc mașini de gătit, alimentate cu gaze naturale prin sistemul de gaze lichefiate îmbuteliate.

Energia electrică

Comuna Valea Ierii este racordată la sistemul energetic național prin linia electrică aeriană de 20 KV. Gospodăriile din teritoriul administrativ al comunei sunt racordate la rețeaua electrică națională, cu excepția cătunului Dâmbul Cucului și câteva gospodării din apropierea fabricii de cherestea, care au fost debransate în momentul în care fabrica a fost închisă. Mai sunt câteva case izolate, în comună, care nu sunt bransate la rețeaua de curent electric și pentru care este nevoie de găsirea unei soluții tehnice și financiare.

Salubritatea

Comuna Valea Ierii nu are un serviciu public de salubritate, acest serviciu fiind efectuat de către compania S.C. BRATNER SERVICII ECOLOGICE S.A.. Gunoiul menajer din gospodării este colectat în pubele, containere și saci menajeri și este ridicat periodic de această companie. Este nevoie de extinderea acestui serviciu în satele Cerc și Plopi și de aplicarea unor măsuri severe pentru respectarea legislației în domeniu.

Serviciul de telefonie

În momentul de față în comuna Valea Ierii funcționează doar telefonია mobilă a companiilor Orange, Vodafone și Cosmote.

Serviciul de telefonie fixă a fost suspendat în momentul modernizării centralei telefonice manuale de la Iara.

Serviciul media – radio, TV și internet

Accesul la serviciile de radio și televiziune este posibil prin intermediul antenelor TV, în zona satului Plopi existând un releu Radio-TV. Marea majoritate a locuitorilor au acces la programele TV cu ajutorul antenelor de recepție prin satelit.

Conexiunea la internet în momentul actual pentru locuitori se realizează prin intermediul antenelor portabile, serviciu pus la dispoziție de compania de telefonie mobilă Orange. Companiile Orange și Vodafone au dezvoltat un sistem de acces la internet prin antenă, prima la Școala din Valea Ierii, iar a doua la Primărie.

Pe viitor acest serviciu poate fi extins prin cablu, cel puțin la gospodăriile mai grupate din apropiere.

CAPITOLUL III POPULAȚIA ȘI ECONOMIA

3.1 Populația

Populația comunei Valea Ierii a crescut odată cu dezvoltarea industrială prin exploatarea forestieră și prelucrarea primară a lemnului. Astfel se face că muncitori din diferite localități au venit să muncească și s-au stabilit ulterior în comună.

După inundația din 1975 a urmat un proces de migrare a locuitorilor care au avut casele distruse de ape, spre alte regiuni din țară.

Scăderea natalității, lipsa unor locuri de muncă atractive pentru tineri și absorbția de forță de muncă în zonele puternic industrializate din orașe au dus în continuare la scăderea numărului de locuitori.

După anul 1989 când s-au deschis granițele a apărut și posibilitatea de a munci în alte țări, ceea ce a dus la apariția fenomenului de emigrare a populației locale.

În urma închiderii activității fabricii de cherestea și reducerii semnificative a forței de muncă în exploatarea forestieră, cât și a creșterii excesive a diferențelor calității vieții dintre sat și oraș, populația comunei a cunoscut un regres continuu, astfel că la finele lunii iulie 2007, aceasta era în evidențele Direcției Regionale de Statistică Cluj, cu doar 940 locuitori populație stabilă, iar în Registrul Agricol al comunei Valea Ierii cu 1.098 locuitori. Diferența de număr de locuitori apare din cauza evidențierii diferențiate în calcule a persoanelor temporar absente și a persoanelor plecate din comună în alte localități din țară, sau în alte țări.

Tabel 3

Evoluția populației din 1946 – 2007

Anul	Total	Din care		
		Valea Ierii	Cerc	Plopi
1946	1.032	534	235	263
1977	1.390	910	254	226
1992	1.172	856	177	139
1999	1.128	824	156	148
2002	1.107	803	158	146
2007	1.098	812	144	142

Sursa: Registrul agricol comuna Valea Ierii

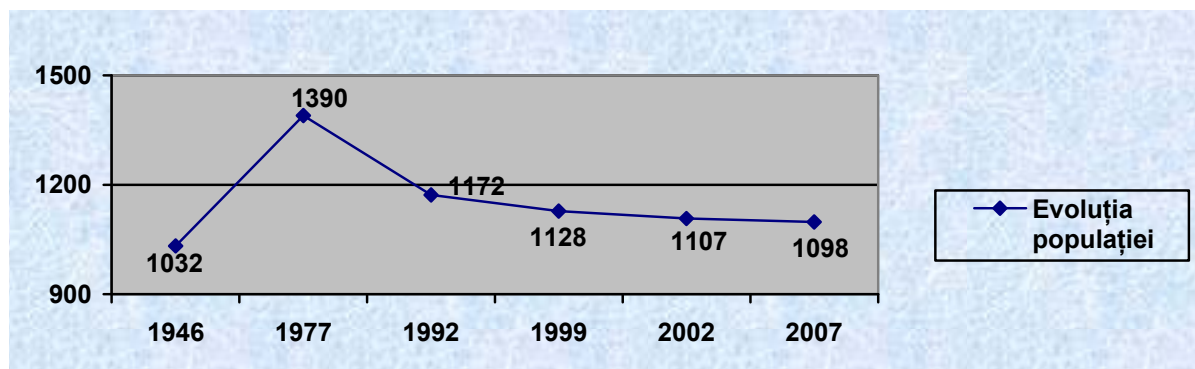

Fig. 10 Evoluția populației din anii 1946 - 2007
(Sursa: Registrul agricol comuna Valea Ierii)

Tabel 4

Structura populației pe etnii 2002

Etnie	Nr. locuitori
Români	1013
Maghiari	10
Germani	2
Slovaci	1
Total	1026

Sursa: DRS Cluj, Fișa Localității, Recensământ 2002

Tabel 5

Structura populației pe confesiuni la recensământul 2002

Confesiune	Nr. locuitori
Ortodoxă	932
Romano-catolică	9
Reformată	8
Penticostală	68
Greco catolică	6
Baptistă	1
Musulmană	1
Altele	1
Total	1026

Sursa: DRS Cluj, Fișa Localității, Recensământ 2002

Gospodăriile din Comuna Valea Ierii

În anul 2002 în comuna Valea Ierii erau 373 gospodării, din care 265 în Valea Ierii, 60 în Cerc și 48 în Plopi. (Fișa localității .)

3.2 Dezvoltarea economică

3.2.1 Economia

Comuna Valea Ierii a cunoscut o dezvoltare economică semnificativă începând cu perioada interbelică, când s-a dezvoltat exploatarea și prelucrarea lemnului și s-au deschis căile de acces prin amenajarea drumului Valea Ierii – Plopi, a drumului Valea Ierii – Băișoara și a folosirii apei pentru transportul buștenilor cu pluta.

În această perioadă agricultura și creșterea animalelor erau ocupațiile de bază care asigurau cea mai mare parte din alimentele necesare consumului familial. Pentru completarea necesarului de cereale pentru consum din gospodărie se practica „trocul” cu cherestea care era transportată în satele cu agricultura mai dezvoltată.

Fabrica de cherestea construită în perioada interbelică a fost modernizată în anii 1970 și a atras forță de muncă chiar și din satele vecine, la fel ca și exploatarea forestieră. După anul 2004 fabrica de cherestea și-a redus activitatea până la închidere.

Exploatarea forestieră a continuat după 1989 într-un mod irațional ceea ce a dus la reducerea masei lemnoase favorabile exploatarei rentabile. Apariția pe piață a companiilor străine a dus la creșterea presiunii asupra exportului de bușteni reducându-se astfel locurile de muncă din prelucrarea lemnului și punând în pericol micile afaceri ale localnicilor în exploatarea și prelucrare primară a lemnului.

Populația ocupată, pe activități economice

Angajați permanent în 2002 erau 358 persoane. Angajații sezonieri pentru lucrări forestiere (plantații, descopleșiri, etc), au fost atrași de regulă, muncitori din județele Bistrița Năsăud, Maramureș și Vâlcea.

Tabel 6

Populația ocupată pe activități, 2002

Nr.	Specificația	Total comună
1	Silvicultură, exploatarea lemnului și economia vânatului	46
2	Agricultură	11
3	Industria de prelucrare a lemnului	104
4	Industria extractivă	2
5	Comerț, rep. auto și ob. casnice	20
6	Construcții	13
7	Hoteluri și restaurante	3
8	Transport	3
9	Tranzacții imobiliare, închirieri, prest. serv.	5
10	Învățământ	13
11	Administrație publică	124
12	Sănătate și asistență socială	5
13	Alte activități de servicii	6
14	Activități angajați gospodării proprii	3
	Total	358

Sursa: DRS Cluj, Fișa Localității, Recensământ 2002

O ocupație nouă apărută în economia locală este practicarea agroturismului în gospodăriile care oferă cazare în regim de pensiune completă sau demipensiune. Pentru dezvoltarea acestei activități este necesară organizarea unor sesiuni de informare și a unor cursuri de formare ca lucrător în gospodărie agroturistică și/sau lucrător în pensiune turistică.

Pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea șapte agenți economici în domeniul exploatării forestiere și prelucrarea lemnului și două societăți care se ocupă cu administrarea pădurilor.

În comerț își desfășoară activitatea nouă societăți comerciale, iar în turism o societate comercială.

Tabel 7

Societăți comerciale cu activitate în Valea Ierii

Nr.	Denumirea	Adresa	Activitate desfășurată	Domeniu de activitate
1.	S.C. Tînuța Prodcom SRL	Valea Ierii, nr 15	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
2.	S.C. D&V Prodcom SRL	Valea Ierii, nr 40	Comerț cu amănuntul	Comerț cu amănuntul
3.	Coop de consum Băișoara	Valea Ierii, nr. 51	Comerț cu amănuntul	Comerț cu amănuntul
4.	S.C Bamm Impex SRL	Valea Ierii, nr 66A	Comerț cu amănuntul	Comerț
5.	S.C. Tazman SRL	Valea Ierii, nr. 73-75	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
6.	S.C Adimax SRL	Valea Ierii, nr. 75	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
7.	S.C. Roziani SRL	Valea Ierii, nr. 102	Comerț cu amănuntul	Comerț
8.	S.C. Miredan COM SRL	Valea Ierii, nr 46	Comerț cu amănuntul	Comerț
9.	S.C. Lara Turism SRL	Valea Ierii, nr. 210	Agroturism	Agroturism
10.	S.C. Dya Paul Impex SRL	Valea Ierii, nr. 135	Comerț cu amănuntul	Comerț
11.	S.C Revas Impex SRL	Valea Ierii, nr. 109	Comerț	Comerț
12.	S.C.Pârâul Ursului SRL	Valea Ierii, nr. 137	Comerț	Comerț
13.	S.C. CMD Forest SRL	Valea Ierii, nr. 38	Exploatare forestieră	Exploatare forestieră
14.	S.C. Balex SRL	Valea Ierii, nr. 144	Exploatare forestieră	Exploatare forestieră
15.	S.C Carpasin SRL	Valea Ierii, nr. 43	Comerț și exploatare forestieră	Comerț
16.	Ocolul Silvic Valea Ierii SRL	Valea Ierii, nr. 107	Administrare păduri	Administrare păduri
17.	S.C. Fepamian SRL	Valea Ierii, nr.111	Prelucrare ciuperci	Horticultura
18.	S.C Hasangi SRL	Valea Ierii, nr. 140	Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului	Comerț cu ridicata al prod. alim.băuturi și tutun
19.	S.C Dia & Paul Com Trans SRL	Valea Ierii, nr. 135	Comerț cu amănuntul	Comerț

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii

Tabel 8

ONG – uri cu activitate în comuna Valea Ierii

Nr	ONG	Adresa	Activitate
1.	Asociația Ars Pedagogica	Str. Vasile Goldiș nr. 4, Cluj – Napoca	Educație
2.	Fundația Prietenii Școlii	Valea Ierii, nr. 43	Educație
3.	Fundația Eco Mont	Valea Ierii, nr. 166	Educație și consultanță

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii

3.2.2 Economia forestieră

Silvicultura este ramura economiei forestiere care include îngrijirea, protecția, cultivarea pădurilor, precum și asigurarea industriei forestiere cu materie primă. Silvicultura reprezintă activitatea principală din comuna Valea Ierii.

Pădurea constituie cel mai important factor de stabilitate și echilibru în natură, o resursă regenerabilă de prim rang. De-a lungul timpului, pădurile țării au fost permanent agresate și sacrificate pentru rezolvarea unor crize politice, economice sau de altă natură. Așa s-a ajuns ca de la 79% din teritoriul României cât rezultă din cercetări și surse istorice, procentul de împădurire să se reducă la cca. 26% în zilele noastre, față de un optim de 31-35%. Ca urmare, asistăm în prezent la modificări climatice esențiale, cum ar fi apariția climatului subtropical, al cărui principală caracteristică este reducerea la două anotimpuri: vară și iarnă. Scutul cel mai eficient împotriva acestei dereglări este pădurea.

Odată cu evoluția societății, pădurea nu mai este percepută astăzi de către omenire doar ca o simplă sursă de lemn, ci drept un cadru, o condiție de viață care trebuie gospodărită în concordanță cu supremul interes ecologic, adică cel al conservării acesteia și a biodiversității sale.

Suprafața fondului forestier din comuna Valea Ierii este de 9.586,13 ha, ceea ce reprezintă o bogăție naturală deosebită pentru comună.

Un lucru de amintit este că după reforma agrară din 1930 din fondul forestier din comuna Valea Ierii, au fost împroprietărite mai multe unități administrativ-teritoriale.

La vremea respectivă nu s-a considerat necesar ca pentru comuna Valea Ierii să se repartizeze teren agricol în comunele sau orașele respective, având în vedere că pentru acești locuitori singura sursă de venit era lemnul pe care îl puteau valorifica în schimbul cerealelor în satele din zona de câmpie.

Acest lucru este important de discutat cu reprezentanții clasei politice pentru găsirea unei soluții echitabile pentru locuitorii din această zonă de munte, fie prin atribuirea unor suprafețe echivalente de teren agricol în comunele sau

orașele în cauză, fie prin atribuirea suprafețelor forestiere deținute de aceste unități către comuna Valea Ierii.

Pe raza comunei Valea Ierii își desfășoară activitatea două Ocoale Silvice, unul de stat Ocolul Silvic Turda și unul privat, Ocolul Silvic Valea Ierii SRL.

Pădurile ne oferă o gamă foarte largă de produse utile, între care locul central revine lemnului. Spre deosebire de alte surse de materii prime epuizabile, lemnul reprezintă o resursă regenerabilă. Dacă sunt rațional gospodărite, pădurile pot asigura o producție continuă de lemn. Pe lângă lemn, pădurile furnizează o serie de produse, numite nelemnoase. Trebuie să înțelegem foarte bine că recoltarea lemnului, dacă este corect realizată, nu pune nicidecum în pericol pădurea. Pentru multă lume, care nu cunoaște elemente fundamentale de silvicultură, în orice situație doborârea unui copac pare a fi o acțiune negativă, dar de fapt nu este așa.

În cele mai multe păduri însă este important să fie extrași arborii doborâți de vânt, în curs de uscare, care altfel ar putea să favorizeze dezvoltarea explozivă a unor insecte dăunătoare ce pot ataca apoi arborii sănătoși. În pădurile destinate atât producției de lemn cât și exercitării funcțiilor de protecție a mediului se taie arborii ajunși la o anumită vârstă (numită vârsta exploatabilității) pentru a crea spațiu pentru dezvoltarea unei noi generații, realizând, astfel, și punerea în valoare a lemnului. De asemenea, se taie arbori pe parcursul vieții unei păduri pentru a crea condiții mai bune pentru creșterea arborilor rămași (se fac rărituri, după cum le numesc silvicultorii).

Principala producție a pădurii este lemnul, dar există și produse accesorii.

Produsele accesorii ale pădurii sunt: semințe forestiere, puiți forestieri produși în pepinierele silvice (puiți forestieri pentru împăduriri, puiți ornamentali pentru parcuri), produse vânătorești (trofee cinegetice recoltate cu vânători, carne de vânat), produse piscicole (păstrăv pentru consum), fructe de pădure (afine negre, merișoare, măceșe, porumbe, zmeură, cătină, mure, măceșe), produse din lemn (pomi de Crăciun, araci rășinoase, crengi de rășinoase, rășină, nuiel și fibrele pentru împletituri, cetina, conurile folosite în realizarea de ornamente și decorațiuni, deșeurii din exploatarea forestieră: rădăcini, rumeguș,

capete de bușteni etc) ciuperci, și plante medicinale (ferigă, muguri de pin, frunze de mesteacăn). Multe specii de arbori și arbuști contribuie la crearea bazei melifere, adică oferă hrană pentru albinele ce produc mierea.

Pe teritoriul comunei Valea Ierii își desfășoară activitatea în domeniul exploatării și prelucrării primare a lemnului, zece societăți comerciale.

Tabel 9

Societăți comerciale care își desfășoară activitatea în domeniul forestier

Nr.	Denumirea	Adresa	Activitate desfășurată	Domeniu de activitate
1.	S.C. Tiuța Prodcom SRL	Valea Ierii, nr 15	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
2	S.C. Tazman SRL	Valea Ierii, nr. 73-75	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
3.	S.C Adimax SRL	Valea Ierii, nr. 75	Prelucrare lemn	Prelucrare lemn
4.	S.C. CMD Forest SRL	Valea Ierii, nr. 38	Exploatare forestieră	Exploatare forestieră
5	S.C. Balex SRL	Valea Ierii, nr. 144	Exploatare forestieră	Exploatare forestieră
6	S.C Carpasin SRL	Valea Ierii, nr. 43	Comerț și exploatare forestieră	Comerț
7	Ocolul Silvic Valea Ierii SRL	Valea Ierii, nr. 107	Administrare păduri	Administrare păduri
8	Ocolul Silvic Turda	Turda	Administrare păduri	Administrare păduri
9	S.C. Fepamian SRL	Valea Ierii, nr.111	Prelucrare ciuperci	Horticultura
10	S.C Hasangi SRL	Valea Ierii, nr. 140	Tăierea și rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului	Comerț cu ridicata al prod. alim.băuturi și tutun

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii

O problemă de mare importanță pentru asigurarea viabilității fondului forestier este producerea de puiți forestieri de calitate superioară. În prezent, majoritatea puiților forestieri sunt produși în pepinierele Regiei Naționale a Pădurilor ROMSILVA.

În comuna Valea Ierii a existat o pepinieră mică, în zona Șoimu, administrată de Ocolul Silvic Turda, a cărei producție nu a satisfăcut necesarul de puiți din zonă și care nu mai funcționează. Completarea necesarului se face de la pepiniera din municipiul Turda

Cantitatea de masă lemnoasă exploatată legal în anul 2008 pe raza comunei Valea Ierii este de aproximativ 29.500 mc. La aceasta se mai adaugă tăierile ilegale, ceea ce conduce la o depășire a potențialului de regenerare a pădurii.

Se impune organizarea pazei și administrării pădurilor, într-un mod mai responsabil cu implicarea autorităților administrației publice locale în elaborarea

și aplicarea regulamentului pentru administrarea zonei naturale protejate de interes European - Valea Ierii, clasificată oficial ca "Situl de importanță comunitară Valea Ierii".

3.2.3 Agricultură

Suprafața totală a comunei Valea Ierii este de 14.867 ha, fiind o comună mare după suprafață. Suprafețele aproximative pe categorii de folosință sunt următoarele: suprafața agricolă - 5.050, 97 ha, din care teren arabil - 51,28 ha, pășune - 4.450,08 ha (122,08 ha pășune în proprietatea cetățenilor și 4328 ha pășuni în proprietatea comunelor), fânețe - 549,61 ha, alte terenuri - 229,9 ha (18,26 ha teren curți și construcții, 35 ha cursuri de apă, 71 ha drumuri și 105,64 ha teren neproductiv), suprafața forestieră - 9586,13 ha.

Agricultura practică este cea de subzistență în condițiile în care cea mai mare pondere din solurile predominante sunt brune acide podzolice, ceea ce presupune o producție scăzută la ha.

Pe lângă aceasta alți factori limitativi sunt: clima, fragmentarea terenurilor și dimensiunea redusă a terenurilor ce revin fiecărui proprietar, precum și piața de desfacere redusă.

Populația nu deține suficiente resurse financiare pentru a face față costurilor ridicate ale mecanizării și aplicării de îngrășăminte chimice, pentru realizarea majorității muncilor agricole utilizând metode tradiționale bazate pe tracțiune animală. Situația descrisă este elocvent susținută în tabelul următor.

Tabel 10

Producția agricolă aproximativă a comunei Valea Ierii în anul 2008

Cultură	Producție totală
Cartofi	850 t
Fân și masă verde	600 t
Fruite	4 t

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii, sondaj locuitori și observare în teren

Una dintre preocupările importante pentru populația comunei a fost și creșterea animalelor. Se poate constata cu ușurință faptul că populația urmărește prin numărul de animale crescute să își asigure strictul necesar pentru

consumul propriu. Ponderea animalelor crescute în gospodăriile comunei Valea Ierii sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel 11

Efectivul de animale din comuna Valea Ierii în anul 2008

Animale	Capete / 2008
Bovine	370
Ovine	90
Caprine	10
Cabaline	72
Păsări	1600

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii

Producția rezultată din sectorul zootehnic este în mare parte destinată consumului propriu și este reprezentată în tabelul următor:

Tabel 12

Producția animală aproximativă a comunei Valea Ierii în anul 2008

Produs	Cantitate
Lapte	4120 hl
Carne	6 t
Ouă	240.000 buc
Lână	0,45 t

Sursa: Registrul Agricol Comuna Valea Ierii, sondaj locuitori și observare în teren

Pentru asigurarea sănătății animalelor și prevenirea epizootiilor este asigurată asistența sanitar- veterinară de către un medic veterinar și un asistent care vizitează periodic comuna.

Pentru viitor este de luată în considerare producția ecologică, atât vegetală cât și animală. Acest mod de producție poate aduce veniturile necesare populației la produse de calitate, dar reduse ca volum. Pentru dezvoltarea producției agro-zootehnice ecologice o măsură importantă ar trebui să fie obținerea statutului de sat ecologic.

3.2.4 Turismul

Comuna Valea Ierii prezintă un potențial turistic natural ridicat (morfologic, hidrologic, climatic) specific zonei Munților Apuseni, pretabil la a fi valorificat în scopuri recreative, sportive, cinegetice și de agrement.

Experiența ultimilor ani ne-a dovedit că turismul rural constituie o afacere prosperă, prefigurându-se drept principala sursă viabilă de dezvoltare a acestei zone.

Trasee turistice :

În comuna Valea Ierii, prin amplasamentul său, într-o poziție relativ centrală în cadrul Munților Apuseni, beneficiază de trasee turistice pitorești, care sunt racordate la circuitul turistic general al Munților Apuseni.

Trasee lungi:

- traseul Gilău - Someșul Rece – Muntele Rece – Plopi – Ruinele Cetății Lita – Pensiunea Lara;
- traseul Săvădisla - Finișel – Plopi – Dobrin;
- traseul Valea Ierii – Șoimu – Bondureasa – Șesu Cald - Muntele Băișorii;
- traseul Valea Ierii – Șoimu – Tarnița – Întreiere – Dobrin;
- traseul Valea Ierii – Cerc – Dobrin – Măguri- Răcățău;
- traseul Băișoara- Valea Ierii – Șoimu – Tina - Bistra - Cîmpeni;

Trasee scurte:

- traseul Valea Ierii – Fersa - Plopi- Mănăstirea Muntele Rece;
- traseul Pensiunea Lara – Valea Negrii – Soci;
- traseul Valea Ierii – Colțul cu Coarne- Plopi;
- traseul Cerc- Tarnița- Întreiere;
- traseul Plopi – Runcu Irișorii;
- traseul Valea Ierii – Șoimu- Tarnița - Întreiere;
- traseul Valea Ierii – Plopi –Cetatea Lita.

Obiective turistice existente și posibile în viitor

Complexul turistic de la confluența râului Iara cu Valea Șoimului;

Cabana de vânătoare Șoimu a rămas nefolosită în urma retrocedării pădurilor către comune și restructurarea activității Ocolului Silvic Turda. Cabana nouă de vânătoare Șoimu are nevoie urgentă de finalizare a șarpantei, finisaje și dotări interioare. Este nevoie să se clarifice regimul juridic al terenului și al cabanelor și grănițuirea terenului respectiv, deoarece retrocedarea pădurilor nu a urmărit vechiul amplasament în zonă așa cum prevedea legea. Din documentele existente la Primăria Valea Ierii reiese că terenul pe care sunt amplasate cele două cabane de vânătoare din Șoimu aparține comunei Valea Ierii. Conform art.1 din Legea nr.247, modificată, proprietarii terenului dobândesc și construcțiile existente pe teren la retrocedare.

Terenul existent în zonă permite dezvoltarea unui complex turistic pentru care a fost elaborat proiectul încă din anul 1999.

Pentru viitor se poate opta între parteneriatul public-privat pentru dezvoltarea unui complex turistic și de agrement în zona Șoimu- Tarnița-Intreiere-Hățăgoaia cu varianta dezvoltării unui complex turistic exclusiv în administrarea comunei Valea Ierii sau ambele variante.

Bogăția cultural, istorică și peisagistică.

Fig. 11 Mănăstirea Muntele Rece

Mănăstirea Muntele Rece, construită pe granița dintre satele Plopi și Muntele Rece, între Comuna Valea Ierii și comuna Măguri-Răcățau, este un obiectiv de importanță turistică și istorică prin amplasarea în imediata vecinătate a cimitirului eroilor români căzuți în cel de-al doilea război mondial într-o ambuscadă a armatei hortisto-hitleriste.

Fig. 12 Cimitirul Eroilor-Plopi-Dealul Bordii

Cimitirul Eroilor Români din cel de-al doilea Război Mondial a fost construit, în zona Dealul Bordii- satul Plopi, în anul 1944. Aici sunt înhumați 36 ostași români din Batalionul 8 și Batalionul 10 – Vânători de munte.

În afara acestuia, în satul Plopi, zona Prislop au fost înhumați alți șapte ostași români din Batalionul 10 – Vânători de munte, iar în satul Valea Ierii, în apropierea intersecției cu drumul spre Plopi, se află mormântul eroului Sergent Man Grigore.

Fig. 13 Ruinele Cetății Lita

Ruinele Cetății Lita, sunt amplasate într-un cadru natural foarte pitoresc, cu pereți de stâncă și păduri. Atestată documentar din 1324, cetatea a avut un trecut foarte zbuciumat.

Cetatea a fost grav avariata ca urmare a exploziei magaziiilor de pulbere la 12 februarie 1562, în urma unui asediu. Nu există date precise asupra datei și cauzelor abandonării definitive a cetății. Astăzi cetatea cu zidurile ruinate își așteaptă vizitatorii.

Peisajul. Pitorescul râului Iara se întinde de la izvor, din Masivul Picioragul până în aval de satul Valea Ierii spre Băișoara și până la Buru unde se varsă în Arieș. Nenumărate sunt frumusețile pe care le oferă munții din comuna Valea Ierii.

Comuna Valea Ierii este locul ideal de petrecere a unei vacanțe reușite în mijlocul naturii, întrucât beneficiază de un cadru natural cu peisaje de invidiat, de un aer ozonat, benefic sănătății, de produse gastronomice tradiționale apetisante și ecologice, de o liniște relaxantă completată de sursurul apelor cristaline de munte și nu în ultimul rând bogăția spirituală și culturală transmisă prin biserică, folclor și obiceiuri de gospodari harnici, pricepuți și ospitalieri.

Comuna Valea Ierii este parcă zidită pentru bucuria ochiului: peisaje superbe și panorame îndepărtate ce se văd de pe creste. Toate parcă te îmbie, dacă ai trecut vreodată pe aici, să revii.

Comuna se individualizează printr-un relief muntos foarte variat: interfluvii larg ondulate (Dobrin, Șoimu, Întreiere, Hățăgoaia), contrastând cu văi înguste și adânci, mai ales în sectoarele de defilee și chei (Între Liscuri, Colțu Șoimului, Cheia), prin pitorescul arhaic al așezărilor cu gospodării risipite, prin extensiunea pădurilor de rășinoase și făgete, prin arealele largi de pajiști subalpine.

Numeroase drumuri și poteci care împânzesc zona montană oferă posibilități multiple de organizare a unor excursii spre Dobrin, Vf. Dumitreasa, Piatra Groșilor, Tarnița, Întreiere, Tina, Bondureasa , Mănăstirea Muntele Rece, Cetatea Lita. etc. Vara, drumețul găsește aici răcoarea odihnitoare, priveliștea îl îmbie la drumeție și îi oferă posibilitatea de a petrece timpul în mijlocul pădurii, de a culege fructe de pădure-afine, zmeură, merișoare și ciuperci.

Muzeul etnografic Valea Ierii

Înființarea Muzeului etnografic Valea Ierii este posibilă pe baza unei cercetări minuțioase a zonei, așa cum arată astăzi și prin elaborarea unei structuri tematice riguroase. Muzeul va crea impresia unui sat cu specific zonei Munților Apuseni care a evoluat de la cel de tip "răsfirat" și "risipit" prin "roirea" nucleelor inițiale, la unul de tip adunat. Ulițe drepte (principale) și întortocheate și

poteci alcătuiesc structura intimă a așezării și converg spre un promontoriu pe care a fost așezată biserica. Bisericile au marcat locul unde se adunau oamenii la rugăciune, dar și punctul de întâlnire al înțelepților satelor, pentru luarea unor decizii în vremuri de restriște. Din turnul lor se supravegheau năvălirile dușmane și tot de aici se semnalau, prin dangăte de clopot specifice, incendiile devastatoare, puhoaietele și alte nenorociri ce se abăteau asupra satelor; în jurul bisericilor se îngropau morții după ierarhii statornicite prin rânduielile vechi; în biserică s-au păstrat cărțile sfinte, manuscrisele și icoanele de mare valoare spirituală și artistică, cununi de miri și țesături deosebite. Aici erau botezați pruncii și se oficiau căsătoriile și slujbele de pomenire a morților, aveau loc praznice și alte ritualuri specifice.

În ansamblul său, muzeul se va constitui ca o rezervație de monumente de arhitectură țărănească, selecționate după criteriile științifice având ca bază tipologia construcțiilor, evoluția acestora în plan arhitectural și ca sistem constructiv, totul în diacronie (pornind de la cele mai vechi construcții găsite în teren) și în sincronie (așa cum s-au statornicit în cadrul așezărilor și s-au păstrat în majoritatea lor funcționale până în zilele noastre). În privința sistemului constructiv trebuie să subliniem tehnicile tradiționale, casele și clădirile anexe fiind construite aproape exclusiv din lemn, predominând molidul, cu fundații din piatră de carieră sau bolovani de râu.

O altă valoare este patrimoniul textil care semnifică puterea de expresie a țesăturilor. Acestea reprezintă reflexul unei societăți, indică mutații care au intervenit la nivelul materiilor prime, a tehnicilor, a coloranților, relevă modul de a se îmbrăca al omului și de a trăi, mentalități tradiționale, reminiscențe dar și noi curente ale modei. În mediul Munților Apuseni s-a dezvoltat secole de-a rândul, în cadrul economiei rurale tradiționale, o puternică industrie casnică textilă, folosind procedee vechi și instrumentar tehnic simplu.

În cadrul acestui muzeu se vor putea organiza: tabere etnografice de vară, tabere de sculptură, pictură, expoziții, etc.

3.2.5 Infrastructura de cazare

Pensiuni

Comuna Valea Ierii deține posibilități de cazare prin pensiuni turistice, tabere de copii și instituții, astfel:

Pensiunea Lara

Pensiunea Lara, clasificată cu trei margarete, dispune de 35 locuri de cazare, restaurant, bar, terasă, loc de joacă pentru copii și parcare.

Fig. 14 Pensiunea Lara

Pensiunea Ursoaia

Pensiunea Ursoaia clasificată cu două margarete se află în satul Cerc și dispune de 13 locuri de cazare.

Pensiunea familială Pop Florin

Se află în Valea Ierii în amonte de fabrica de cherestea, pe drumul județean 107 J și dispune de 16 locuri de cazare.

Pensiunea familială Labancz

Este situată în satul Plopi, în zona Fersa, pe versantul însoțit cu o panoramă deosebită a văii și a vârfului Ghergheleu și dispune de 10 locuri de cazare.

Pensiunea Cetina

A fost amenajată în școala veche din Valea Ierii, nr. 107 la inițiativa Casei de editură Napoca. Ulterior a fost vândută către Asociația Șoimul – Arieș. În prezent spațiile de cazare și masă au fost păstrate, în mare parte, destinația actuală a clădirii fiind ca sediu al Ocolului Silvic Valea Ierii.

Tabere de copii

Tabăra Eco- Mont își are sediul în satul Cerc, nr 9, în clădirea fostei școli, având 12 locuri de cazare. Taberele organizate sunt cu scop educativ și recreativ pentru copii și tineri.

Tabăra Ars Pedagogica localizată în satul Plopi, lângă releul TV, cu 20 locuri de cazare, organizează tabere pentru copii cu scop educativ și recreativ.

Tabăra de copii din satul Valea Ierii, zona Dâmbul Cucului, ce aparține Palatului Copiilor din Cluj – Napoca, cu scop educativ și recreativ pentru elevi. Tabăra este prevăzută cu 51 locuri de cazare.

Fig. 15 Tabăra de copii a “Palatului copiilor Cluj-Napoca”

Alte locuri de cazare, cu circuit închis sunt: Ocolul Silvic Valea Ierii (20 locuri) și Primăria (3 locuri – camera de oaspeți).

Capacitatea de cazare de care dispune comuna Valea Ierii este de 180 locuri. Pe lângă acestea mai există camerele din gospodăriile locuitorilor care au început să practice agroturismul cu ocazia sărbătorilor de iarnă sau pe timpul verii.

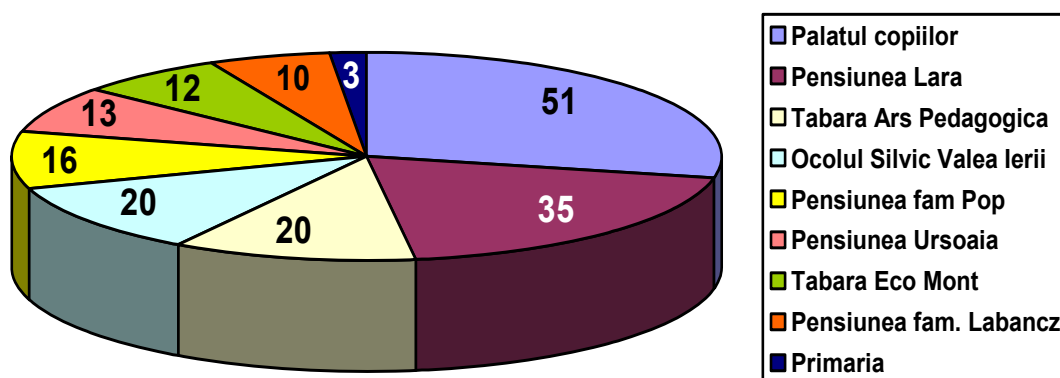

Fig. 16 Total locuri disponibile pentru cazare

3.2.6 Oportunități de dezvoltare economică

Resursele locale, altele decât lemnul și produsele accesorii ale pădurii prezentate la 1.12, valorificabile din punct de vedere economic și turistic sunt: energia eoliană, energie hidroelectrică, plantații energetice, peisajul, izvoarele de apă plată, pietre cu forme bizare, aerul cu ioni negativi etc.

Energia eoliană este rezultatul activității energetice a soarelui și se formează datorită încălzirii neuniforme a suprafeței Pământului. Mișcarea maselor de aer se formează datorită temperaturilor diferite a două puncte de pe glob, având direcția de la punctul cald spre cel rece.

În fiecare oră pământul primește 1014 kWh de energie solară. Circa 1-2% din energia solară se transformă în energie eoliană. Acest indiciu întrece de 5-10 ori cantitatea de energie transformată în biomasă de către toate plantele Pământului.

Energia cinetică a vântului a fost și este accesibilă în toate părțile pământului. Este atractivă și din punct de vedere ecologic pentru că nu produce emisii în atmosferă și nu formează deșeuri radioactive. Ca sursă energetică primară vântul nu costă nimic. Tendințele de utilizare a vântului sunt în primul rând pentru producerea energiei electrice. De asemenea, aceasta poate fi utilizată descentralizat și este o alternativă bună pentru localitățile mici, aflate departe de sursele tradiționale de energie.

Viteza vântului este cel mai important factor de influență asupra cantității de energie. Astfel, dacă viteza vântului se dublează, energia cinematică produsă crește de opt ori.

Pe crestele munților situate în afara zonei protejate a sitului de interes european - Valea Ierii se pot amenaja turbine eoliene cu rentabilitate asigurată prin faptul că media anuală a zilelor cu vânt este foarte mare. Vânturile bat din vest în mod predominant, având o viteză medie de 40-50 km/h, iar cea maximă este mai mare de 100 km/h.

Energia hidroelectrică a fost valorificată prin amenajarea lacurilor de acumulare de la Bondureasa, Șoimu și Valea Calului. Pe viitor se pot amenaja instalații hidrotehnice de capacitate mai mică pe diferite pâraie repezi de munte cum ar fi: Valea Calului în zona Cheia, la Pârâul Măgurii, pe Valea Negrii, etc.

Centrala hidroelectrică, folosește eficient viteza mărită de curgere a apei, pentru obținerea energiei electrice producând astfel energie electrică la tensiune medie/mică, care este introdusă în rețeaua națională de distribuție.

Comuna Valea Ierii dispune de cursuri constante de apă cu fluxuri medii și mici, cu posibilitatea de a avea căderi de zeci de metri, care fac posibilă folosirea energiei potențiale a apei.

Peisajul deosebit cu versanți împăduși care străjuiesc piscuri de stâncă ce se ridică semețe spre cer, impresionează plăcut turiștii și îi îmbie să revină în

comună. Pentru protejarea și punerea în valoare a acestui peisaj este nevoie de: limitarea exploatării forestiere pe acești versanți, modernizarea drumurilor, igienizarea pădurii, văilor și căilor de acces, amenajrea de locuri de popas și campare, indicatoare și acces spre puncte de belvedere.

Izvoarele cu apă deosebită pot fi valorificate prin îmbutelierea și comercializarea apei plate de băut. Între acestea sunt: izvorul de la Cheie, din Dos, Șeștină, Mesteacănu, Valea Negrii etc.

Pietrele cu forme bizare de pe creste pot fi fotografiate și imprimate pe obiecte personalizate, iar cele mai mici care pot fi transportate pot fi valorificate ca souveniruri.

Aerul cu ioni negativi, foarte important pentru sănătatea oamenilor, trebuie analizat de o instituție autorizată pentru a putea fi certificat. Acest lucru va duce la creșterea numărului de turiști dornici de a staționa în zonă.

CAPITOLUL IV CADRUL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN DE DEZVOLTARE

La nivel internațional și european un accent semnificativ se pune pe gândirea strategică și programarea activităților conform priorităților și direcțiilor prestabilite. Aceste planuri și strategii au la bază analiza și studii aprofundate în domenii diverse.

În contextul aderării României la UE în anul 2007, politica națională de dezvoltare a României se va racorda din ce în ce mai strâns la politicile, obiectivele, principiile și reglementările comunitare în domeniu, în vederea asigurării unei dezvoltări socio-economice de tip „european” și reducerea cât mai rapidă a disparităților semnificative față de Uniunea Europeană. Conform ultimelor date statistice publicate de Comisia Europeană, în ultimii ani România a înregistrat o îmbunătățire notabilă a convergenței reale în termeni de produs intern brut pe locuitor exprimat la standardul puterii de cumpărare, ajungând să reprezinte, în anul 2004, 28,8% din media UE-15 și 31,1% din media UE-25, față de 23% și respectiv 25,2% în 2000. Cu toate acestea, România continuă să se plaseze în urma tuturor noilor State Membre, decalajul pe care trebuie să-l recupereze fiind semnificativ.

În perioada de preaderare și mai ales după integrare și în țara noastră au fost elaborate documente strategice care dirijează procesele de dezvoltare.

4.1 Planul național de dezvoltare

Planul Național de Dezvoltare (PND) este un concept specific politicii europene de coeziune economică și socială (Cohesion Policy), menit să ofere o concepție coerentă și stabilă privind dezvoltarea statelor membre ale Uniunii Europene, transpusă în priorități de dezvoltare, programe, proiecte, în concordanță cu principiul programării fondurilor structurale. În contextul aderării României la UE în anul 2007, PND are rolul major de a alinia politica națională de dezvoltare la prioritățile comunitare de dezvoltare, prin promovarea măsurilor considerate stimuli de dezvoltare socio-economică durabilă la nivel european.

PND 2007-2013 reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, aprobat de Guvern și elaborat într-un larg parteneriat, care va orienta dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene.

În accepțiunea politicii de coeziune, PND reprezintă un instrument de prioritizare a investițiilor publice pentru dezvoltare, orientat în principal asupra priorităților și obiectivelor compatibile cu domeniile de intervenție a Fondurilor Structurale și de Coeziune. În acest context, se impune sublinierea caracterului specific al PND 2007-2013, care nu substituie o Strategie Națională de Dezvoltare Economică, ci reprezintă una dintre componentele majore ale acesteia. PND 2007-2013 fundamentează, între altele, prioritățile și obiectivele strategice de dezvoltare ce vor fi negociate cu Comisia Europeană în vederea finanțării din Fondurile Structurale și de Coeziune în perioada 2007-2013.

PND reprezintă documentul pe baza căruia vor fi elaborate Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 (CSNR), reprezentând strategia convenită cu Comisia Europeană pentru utilizarea instrumentelor structurale, precum și Programele Operaționale prin care se vor implementa aceste fonduri. În acest sens, redactarea PND s-a desfășurat în paralel cu cea a Programelor Operaționale pentru implementarea Fondurilor Structurale și de Coeziune, asigurându-se astfel coerența între aceste documente.

Elaborarea PND 2007-2013 s-a realizat conform prevederilor HG nr. 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare, care stabilește principiile metodologice, cadrul de lucru inter-instituțional și mecanismele de consultare partenerială.

Din punct de vedere al conținutului, PND 2007-2013 cuprinde următoarele

secțiuni principale:

- I. Analiza situației curente
- II. Analiza SWOT
- III. Strategia de dezvoltare
- IV. Programarea financiară

V. Implementarea

VI. Parteneriatul

Strategia de dezvoltare a PND 2007-2013 este o reflectare a nevoilor de dezvoltare a României, în vederea reducerii cât mai rapide a decalajelor existente față de UE. Strategia PND 2007-2013 se axează atât pe orientările strategice comunitare privind coeziunea, cât și pe prioritățile Agendei Lisabona și obiectivele de la Göteborg, respectiv creșterea competitivității, ocuparea deplină și protecția durabilă a mediului.

România se afla în anul 2004, din punct de vedere al PIB / locuitor, la cca. 31% din media UE. Având în vedere acest decalaj considerabil față de nivelul mediu de dezvoltare din Uniune, precum și rolul PND de instrument dedicat reducerii acestor disparități, a fost stabilit Obiectivul Global al PND 2007-2013: *„Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și Statele Membre ale Uniunii Europene”*. Conform estimărilor realizate, România ar putea recupera până în anul 2013 cca. 10 puncte procentuale din decalajul general față de UE, ajungând la cca. 41% din media UE.

Obiectivul global se sprijină pe trei obiective specifice:

- Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești
- Dezvoltarea la standarde europene a infrastructurii de bază
- Perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman autohton

În vederea atingerii obiectivului global și a obiectivelor specifice și pornind de la aspectele identificate în etapa de analiză socio-economică, au fost formulate șase priorități naționale de dezvoltare pentru perioada 2007-2013:

1. Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
3. Protejarea și îmbunătățirea calității mediului;

4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
5. Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;
6. Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării;

Stabilirea unui număr limitat de priorități este de natură să asigure concentrarea resurselor disponibile pe realizarea acelor obiective și măsuri cu impact maxim asupra reducerii decalajelor față de Uniunea Europeană și a disparităților interne. Trebuie precizat, însă, că în interiorul acestor priorități sunt abordate numeroase domenii / sectoare de intervenție specifice, cum ar fi educația, sănătatea, energia, sectorul comunicații și IT, prevenirea riscurilor naturale etc.

Formularea obiectivelor strategice ce contribuie la realizarea priorităților naționale de dezvoltare încearcă să îmbine, pe de o parte, elementele politicilor sectoriale și ale politicii de dezvoltare regională, inclusiv prin prisma Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă a României „Orizont 2025”, și pe de altă parte, orientările strategice la nivel european și cerințele specifice legate de accesarea fondurilor comunitare post-aderare.

Așa cum s-a menționat anterior, PND 2007-2013 va reprezenta un instrument de prioritizare a investițiilor publice pentru dezvoltare, asigurând fundamentarea generală a direcțiilor de alocare a fondurilor publice pentru investiții cu impact semnificativ asupra dezvoltării economice și sociale, din surse interne (buget de stat, bugete locale etc.) sau externe (instrumentele structurale ale UE, fondurile UE de tip structural pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, credite externe, etc.). Programarea financiară a PND, care urmărește realizarea unui tablou general realist al surselor de finanțare a dezvoltării ce ar trebui utilizate în perioada 2007-2013 pentru creșterea convergenței cu UE, a condus la o sumă estimativă globală de cca. 58,7 miliarde Euro, din care cca. 43% reprezintă aportul Uniunii Europene.

Tabel 13

Programarea financiar globală a PND 2007-2013

Priorități PND	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	mil. Euro
P1. Competitivitate	651,48	620,72	793,14	882,76	842,95	761,25	682,12	5.234,43
P2. Infrastructura de transport	2.094,99	2.517,48	2.465,25	2.071,29	1.819,84	1.832,20	1.853,75	14.654,79
P3. Mediu	753,18	898,7	1.099,11	1.160,45	1.069,54	810,78	806,23	6.597,98
P4. Resurse umane	711,65	912,51	1.297,08	1.317,59	1.313,22	1.115,85	940,72	7.608,60
P5. Dezvoltare rurală	1.585,56	1.757,72	2.200,96	2.335,49	2.395,08	2.445,15	2.517,37	15.237,32
P6. Dezvoltare regională	1.294,79	1.280,99	1.397,96	1.336,37	1.342,35	1.344,55	1.342,97	9.339,98
Total	7.091,65	7.988,12	9.253,50	9.103,95	8.782,98	8.309,78	8.143,16	58.673,10

În cadrul negocierilor de aderare la Capitolul 21 „Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale”, România și-a asumat angajamentul de a finaliza PND prin aprobarea sa de către Guvern în decembrie 2005. În vederea realizării acestui angajament complex, Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de coordonator al elaborării PND și al pregătirilor pentru managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune (conform HG nr. 497/2004), a realizat măsurile și acțiunile necesare, împreună cu ministerele, celelalte instituții și partenerii implicați în acest proces și în conformitate cu cerințele derivând din reglementările naționale și comunitare relevante, precum și cu calendarul de lucru convenit cu Comisia Europeană.

Proiectul final al PND reflectă activitățile intense desfășurate în perioada mai 2004 – decembrie 2005 de diverse instituții și organizații implicate în elaborarea documentului, sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, precum și consultările parteneriale organizate la nivel național, regional și local.

4.2 Cadrul Strategic Național de Referință(CSNR)

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR) este documentul strategic de referință pentru programarea Fondurilor Structurale și de Coeziune în România. Acest tip de document este elaborat de fiecare stat membru al UE, conform noului acquis privind Politica de Coeziune. Prin acest document se explică modul în care vor fi implementate Instrumentele Structurale în România în perioada 2007-2013. Scopul principal al CSNR este de a consolida obiectivul

strategic al politicilor economice, de coeziune socială și regionale ale României, precum și de a stabili legăturile potrivite și corecte cu politicile Comisiei Europene, mai ales cu Strategia de la Lisabona, care stă la baza elaborării politicilor de dezvoltare economică și de creare a noi locuri de muncă.

CSNR a fost elaborat pe baza Planului Național de Dezvoltare (PND) 2007-2013. CSNR se implementează prin Programele Operaționale. Conform noului acquis privind Politica de Coeziune a Uniunii Europene, fiecare Stat Membru elaborează un Cadru Strategic Național de Referință (CSNR), ca document de referință pentru programarea Fondurilor Structurale și de Coeziune.

Acest document nu va servi însă ca instrument de management, ci ca document strategic prin care se stabilesc prioritățile de intervenție ale Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada de referință. CSNR face legătura între prioritățile naționale de dezvoltare, stabilite în Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, și prioritățile la nivel european - Orientările Strategice Comunitare (OSC) privind Coeziunea 2007-2013.

Baza pentru elaborarea acestui document strategic de planificare pe termen mediu a Fondurilor Structurale și de Coeziune a constituit-o Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, aprobat de Guvernul României în luna decembrie 2005. Este însă de menționat că, deși CSNR preia și sintetizează elementele principale incluse în Analiza și Strategia PND, acestea sunt reorganizate în funcție de cele 3 Priorități și cele 11 Direcții de acțiune (Guidelines) din Orientările Strategice Comunitare, reflectând astfel încadrarea CSNR în principiile europene ale Politicii de Coeziune.

Ca diferență majoră între PND și CSNR, este de menționat că, din punct de vedere al finanțării, CSNR este susținut exclusiv din Fondurile Structurale și de Coeziune și cofinanțarea națională aferentă, în timp ce PND include și alte finanțări (programe de investiții naționale și locale, credite externe, fonduri europene pentru dezvoltare rurală și pescuit, etc.).

Este extrem de important de subliniat legătura existentă între CSNR și Programele Operaționale (PO). În cadrul pachetului care se negociază cu Comisia Europeană, CSNR reprezintă strategia globală de utilizare a FSC, iar

diversele PO reprezintă instrumentele prin care se realizează diversele prevederi ale CSNR. Din acest motiv, trebuie evidențiate foarte clar conexiunile și intercondiționările strategice între CSNR și PO.

Din punct de vedere al structurii CSNR, aceasta este stabilită în conformitate cu reglementările comunitare relevante privind Fondurile Structurale și de Coeziune. Principalele elemente ale Cadrului Național Strategic de Referință al României sunt prezentate în continuare.

Analiza socio-economică – aspecte principale

Sunt necesare intervenții structurale majore pe termen lung, în următoarele domenii:

- Infrastructura de bază, calitatea slabă și ineficientă a serviciilor de furnizare a apei potabile, canalizare și de management al deșeurilor, precum și a sistemului de transport rutier, feroviar, aerian și naval, ca și lipsa inter-conectivității, constituie frâne în calea dezvoltării. Toate acestea sunt dublate de un nivel scăzut al cunoștințelor cu privire la protejarea mediului înconjurător, administrarea defectuoasă a acestuia, precum și utilizarea ineficientă a resurselor de energie.

- Competitivitatea economică, productivitatea scăzută, echipamentele și tehnologia învechită, spiritul antreprenorial insuficient dezvoltat, un climat de afaceri dificil și lipsa unei infrastructuri adecvate pentru sprijinirea mediului de afaceri, accesul limitat la finanțare și investițiile insuficiente în cercetare-dezvoltare și tehnologiile informației și comunicării (TIC), toate afectează dezvoltarea mediului de afaceri.

- Capitalul uman - capacitatea limitată a educației și formării profesionale continue de a răspunde nevoilor unei economii moderne bazate pe cunoaștere, atenția redusă acordată educației, insuficienta corelare între educație, formarea profesională inițială și formarea profesională continuă, inegalitatea de șanse duce la excluderea socială a categoriilor vulnerabile, cum ar fi femeile, persoanele cu dizabilități și etnia romă.

- Capacitatea administrativă și serviciile publice sunt slab dezvoltate și "neprietenoase".

Capacitatea administrativă insuficientă este reflectată în structuri de management neperformante, abilități nesatisfăcătoare ale funcționarilor publici, cooperare interinstituțională inadecvată, care conduc într-un final la calitatea slabă a serviciilor furnizate societății, punând, astfel, în pericol dezvoltarea socioeconomică. În mod special, este necesară consolidarea în continuare a managementului fondurilor comunitare pentru utilizarea eficientă a acestora în scopul promovării dezvoltării economice și sociale.

- Dimensiunea teritorială - ca urmare a restructurării industriei, au apărut foarte rapid decalaje între regiuni, acestea continuând să crească. Disparitățile dintre mediul urban și cel rural sunt de asemenea mari și în continuă creștere. Acest fenomen este și mai pregnant atunci când se compară nivelul de dezvoltare al regiunii București-Ilfov cu restul țării. ISD sunt atrase, de obicei, în regiunile mai dezvoltate, ceea ce conduce la creșterea decalajelor de dezvoltare dintre regiuni. Atât zonele urbane cât și zonele rurale se confruntă cu probleme legate de infrastructură (din cauza investițiilor insuficiente), de dezvoltare economică locală și de mediul social. Totodată, zonele rurale depind excesiv de agricultură. În aceste zone, infrastructura și serviciile de sprijin pentru afaceri sunt foarte slab dezvoltate sau chiar inexistente. Este necesară o abordare mai structurată în ceea ce privește nivelul teritorial al diverselor politici de dezvoltare sectoriale și inter-sectoriale și a măsurilor derivate din acestea.

Suma totală a Fondurilor Structurale și de Coeziune alocate României este de 19,668 miliarde Euro, din care 12,661 miliarde Euro reprezintă Fonduri Structurale în cadrul Obiectivului "Convergență", 6,552 miliarde Euro sunt alocate prin Fondul de Coeziune, iar 0,455 miliarde Euro sunt alocate Obiectivului "Cooperare Teritorială Europeană" (inclusiv transferurile la Instrumentul pentru Asistență de Pre-Aderare - IPA și Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat - ENPI). Tabelul financiar al CSNR prezintă defalcarea pe Programe Operationale a sumei totale corespunzătoare contribuției Fondurilor

Structurale din cadrul Obiectivului Convergentă și Fondului de Coeziune, care se ridică la suma totală de 19,213 miliarde Euro.

Alocările anuale din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit sunt incluse în scop informativ, în conformitate cu cerințele Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006. Alocarea CSNR în cadrul Obiectivului "Convergentă" și Fondului de Coeziune necesită o cofinanțare națională estimată la 5,53 mld Euro, constituită atât din surse publice (77% din totalul cofinanțării), cât și din surse private (23%).

4.3 Programul Național pentru Dezvoltare Rurală

Planul Național Strategic (PNS) și Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR) aferente perioadei 2007-2013 au fost elaborate de către Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În ceea ce privește gradul de acoperire, PNDR va cuprinde teritoriul rural românesc. În acest sens teritoriul rural în România este considerat teritoriul care are o densitate a populației mai mică de 150 de locuitori pe km². Astfel 93,6% din suprafața României o reprezintă spațiul rural și 48% din populația totală reprezintă populația rurală.

Analiza situației curente a sectorului agricol din România indică necesitatea accelerării proceselor de restructurare și modernizare din spațiul rural, având în vedere importanța economică și socială a acestora pentru asigurarea unei dezvoltări economice integrate și durabile a spațiului rural.

Acest lucru poate fi realizat prin promovarea dezvoltării funcțiilor agricole ale zonelor rurale însoțite de promovarea în egală măsură a funcțiilor non-agricole ale acestor zone, model compatibil cu politica economică și socială a Uniunii Europene, al cărei obiectiv principal constă în reducerea disparităților de dezvoltare între regiunile UE și implicit, în diminuarea decalajelor de dezvoltare între rural și urban.

Obiective generale pentru perioada 2007-2013 ale României sunt:

- Dezvoltarea unui sector agricol și forestier competitiv bazat pe cunoaștere și inițiativă privată, capabil să se adapteze schimbărilor pe termen lung, care ia în considerare regulile comunitare, conservă mediul înconjurător și consolidează sectorul de procesare.
- Menținerea calității și a diversificării spațiului rural și forestier în vederea obținerii unui echilibru între activitățile umane și conservarea resurselor naturale.
- Îmbunătățirea standardelor de viață în vederea asigurării unei ocupări durabile a zonelor rurale și a contribuției la un echilibru teritorial atât din punct de vedere economic cât și social.
- Implementarea unui program pilot LEADER.

Pornind de la analiza situației actuale a zonelor rurale, a fost elaborat Planul Național Strategic (PNS) pentru Dezvoltare Rurală al României, aferent perioadei 2007-2013, în conformitate cu Liniile Directoare Strategice ale Comunității privind dezvoltarea rurală. Strategia este prezentată schematic mai jos.

Planul se va implementa prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) și va îmbina complementar și eficient co-finanțarea disponibilă din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, sprijinul național și alte fonduri structurale UE în beneficiul dezvoltării rurale durabile a României.

Restructurarea, modernizarea și dezvoltarea sectoarelor agricol, alimentar și forestier din România, în vederea creșterii competitivității lor, în noul mediu de schimb, constituie o mare provocare, drept pentru care are prioritate maximă în strategia de dezvoltare rurală a României.

Totodată, în vederea contribuției, la realizarea priorităților Comunității, în special, a obiectivelor și domeniilor de acțiune durabile din Strategiile Göteborg și Lisabona, pentru crearea de locuri de muncă, această dezvoltare economică trebuie să fie echilibrată și integrată ținând cont de aspectele sociale și de mediu din spațiul rural românesc.

În acest sens, Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală, elaborat pe baza Liniilor Directoare Strategice ale Comunității, definește următoarele obiective generale pentru perioada 2007 -2013:

- Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier;
- Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural;
- Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale;
- Demararea și funcționarea inițiativelor de dezvoltare locală (LEADER).

Obiectivele generale, grupate pe obiective strategice și specifice, reflectă atât punctele slabe și punctele tari identificate în analiza situației actuale, cât și oportunitățile oferite prin aplicarea măsurilor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr.1698/2005.

4.4 Planul de Dezvoltare Regională

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest reprezintă documentul fundamental privind necesarul de finanțare din fonduri europene și alte fonduri internaționale și naționale la nivel regional, fiind instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social, reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Planului Național de Dezvoltare.

PDR Nord-Vest este realizat de către Direcția Dezvoltare – Departamentul Planificare și Asistența Tehnică din cadrul Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest într-un larg cadru partenerial, stabilit conform Hotărârii de Guvern 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare în cadrul Comitetului de Planificare Regional, desfășurându-se pe o perioadă semnificativă începând cu anul 2004.

PDR 2007-2013 realizează o planificare multianuală a dezvoltării economice și sociale a regiunii, integrată sectorial și local, pe baza: strategiilor regionale sectoriale de dezvoltare; a strategiei locale de dezvoltare; corelate orientărilor strategice la nivel european. PDR 2007-2013 se corelează de

asemenea cu prioritățile Planului Național de Dezvoltare 2007-2013 și cu Programele Operaționale Sectoriale și Regionale.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Nord Vest 2007-2013 este creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și specializare funcțională pentru diminuarea disparităților intra- și inter-regionale, la nivel economic, social și de mediu și creșterea standardului de viață regional.

Atingerea obiectivului general se poate realiza cu sprijinul a o serie de obiective specifice care doar corelate cu respectarea unor principii europene, precum dezvoltare durabilă, societatea informațională, egalitate de șanse și cooperare transfrontalieră vor putea conduce la implementarea intervențiilor din PDR.

4.5 Direcțiile de dezvoltare ale județului Cluj

Programul orientativ de dezvoltare economică și socială a județului Cluj a fost elaborat pe principiile și coordonatele programului de guvernare și a Planului Național de Dezvoltare. Caracterul programului este unul complet, datorită căruia este posibil urmărirea severă a modului de aplicare la nivel județean.

Obiectivul strategic al planului de dezvoltare al județului Cluj este *creșterea bunăstării populației județului*, cuprinzând direcțiile de dezvoltare economică și socială a județului, în care trebuie să se regăsească și obiectivele comunei Valea Ierii. Bunăstarea, ca obiectiv central al concepției de dezvoltare, are mai multe dimensiuni, dintre care în cazul concepției de dezvoltare se specifică următoarele:

1. Bunăstarea economică se reflectă în venit, în consumul casnic, în creșterea economiilor și formarea averilor.
2. Nivelul de instruire și de cultură este dimensiunea bunăstării care înseamnă pe de o parte folosirea posibilităților economice pentru a intra în posesia bunurilor, pe de altă parte condițiile de a se bucura de utilizarea acestor bunuri.

3. Calitatea vieții înseamnă acele condiții care fac posibilă exploatarea posibilităților atât la nivelul individual, de familie, cât și la nivelul comunităților localităților (infrastructură, sănătate, condiții ecologice, sport).
4. Conștiința cetățeanului, coeziunea teritorială care reprezintă condițiile calitative ale conviețuirii într-o localitate, într-o regiune, cum se identifică oamenii emoțional cu comunitatea, cum stabilesc relațiile sociale, relațiile de prietenie în scopul unei bunăstări individuale și a comunității.

Pentru atingerea obiectivului general de bunăstare este necesară stabilirea unor obiective specifice cum ar fi:

1. Îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport.
2. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate, educaționale și sociale la nivel județean și local.
3. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri județean și local în scopul îmbunătățirii competitivității activităților economice prioritare și inovatoare.
4. Dezvoltarea turismului județean prin creșterea competitivității serviciilor turistice și prezervarea valorilor culturale.
5. Promovarea dezvoltării durabile la nivel județean și local prin activități specifice de dezvoltare urbană și rurală.

Aceste direcții de dezvoltare economică și socială a județului Cluj, în care trebuie să se regăsească și obiectivele comunei **Valea Ierii**, corelate cu măsurile cuprinse în Programul de Guvernare și Planul Național de Dezvoltare sunt:

Obiectiv specific 1. Îmbunătățirea infrastructurii județene prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport.

Prioritatea 1.1 Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier județean și local;

Prioritatea 1.2 Îmbunătățirea transportului aerian județean;

Prioritatea 1.3 Dezvoltarea infrastructurii de afaceri și comunicații;

Obiectiv specific 2. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale, de sănătate și educațional la nivel județean și local.

Prioritatea 2.1 Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și sociale;

Prioritate 2.2 Dezvoltarea infrastructurii educaționale la toate nivelele;

Prioritatea 2.3 Valorificarea optimă a resurelor umane din județ;

Prioritatea 2.4 Susținerea învățământului formal prin creșterea calității educației;

Prioritate 2.5 Dezvoltarea societății informaționale;

Prioritatea 2.6 Îmbunătățirea serviciilor medicale;

Prioritatea 2.7 Măsuri destinate combaterii sărăciei și a excluziunii sociale;

Prioritatea 2.8 Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență;

Obiectiv specific 3. Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri județean și local în scopul îmbunătățirii competitivității activităților economice prioritare și inovatoare.

Prioritate 3.1 Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor;

Prioritate 3.2 Sprijinirea afacerilor, creșterea ocupării, dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere;

Prioritate 3.3 Dezvoltarea de parteneriate între întreprinzători locali și străini;

Obiectiv specific 4. Dezvoltarea turismului județean prin creșterea competitivității serviciilor turistice și prezervarea valorilor culturale.

Prioritate 4.1 Creșterea competitivității în domeniul turismului județean;

Prioritate 4.2 Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurelor naturale cu potențial turistic;

Prioritatea 4.3 Amenajarea turistică modernă și complexă la nivelul județului;

Prioritatea 4.4 Restaurarea patrimoniului istoric și cultural, prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural;

ELABORAREA PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE

CAPITOLUL V CENTRALIZAREA CHESTIONARELOR

Pentru a cunoaște cât mai exact direcția de dezvoltare spre care tind locuitorii comunei s-a efectuat o cercetare sociologică la nivelul întregii comune, în perioada 8 mai 2009 – 30 mai 2009, folosind metoda aleatorie cu criterii de selecție prestabilite.

Au fost întocmite trei tipuri de chestionare: pentru societatea civilă, mediul de afaceri și protecția mediului.

Pondere cea mai mare la realizarea sondajului a fost populația adultă cu vârste cuprinse între 18 și 40 ani.

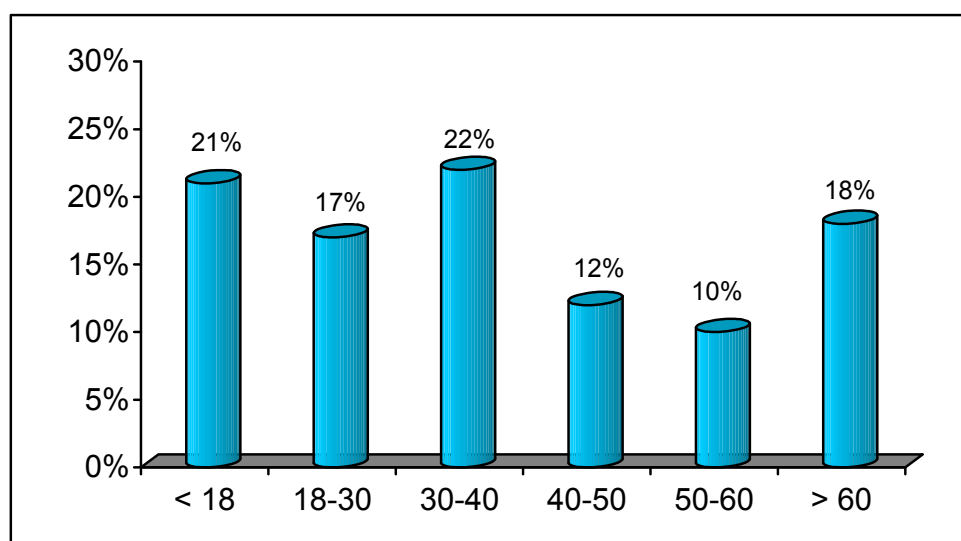

Fig. 17 Distribuția celor chestionați pe categorii de vârstă

Rezultatele obținute în urma chestionarelor

5.1 Chestionar privind mediul de afaceri

La întrebarea privind prioritățile destinate dezvoltării comunei Valea Ierii în domeniul economic, în ordinea priorităților au răspuns în felul următor :

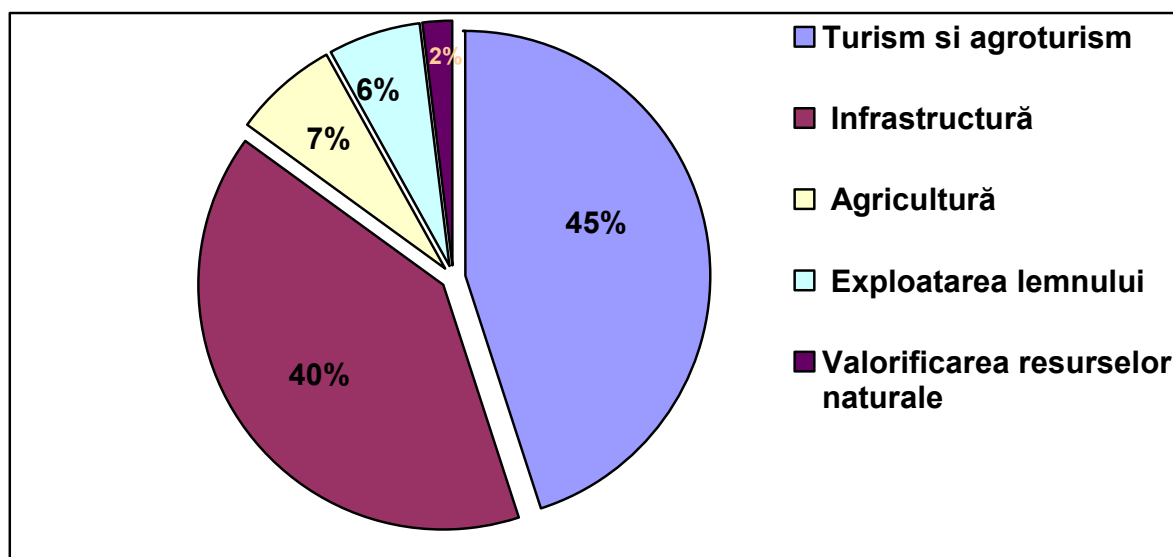

Fig. 18 Prioritățile pentru dezvoltarea comunei

La solicitarea părerii despre stadiul actual al comunei privind dezvoltarea economică: 38% au fost de părere că este o perioadă de stagnare economică, 55% cred că este în descreștere și doar 7% consideră că se află în creștere economică.

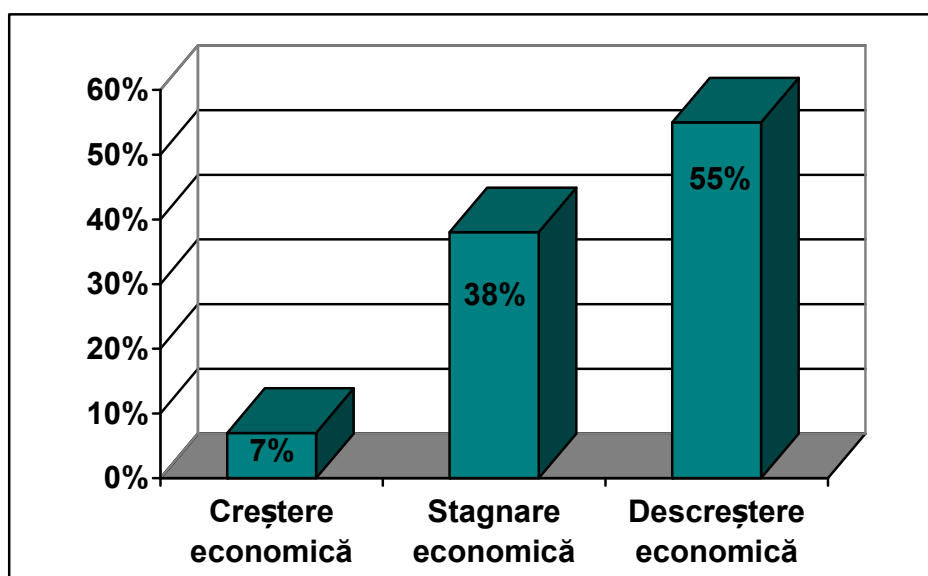

Fig. 19 Stadiul actual al comunei

În momentul actual cei intervievați consideră că activitatea predominantă a economiei este: exploatarea și prelucrarea lemnului 75%, turismul 16% și agroturismul 9%

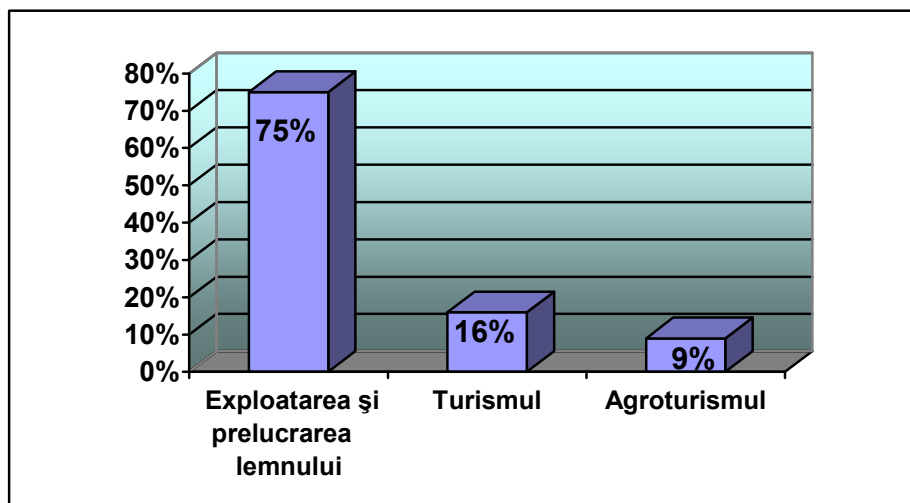

Fig. 20 Activități economice predominante

Sectoare economice cu potențial de a crea noi locuri de muncă în Valea Ierii sunt considerate turismul și agroturismul de către 78%, exploatarea lemnului de 10% dintre cei chestionați și 12% alte sectoare (producția de bunuri și servicii; prelucrarea fructelor de pădure, ciuperci, plante medicinale)

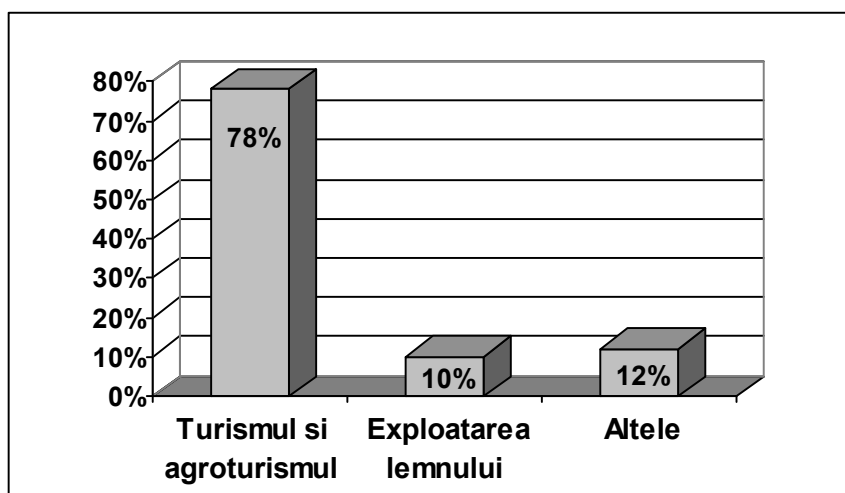

Fig. 21 Sectoare cu potențial în a crea noi locuri de muncă

Elementele importante pentru investiții și dezvoltarea unei afaceri în comună sunt:

Tabel 14

Elemente importante pentru investiții

	Foarte important	Important	Importanță medie	prea puțin important
Școli și facilitățile pentru copii	52%	40%	8%	0%
Disponibilitatea locuințelor	38%	62%	0%	0%
Calitatea mediului	52%	48%	0%	0%
Spații verzi	38%	46%	11%	5%
Fiscalitatea	38%	52%	6%	4%
Reglementare mediu	39%	50%	11%	0%
Reglementare urbanism	44%	50%	6%	0%
Telecomunicații	83%	17%	0%	0%
Transport angajați	23%	54%	16%	7%
Dumuri și poduri	89%	11%	0%	0%
Energie electrică	85%	15%	0%	0%
Apă – canalizare	66%	34%	0%	0%

Terenuri considerate a fi importante pentru dezvoltare economică sunt: Șoimu, Întreiere, Tarnița, Plopi, Dobrin, Tina, Bondureasa, terenul de la fosta fabrică de cherestea, Hățăgoaia, terenul de sport, Căprărețe.

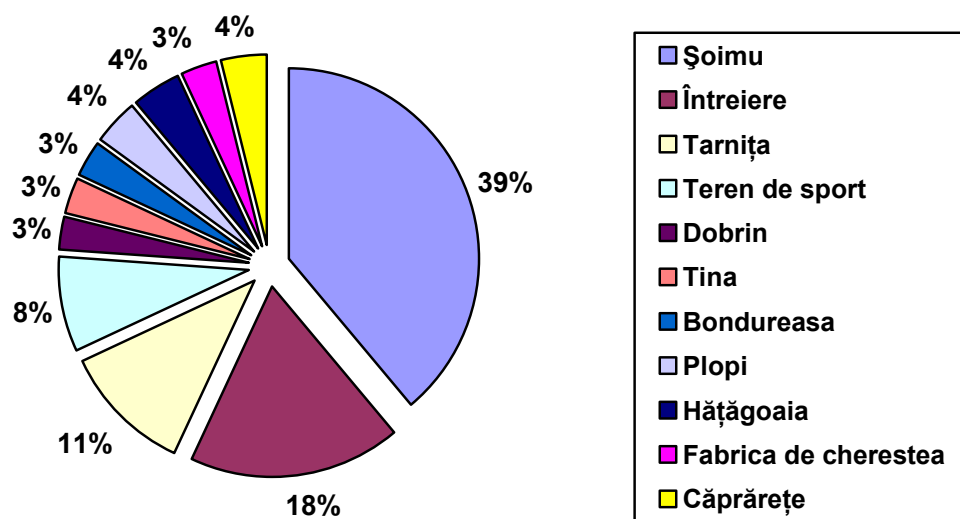

Fig. 22 Zone considerate importante pentru dezvoltarea economică

În ceea ce privește ponderea utilizării resurselor naturale în economia locală cei intervievați au următoarea părere:

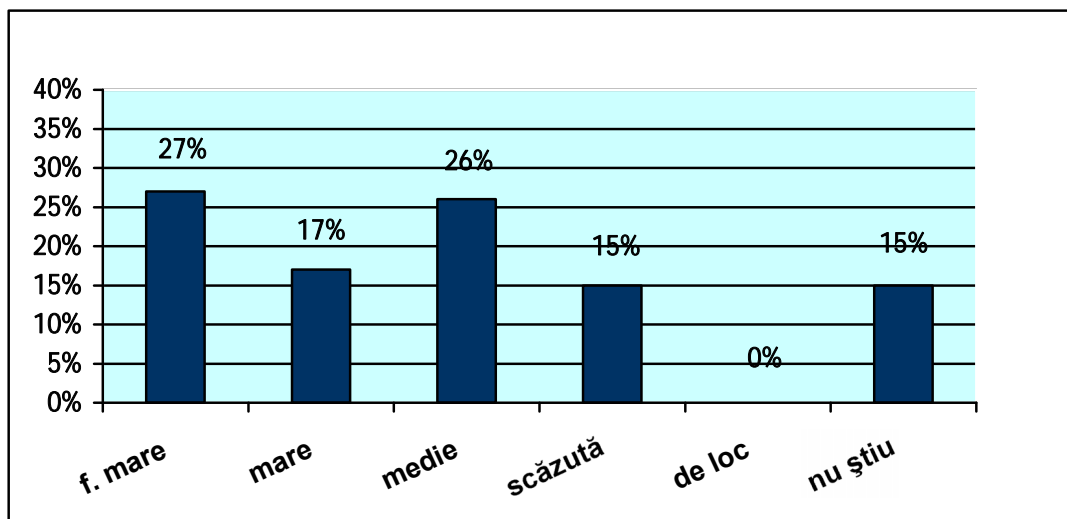

Fig. 23 Ponderea utilizării resurselor locale

Aprecieri legate de obstacolele întâlnite de către întreprinzători la demararea unei activități comerciale:

Tabel 15

Obstacole întâlnite de întreprinzători

Lipsa spațiilor comerciale	41%
Facilități fiscale locale	25%
Acces slab la finanțare	52%
Lipsa unei piețe stabile	37%
Putere de cumpărare limitată	61%
Forța de muncă slab pregătită	41%
Lipsa forței de muncă	18%
Lipsa locuinței	23%

5.2 Chestionar privind protecția mediului

Sunt considerate a fi priorități în protecția mediului următoarele obiective: gestionarea deșeurilor și salubritatea cursurilor de apă, educația, exploatarea rațională a fondului silvic, reîmpădurirea zonelor exploatate, canalizarea, amenajarea de păstrăvărie.

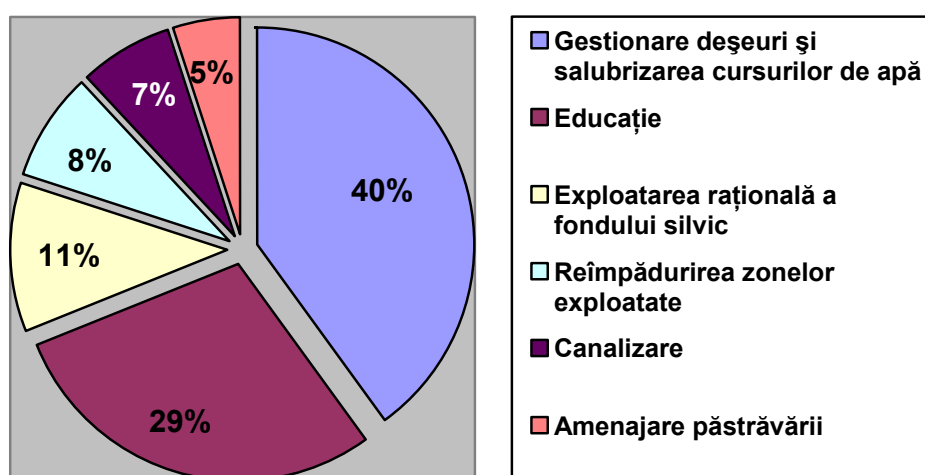

Fig. 24 Priorități în protecția mediului

Aprecierile privind calitatea vieții în comuna Valea Ierii sunt:

Tabel 16

Calitatea vieții în comuna Valea Ierii

	Calitate aer	Calitatea apei de băut	Nivel zgomot	Nivel trafic	Atractivitatea centrului comunei
Foarte bună	76%	31%	15%	5%	6%
Bună	24%	49%	34%	36%	11%
Medie	0%	12%	27%	44%	55%
Scăzută	0%	8%	17%	15%	22%
Foarte scăzută	0%	0%	7%	0%	0%
Nu știu	0%	0%	0%	0%	6%

Concluzii privind calitatea spațiilor verzi:

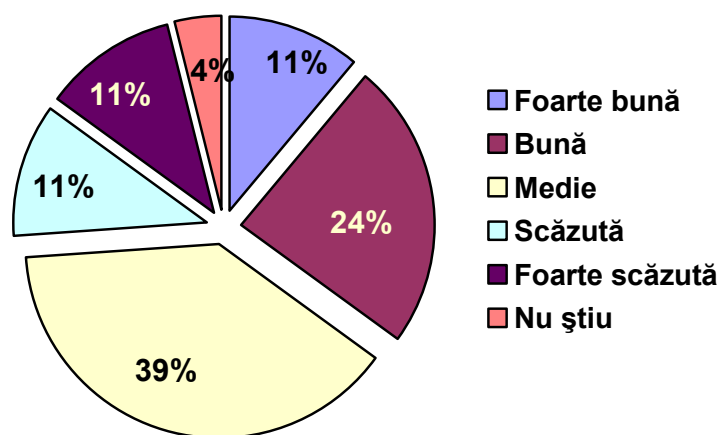

Fig. 25 Calitatea spațiilor verzi

Disponibilitatea de a sprijini inițiativele primăriei sau ONG –urilor în domeniul protecției mediului

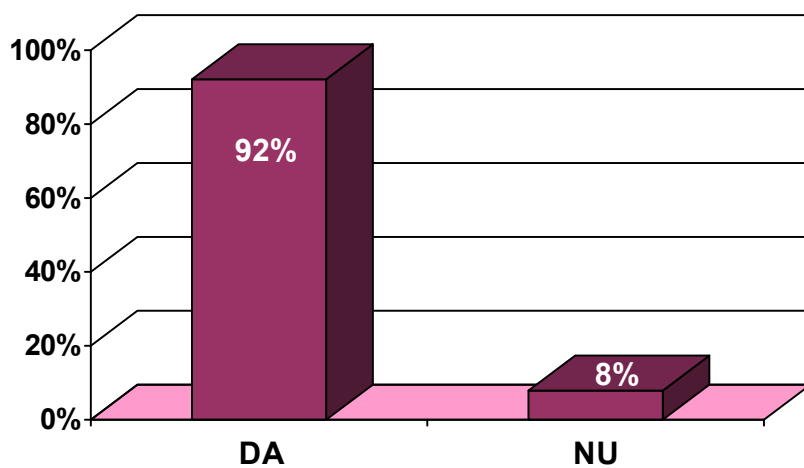

Fig. 26 Disponibilitatea de a sprijini inițiativele primăriei și ONG –urilor pentru protecția mediului

Concluzii privind importanța următoarelor caracteristici ale mediului înconjurător:

Tabel 17

Caracteristici ale mediului

	DA %	NU %
Calitatea aerului	100%	0%
Calitatea apei de băut	100%	0%
Nivel zgomot	95%	5%
Nivel trafic	95%	5%
Aspectul centrului comunei	94%	6%
Poluarea apelor	97%	3%
Poluarea solului	97%	3%
Poluarea aerului	97%	3%
Reciclarea deșeurilor	90%	10%
Protejarea naturii	97%	3%
Participarea la inițiative de protejare a mediului	98%	2%

5.3 Chestionar privind societatea civilă

Răspunsuri privind calitatea vieții în comună din punct de vedere social:

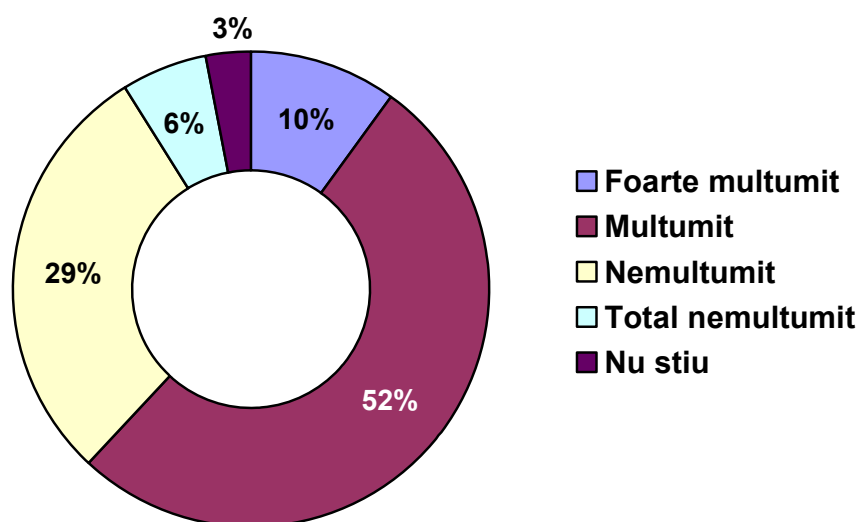

Fig. 27 Aprecieri privind calitatea vieții în comuna Valea Ierii

La întrebarea „ce ați dori să se păstreze (protejeze) așa cum este acum și ce ați dori să se dezvolte ca atracție turistică” 63% din cei intervievați doresc ca peisajul natural actual să fie conservat, 15% doresc construirea și exploatarea economică a unei pârtii de schi, 15 % doresc redeschiderea Păstrăvăriei Șoimu și 7% nu știu.

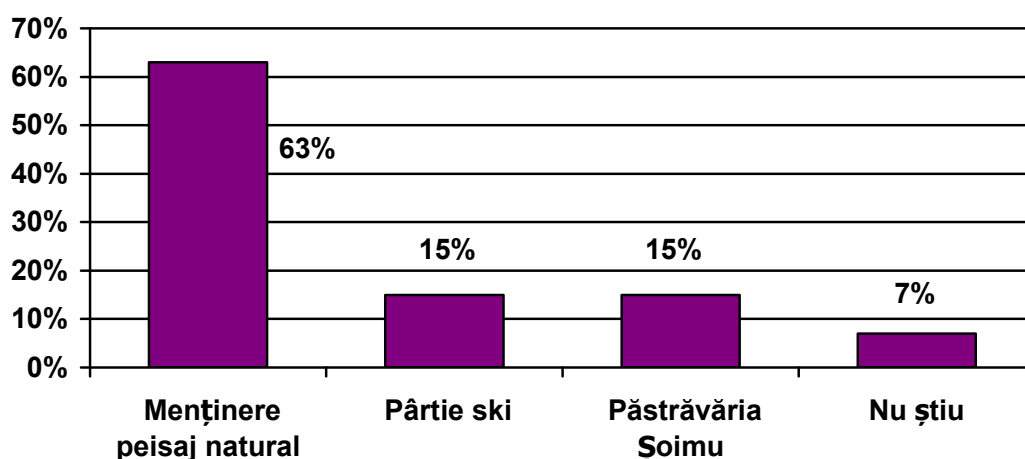

Fig. 28 Conservarea și valorificarea cadrului natural

Aprecieri privind suficiența suprafeței existente de spații verzi și zone deschise pentru petrecerea timpului liber:

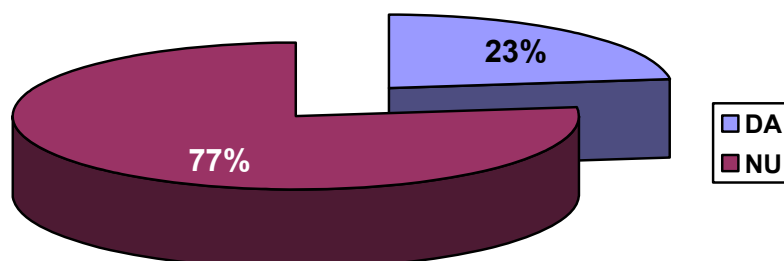

Fig. 29 Suficiența spațiilor pentru petrecerea timpului liber

Tinerii care părăsesc comuna pentru alte forme de învățământ decât cele disponibile local se mai întorc?

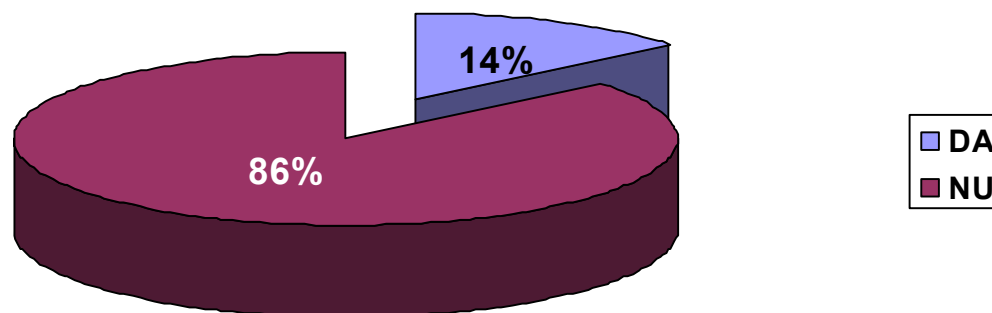

Fig. 30 Întoarcerea tinerilor în comuna Valea Ierii

Părerile celor intervievați privind serviciile comunitare din comuna Valea Ierii sunt:

Tabel 18

Aprecieri privind serviciile comunitare

	Servicii de sănătate	Străzi trotuare	Alimentare cu apă	Ridicare gunoi	Furnizori internet	Iluminat public
Foarte mulțumit	7%	0%	13%	6%	2%	6%
Mulțumit	59%	15%	29%	67%	23%	59%
Nemulțumit	28%	72%	43%	21%	50%	28%
Nu știu	6%	13%	15%	6%	25%	7%

Legat de profesionalismul și promptitudinea serviciilor de urgență (poliție, serviciul voluntar de pompieri) la solicitările populației, 79% au apreciat ca fiind bune și 21% ca fiind nemulțumitoare.

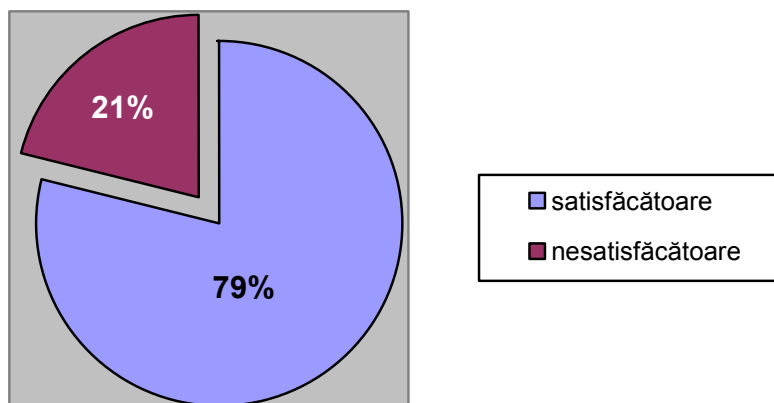

Fig. 31 Calitatea serviciilor de urgență

Un procent de 97% din cei intervievați consideră că petrecerea timpului liber, participarea la evenimente culturale spectacole și expoziții este nesatisfăcătoare, 41% consideră că terenul de sport și spațiile de joacă sunt mulțumitoare, iar 46% consideră că plimbarea în împrejurimile atrăgătoare ale comunei este deosebită.

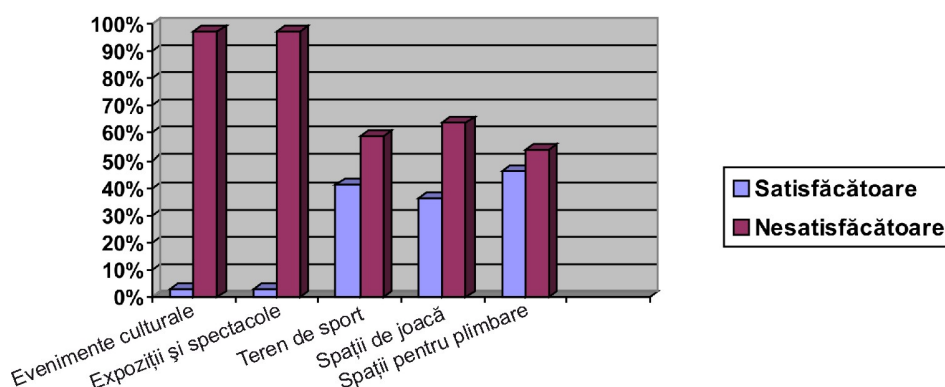

Fig. 32 Petrecerea timpului liber

Evenimente culturale, acțiuni și locuri de agrement considerate ca fiind importante pe viitor, sunt: organizarea de spectacole, amenajare locuri de agrement, competiții sportive, dotarea bibliotecii și altele (acces internet, crearea de locuri de campare, ansamblul artistic comunal, muzeu etnografic).

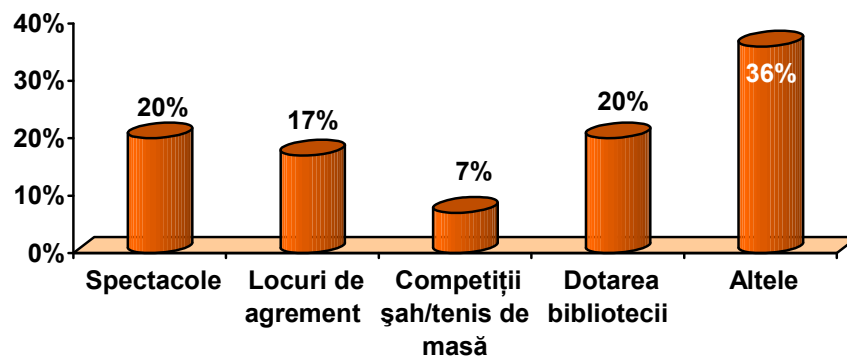

Fig. 33 Importanța acțiunilor de divertisment

CAPITOLUL VI ANALIZA SWOT A SITUAȚIEI DIN LOCALITATE

Analiza SWOT este o prezentare a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor, care a fost creată și utilizată ca instrument de formare a strategiilor.

Prin acest instrument este posibilă analiza rapidă a punctelor strategice cheie, precum și identificarea alternativelor strategice.

Analiza SWOT se bazează pe următoarele elemente: puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări.

Punctele tari se referă la aspectele pozitive, tangibile și intangibile ale comunei, care dau valoare comunei.

Punctele slabe descriu factorii negativi care sunt sub controlul intern și care împiedică comuna să mențină sau să obțină un nivel competitiv.

Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi, pozitivi pentru comună, altfel spus șanse oferite pentru stabilirea unei noi strategii sau pentru a-și reconsidera strategia existentă în scopul exploatării profitabile a acestor șanse.

Amenințările sunt factorii nefavorabili, din exteriorul comunei, care pot influența comuna și dezvoltarea acesteia.

Punctele tari și punctele slabe sunt date statistice, bazate pe parametrii descriptivi ai unei zone, într-o perioadă determinată de timp, adică, **ceea ce există.**

Oportunitățile și amenințările au în vedere viitorul și se referă la alegerile ce se fac pentru planificarea strategiei de dezvoltare a comunei, adică, **ceea ce va fi.**

Cel mai puternic mesaj transmis prin analiza SWOT este acela că, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente:

- **construiește** pe Punctele Tari;
- **elimină** Punctele Slabe;
- **exploatează** Oportunitățile;
- **îndepărtează** Amenințările.

Pentru realizarea analizei SWOT a comunei Valea Ierii s-au folosit informațiile furnizate prin chestionare, prin discuții libere cu locuitorii comunei și realitățile identificate de către participanții la întâlniri.

Au fost identificate zece domenii de interes:

- turism
- resurse umane
- mediul social, societatea civilă și sănătate
- educație
- protecția mediului, cadru geografic și zone protejate
- agricultură, silvicultură, zootehnie și piscicultură
- infrastructură, servicii publice și energie
- cultură, sport și recreere
- mediul de afaceri
- administrația publică locală

6.1. Turism

Tabel 19

Analiza SWOT pentru turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de case de vacanță; • Peisaj natural deosebit pentru turiști; • Posibilitatea practicării diverselor forme de turism: de recreere, odihnă, sportiv, didactic, religios, cultural, ecoturism, agroturism, cicloturism, turism de afaceri, turism cinegetic; • Demararea unui proiect de dezvoltare turistică printr-un parteneriat public-privat; • Ospitalitatea proverbială a locuitorilor; • Prezența arhitecturii tradiționale; • Practicarea agroturismului; • Potențial turistic exploatabil pe toată durata anului; • Existența în zonă a siturilor arheologice deosebite (Cetatea Lita, Cimitirul eroilor); • Prezența pe paginile web în rețelele de turism; • Perfectarea unui parteneriat public-privat pentru dezvoltarea turismului în zona Șoimu – Tarnița – Întreiere; • Obținerea de venituri suplimentare din servicii agroturistice; • Existența unor cascade din lemn pe râul Iara și pe afluenți; 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură turistică slab dezvoltată în unele localități; • Lipsa unui centru de informare turistică; • Neintegrarea zonei turistice în rețelele turistice naționale; • Calitatea necorespunzătoare a drumurilor; • Personal calificat insuficient în domeniul turistic; • Lipsa unei strategii de dezvoltare turistică a comunei; • Marketing turistic slab dezvoltat; • Număr redus de pensiuni turistice; • Lipsa de pensiuni agroturistice clasificate; • Număr redus de trasee turistice amenajate și marcate; • Inexistența locală a capitalului de investiții capabil să mențină și să crească activitățile de afaceri în turism; • Lipsa de educație a populației din mediul rural privind posibilitatea practicării turismului rural și absența pachetelor turistice pe acest segment; • Lipsa spațiilor amenajate pentru popas și campare;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor europene pentru încurajarea activităților turistice; • Existența unui program european pentru înființarea de stațiuni turistice; • Favorizarea accesului în zonă prin dezvoltarea aeroportului internațional Cluj – Napoca și a nodului rutier Gilău al autostrăzii Transilvania; • Crearea de trasee turistice noi care să includă și comuna Valea Ierii; • Includerea ofertei turistice locale pe paginile web ale agențiilor de turism; • Lărgirea segmentului turistic axat pe valorificarea tradițiilor locale, folclor și a zonelor rustice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea economică mondială; • Ceșterea numărului de persoane care sosesc în comună pentru culesul fructelor de pădure, ciuperci, și care crează disconfort pentru turiști și locuitori; • Lipsa alocării de fonduri pentru demararea programului județean și regional de dezvoltare a turismului rural; • Întârzieri în alocarea sumelor din bugetul comunitar destinate programelor din domeniu; • Imposibilitatea alocării sumelor necesare din bugetul județean pentru cofinanțarea proiectelor de construire a unor stațiuni turistice;

6.2 Resurse umane

Tabel 20

Analiza SWOT pentru sectorul resurse umane

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Nivel de pregătire superior al personalului în domeniile: silvicultură, prelucrarea lemnului și turism; • Vechi tradiții în prelucrarea lemnului (dulgherie, tâmplărie, producerea de cherestea); • Vechi tradiții de exploatare a lemnului; • Dorința tinerilor și adulților de a se califica în domenii noi; • Calificarea multor locuitori în meserii specifice exploatarei și prelucrării lemnului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor acțiuni, pe plan local, de recalificare pentru populație; • Creșterea șomajului în rândul tinerilor; • Agenții economici nu accesează suficient facilitățile oferite de legislația în vigoare, subvenționarea locurilor de muncă pentru absolvenți, persoane peste 45 de ani, și persoane care mai au 3 ani până la pensie; • Nici un angajator nu a solicitat facilitățile din Legea 76/2002 privind subvenționarea cu 50% a costurilor pentru calificarea și perfecționarea personalului propriu. • Rata destul de mare a șomajului; • Nepotrivire între calificarea existentă și cerințele noi ale pieței de muncă; • Piața muncii redusă la nivel local. • Indisponibilitatea unor angajatori de a face angajări legale de personal;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor speciale pentru formarea profesională și ocuparea persoanelor supuse riscului marginalizării sociale; • Alocarea de fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltarea resurselor umane; • Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale și comunitare pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă; • Existența unor programe de finanțare pentru favorizarea stabilirii tinerilor în mediul rural; • Existența unor programe de finanțare pentru formarea tinerilor în meșteșuguri tradiționale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ofertele generoase ale agenților economici privați care fac plasarea forței de muncă pe piața externă, determină aflul mare de persoane să acceseze locurile de muncă din exterior; • Fluctuațiile de pe piața forței de muncă depind dramatic de mișcările pieței economice mondiale;

6.3. Mediul social, societatea civilă și sănătate

Tabel 21

Analiza SWOT pentru mediul social, societatea civilă și sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența dispensarului și a farmaciei; • Existența medicului generalist și stomatolog; • Număr relativ redus al persoanelor cu dizabilități; • Rata infrafracționalității redusă; • Implicarea sectorului ONG-urilor locale în furnizarea unor servicii sociale și educație; • Grad relativ ridicat de adaptare socială a locuitorilor comunei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de locuințe sociale și a căminului de bătrâni; • Probleme sociale datorate lipsei locurilor de muncă; • Scăderea nivelului de trai; • Reducerea ponderii populației active; • Spor negativ al populației; • Migrația populației tinere spre marile centre urbane zonale și în străinătate; • Îmbătrânirea populației; • Mediu asociativ slab dezvoltat; • Insuficienta implicare civică la nivelul comunității; • Putere redusă a sectorului ONG de a asigura rețele de asistență pentru categoriile defavorizate;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe europene de finanțare pentru construirea de locuințe sociale și servicii sociale; • Schimb de bune practici naționale și internaționale; • Existența unor programe de finanțare pentru constituirea de ONG-uri; • Existența unor programe de finanțare pentru constituirea de ONG-uri; • Existența unor programe de finanțare pentru cercetare și educație în domeniul sănătății; 	<ul style="list-style-type: none"> • Surse de venit insuficiente la bugetul local pentru acoperirea solicitărilor de asistență socială; • Întârzieri în alocarea sumelor din bugetul comunitar destinate programelor din domeniu;

6.4 Educație

Tabel 22

Analiza SWOT pentru educație

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui corp didactic care își asumă perfecționarea în specialitate și metodică; • Conectarea la internet a școlii generale din Valea Ierii; • Infrastructura școlară relativ bine dezvoltată; • Existența bibliotecii școlare; • Echiparea IT pentru laboratorul de informatică • Receptivitatea unui mare număr de cadre didactice față de învățământul centrat pe elev; • Existența a două microbuse școlare pentru transportul elevilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa sălii de sport a școlii; • Nivelul scăzut al salariilor din învățământ; • Număr scăzut al elevilor; • Dezinteres al elevilor și părinților pentru rezultate mai bune la învățătură;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Programele de finanțare Europene pentru schimburi de bune practici în educație; • Invitații din partea unor comunități din U.E pentru schimb de experiență în educație și cultură; • Existența unor programe de finanțare pentru educația adulților; • Existența unor programe de finanțare pentru dezvoltarea bazei materiale din învățământ; • Existența unor programe de acordare a burselor de studii în țară și străinătate; 	<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea prevederilor legale referitoare la numărul minim de elevi într-o clasă cu riscul desființării școlii cu clasele I-VIII din comună; • Nealocarea de la bugetul județean a sumelor pentru funcționare, întreținere și reparații la școli; • Reducerea fondurilor guvernamentale pentru modernizarea școlilor și amenajarea de spații pentru sport și agrement; • Creșterea taxelor de școlarizare și de întreținere a elevilor și studenților;

6.5. Protecția mediului, cadru geografic și zone protejate

Tabel 23

Analiza SWOT pentru protecția mediului, cadru geografic și zone protejate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Bogată în resurse naturale: fond forestier și biodiversitate; • Potențial turistic ridicat datorită amplasării comunei în Munții Apuseni; • Climă continentală moderată; • Situație în apropierea polului de dezvoltare urbană: Cluj-Napoca; • Existența pe teritoriul comunei, a zonelor protejate declarate pe plan european și județean; • Mare diversitate privind fauna și flora zonelor protejate; • Așezarea geografică propice dezvoltării serviciilor turistice; • Asigurarea salubrității zonei; • Pânză de apă freatică nepoluată; • Sol nepoluat; • Inexistența în arealul comunei a marilor poluatori industriali; • Zonă cu peisaje deosebite; • Existența pe teritoriul comunei a rezervațiilor naturale de interes comunitar și județean; 	<ul style="list-style-type: none"> • Relief muntos cu acces mai dificil; • Clima aspră - diferențe mari de temperatură; • Zonele protejate nu sunt clar delimitate, nu sunt marcate și supravegheate curent; • Curs de apă neregularizat în totalitate; • Aspectul neîngrijit al satelor; • Lipsa serviciilor de salubritate în satele Plopi și parțial în Cerc; • Neefectuarea de lucrări de stabilizare în zonele ce prezintă pericole de alunecări de teren și avalanșe; • Prezența pe cursurile de apă a deșeurilor; • Defrișări masive în fondul forestier și în pășunile împădurite; • Depozitarea necontrolată a rumegușului rezultat în urma prelucrării lemnului; • Educație ecologică insuficientă; • Prezența mentalității de indiferență față de protecția mediului; • Lipsa spațiilor verzi publice;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Încadrarea comunei în zone de eligibilitate pentru punerea în aplicare a programelor comunitare de finanțare pentru mediu, dezvoltare rurală și pescuit; • Existența unor programe ale autorităților centrale și județene destinate protecției mediului; • Existența unor programe de finanțare a proiectelor pentru protecția mediului, inclusiv educația; • Existența unor programe de finanțare a proiectelor pentru împădurirea terenurilor supuse eroziunii și a celor pe care nu se poate practica agricultura; • Solicitățile UE pentru închiderea gropilor de gunoi neautorizate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa consultării autorităților și populației locale la aprobarea masei lemnoase exploatare și mărirea riscului generat de eroziunea solului; • Poluarea zonei, inclusiv în zonele naturale protejate, produsă de persoane din alte localități, sosiți pentru recoltarea fructelor de pădure și a ciupercilor; • Generarea de disconfort pentru populație și turiști prin accesul necontrolat al culegătorilor de fructe de pădure și ciuperci, veniți din alte localități; • Deranjarea liniștii vânatului prin activitatea excesivă de recoltat a fructelor de pădure și ciuperci, efectuată de persoanele din alte localități; • Posibilitatea poluării mediului prin exploatarea cu cianuri a aurului de la Roșia Montană;

6.6 Agricultură, silvicultură, zootehnie și piscicultură

Tabel 24

Analiza SWOT pentru agricultură, silvicultură, zootehnie și piscicultură

Puncte tari	Puncte slabe
<p><i>Agricultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Produse agricole ecologice; • Pajiști naturale ecologice; • Existența unor ecosisteme forestiere stabile, caracterizate printr-o mare diversitate biologică; <p><i>Silvicultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui fond forestier bogat; • Existența fructelor de pădure și a ciupercilor cu un grad de producție ridicat; • Existența unui centru sezonier de recoltare a fructelor de pădure și a ciupercilor; • Acțiunea permanentă în teritoriu a Ocoalelor Silvice privat și de stat; • Pregătire superioară a personalului care activează în silvicultură; • Existența a 10 firme în domeniul exploatarei forestiere și prelucrarea primară a lemnului; <p><i>Zootehnie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obținerea de produse zootehnice ecologice prin creșterea tradițională a animalelor; <p><i>Piscicultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui fond piscicol natural; • Zonă favorabilă dezvoltării păstrăvului; • Valorificarea fondului piscicol natural prin pescuit sportiv; 	<p><i>Agricultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fărămițarea terenului agricol; • Lipsa de informare a producătorilor agricoli; • Vârsta înaintată a agricultorilor; • Lipsa pieței de desfacere a produselor agricole în comună; • Fertilitate scăzută a terenurilor; • Lipsa de pregătire a persoanelor care lucrează în agricultură; • Lipsa unei asociații de producători; <p><i>Silvicultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tăieri ilegale de pădure; • Lipsa de informare asupra subvențiilor silvice; <p><i>Zootehnie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rase de animale, în sectorul zootehnic, slab performante; • Lipsa unui cabinet medical veterinar; • Activitate sezonieră a medicului veterinar; <p><i>Piscicultură</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabă populare a apelor; • Colmatarea lacurilor de acumulare; • Debitul scăzut al râului și pâraielor principale din comună, datorită captării apelor în amonte de barajele de acumulare hidrotehnice ;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Alocarea de fonduri europene nerambursabile pentru favorizarea dezvoltării agriculturii, silviculturii, zootehniei și pisciculturii; • Existența programelor europene de reîmpădurire a terenurilor agricole nefolosite; • Schimb de bune practici în agricultură durabilă cu localități din țară și 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea investițiilor din cauza crizei economice mondiale; • Epizootii; • Atragererea forței de muncă tinere către marile orașe, care oferă standarde de viață ridicate; • Extinderea corupției în administrarea resurselor forestiere; • Presiuni ale firmelor internaționale

Oportunități	Amenințări
<p>străinătate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor europene de finanțare pentru crearea unui centru local pentru prelucrarea fructelor de pădure și a ciupercilor; • Standarde europene ridicate pentru agricultură, zootehnie, piscicultură și silvicultură; • Cererea în creștere de produse agro – zootehnice ecologice pe piața zonală, națională și europeană; • Acordarea de subvenții pentru agricultură, zootehnie, silvicultură și piscicultură; • Existența programelor europene de finanțare pentru dezvoltarea unor ferme piscicole; 	<p>pentru achiziționarea de masă lemnoasă în formă brută;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Captarea integrală a apelor în amonte de barajele de acumulare și redirectionarea lor înspre bazinul hidrografic Someșul Rece;

6.7. Infrastructură, servicii publice și energie

Tabel 25

Analiza SWOT pentru infrastructură, servicii publice și energie

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Apropierea de municipiul Cluj-Napoca și Turda; • Existența serviciilor de telefonie mobilă și internet; • Demararea unui proiect de modernizare a drumurilor și canalizării; • Existența rețelelor vechi și noi de alimentare cu apă în localitatea Valea Ierii; • Electrificarea localităților din comună în proporție de 98%; • Existența iluminatului public stradal; • Situarea în apropierea aeroportului internațional Cluj-Napoca; • Potențial de resurse energetice regenerabile (hidroenergetic, eolian); • Rețeaua electrică în comună este dimensionată corespunzător pentru a face față consumatorilor din zona industrială; 	<ul style="list-style-type: none"> • Calitatea drumurilor județene, comunale și vicinale necorespunzătoare; • Rețea de canalizare inexistentă; • Existența unor zone neelectrificate în interiorul comunei; • Lipsa rețelei de telefonie fixă; • Rețeaua de distribuție a apei nu este prezentă în toate localitățile comunei; • Comună izolată din punct de vedere rutier; • Lipsa trotuarelor; • Servicii publice organizate insuficient; • Resurse financiare insuficiente la bugetul local și județean pentru modernizarea și întreținerea drumurilor;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Demararea planului de reabilitare a drumurilor județene: Băișoara - Valea Ierii , Plopi – Someșul Rece; • Existența programelor guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii rurale; • Existența unor programe europene FEADR pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural; • Existența unor programe de finanțare pentru producerea energiei regenerabile; • Posibilitatea amenajării unui parc eolian în zona Runcul Irișorii; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nealocarea din bugetul județean a sumelor necesare cofinanțării proiectelor propuse pentru dezvoltarea infrastructurii; • Reducerea și/sau întârzierea sumelor acordate prin programele guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii, din cauza scăderii PIB – ului național; • Întârzierea acordării fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii; • Distrugerea drumului județean de acces în comună pe durata exploatării pietrei de carieră, de la Băișoara, necesară lucrărilor pentru construirea autostrăzii;

6.8 Cultură, sport și recreere

Tabel 26

Analiza SWOT pentru cultură, sport și recreere

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența bibliotecilor comunale și școlare; • Existența căminului cultural; • Existența terenului de sport al comunei; • Tabăra pentru copii – Palatul copiilor; • Tabăra pentru copii și tineret Ars Pedagogica; • Tabăra pentru copii și tineret Eco-Mont; • Aprobarea finanțării proiectului pentru construirea unui stadion comunal; • Implicarea elevilor în programul de păstrare a culturii și a tradițiilor folclorice (ansamblul de dansuri populare); • Existența programelor guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și a spațiilor verzi; • Existența unui releu de Radio și TV; 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa spațiilor de joacă pentru copii și a locurilor de parcare; • Lipsa spațiilor verzi publice și a locurilor de parcare; • Lipsa spațiilor amenajate pentru popas; • Activitate slabă a Bibliotecii comunale;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Alocarea de fonduri europene nerambursabile pentru amenajarea unor spații de agrement și relaxare; • Alocarea de fonduri guvernamentale pentru construirea de baze sportive, săli de sport și spații verzi; • Existența programului guvernamental pentru așezăminte culturale; • Solicitarea pe piața internațională a manifestărilor și activităților tradiționale și folclorice; • Existența unor programe de finanțare europene pentru amenajarea unui muzeu local; • Editarea unui dicționar toponimic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nealocarea de la bugetul județean a sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectului pentru construirea stadionului comunal; • Extinderea curentului de promovare excesivă a informației prin media și internet în detrimentul celei obținute prin citirea cărților; • Promovarea unui mod de viață sedentar și nesănătos prin exemplele și programele media (TV);

6.9 Mediul de afaceri

Tabel 27

Analiza SWOT pentru mediul de afaceri

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența a 19 firme în domeniul exploatării forestiere, prelucrarea primară a lemnului, comerț și turism; • Existența unor terenuri și clădiri neutilizate, posibil a fi utilizate în viitor de către întreprinzători pentru dezvoltarea unei afaceri (fabrica de cherestea); • Existența forței de muncă calificată disponibilă; • Existența unor materii prime și resurse naturale ce pot fi valorificate prin crearea valorii adăugate; • Disponibilitatea administrației locale de a oferi facilități pentru investitori; 	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții autohtone și străine reduse; • Privatizarea fabricii de cherestea nereușită; • Capacitate scăzută a întreprinzătorilor locali de a accesa surse de finanțare europene; • Nivel scăzut al implicării oamenilor de afaceri în viața comunității; • Echipamente și tehnologii de producție uzate sau .cu productivitate redusă; • Numărul mic de IMM-uri cu activitate de producție și servicii;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Existența programelor europene pentru crearea și dezvoltarea de microintreprinderi; • Existența unor programe europene și naționale de finanțare a activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale cu specific local; • Posibilitatea formării unui GAL (Grup de Acțiune Locală) în zonă, prin programul LEADER; • Interesul unor investitori din zonă pentru dezvoltarea turismului printr-un parteneriat public - privat; • Existența unui proiect finanțat pentru educație ecologică în zona de munte, inclusiv în comuna Valea Ierii; 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența corelare a legislației cu sectoarele de activitate economice; • Creșterea impozitelor și a TVA - ului; • Dezinteres al investitorilor străini datorită crizei economice mondiale; • Economia subterană;

6.10 Administrația publică locală.

Tabel 28

Analiza SWOT pentru administrația publică locală

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea administrației actuale pentru accesarea de fonduri europene pentru dezvoltarea rurală și pentru dezvoltarea capacității administrative; • Dobândirea de cunoștințe și abilități necesare în implementarea proiectelor cu finanțare europeană și/sau națională; • Funcționari publici și personal contractual din administrație cu vechime și experiență în domeniu; • Dotarea cu echipamente moderne de lucru (IT), a sediului primăriei; • Personalul din administrația publică locală a urmat sau urmează cursuri în învățământul superior; • Este constituită prin hotărâre a consiliului local, o comisie de dezvoltare economico – socială; • Disponibilitatea consilierilor locali pentru lucrul în comisii de specialitate și pe teren pentru rezolvarea problemelor comunității; • Disponibilitatea angajaților din aparatul de specialitate al primarului pentru asumarea de responsabilități suplimentare pentru implementarea proiectelor locale; • Acumularea de experiență din schimburile efectuate la comunități din alte țări europene; • Dezvoltarea primului parteneriat public-privat pentru dezvoltarea comunei; • A fost indentificată și analizată nevoia de training pentru funcționarii publici și personalul contractual din administrația publică locală; • Comuna Valea Ierii este membră în Asociația Comunelor din România; 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizare și prioritizare insuficientă în etapele de realizare a proiectelor; • Capacitate insuficientă de cofinanțare a proiectelor; • Nu există un birou de dezvoltare locală; • Lipsa transparenței la comunicarea între primărie și cetățeni; • Nu exista până în prezent localități înfrățite cu comuna, ci numai intenții de colaborare; • Nu există pagină de internet a comunei; • Expirarea în anul curent a Planului Urbanistic General și a Regulamentului Local de Urbanism;

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unor sisteme de management eficient la nivelul administrației publice locale; • Inițierea unor propuneri de modificări legislative și apărarea intereselor locale prin Asociația Comunelor din România; • Implementarea Cartei Europene a autonomiei locale; • Finanțarea de proiecte de dezvoltare locală inițiate de asociații de dezvoltare intercomunitară; • Continuarea procesului de descentralizare și asigurarea autonomiei locale; • Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea problemelor comunităților și grupurilor pe care le reprezintă; 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritatea dezvoltării centrelor urbane în actuala politică europeană și națională în defavoarea spațiului rural; • Încetinirea programelor de reformă în administrația publică locală din cauza crizei economice; • Dezinteres al autorităților centrale pentru reforma administrației publice locale din cauza duratei lungi a acestui proces (20 – 25 ani); • Nealocarea fondurilor necesare de la Guvern pentru programele de reformă a administrației publice locale, din cauza scăderii PIB – ului;

CAPITOLUL VII STRATEGIA DE DEZVOLTARE

7.1 Viziunea comunei Valea Ierii

“ Viziunile sunt niște lentile. Ele concentrează raze nereflectate de lumină. Ele dau posibilitatea celui preocupat de o lucrare să vadă mai clar ce este dincolo de ele.”

Kouzes J. M.

“ Viziunea este arta de a vedea lucrurile invizibile.”

Jonathan Swift

Comuna Valea Ierii este în descreștere economică, lucru care este de neacceptat pentru locuitorii ei care sunt respectuoși competenți și hotărâți să diversifice ramurile economiei locale prin dezvoltarea turismului și a serviciilor, astfel încât comuna să devină o stațiune turistică atractivă, dezvoltată în perioada actuală de acordare a fondurilor structurale din partea UE și astfel, asigurându-se locuri de muncă suficiente, creșterea numărului de locuitori și vizitatori și păstrarea resurselor naturale pentru generațiile actuale și viitoare prin dezvoltare durabilă.

O viziune convingătoare va cuprinde patru elemente:

1. Problema
2. Soluția
3. Motivul pentru care trebuie făcut ceva
4. Motivul pentru care acel ceva trebuie făcut acum

Problema comunei Valea Ierii

Economia comunei Valea Ierii este în descreștere de mai mulți ani. Decăderea economică s-a adâncit de la an la an și mulți tineri au ales să părăsească comuna și să se stabilească în altă parte. Economia a avut un caracter monoindustrial, centrată pe exploatarea și prelucrarea lemnului.

Soluția comunei Valea Ierii

Este nevoie să se diversifice economia locală. Dezvoltarea turismului este soluția pentru dezvoltarea economică a comunei Valea Ierii. Aceasta este soluția recunoscută cu mulți ani în urmă de unii locuitori și este soluția afirmată de majoritatea locuitorilor chestionați la elaborarea prezentei strategii de dezvoltare economică.

Comuna Valea Ierii va deveni o stațiune turistică atractivă atât pentru locuitorii din orașele județului Cluj și ale regiunii Nord-Vest sau chiar din București, cât și pentru locuitorii din alte țări europene, fie tineri care vor să facă drumeții pe jos, alpinism, moto cross, auto extrem (off road), fie adulți care fac drumeții pentru a face fotografii, a culege fructe de pădure, plante medicinale sau pentru a vâna, fie vârstnici care admiră peisajul, scriu memorii și învățături pentru cei tineri.

Motivul pentru care trebuie făcut ceva în comuna Valea Ierii

“Schimbarea în bine trebuie să înceapă cu noi înșine”

Stanley A.

Descreșterea economică nu este o stare demnă de niște oameni cu inițiativă și agerime pentru a dezvolta afaceri rentabile. Responsabilitatea viitorului este în sarcina fiecărui membru al comunității. Persoanele dinamice și cu experiență în afaceri pot crea un model de reușită și pentru cei tineri care abia așteaptă să realizeze ceva deosebit, ceva valoros și semnificativ pentru dezvoltarea personală și pentru dezvoltarea economică.

Motivul pentru care acel ceva trebuie făcut acum

Perioada actuală este cea mai favorabilă perioadă de după 1989 pentru dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea de afaceri și a resurselor umane, deoarece România beneficiază în perioada 2007 - 2013 de fonduri structurale pentru aderare la UE.

Fondurile nerambursabile structurale acordate de UE și Guvernul României, acoperă toată gama de activități de comerț, producție și servicii care se pot dezvolta în spațiul rural.

Pe lângă aceasta, există posibilitatea realizării de asocieri pentru dezvoltarea de afaceri de tipul parteneriatului public-privat, privat-privat sau public-public.

Expertiza autorităților administrației publice locale, care a accesat fonduri nerambursabile prin Programele europene Phare și Sapard, precum și fonduri nerambursabile de la Guvernul României prin Programul de Dezvoltare a Infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural, constituie un avantaj pentru proiecte viitoare.

De asemenea, expertiza agricultorilor care au depus proiecte pentru fonduri europene nerambursabile prin programul "Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență" constituie de asemenea o încurajare pentru alți beneficiari pentru programe de finanțare nerambursabilă.

Ce se întâmplă cu cei care aleg să nu lucreze nimic?

„Să mai dorm puțin, să mai ațipesc puțin, să mai încrucișez mâinile puțin ca să mă odihnesc! Și sărăcia vine peste tine pe neașteptate, ca un hoț și lipsa, ca un om înarmat.”

„Planurile omului harnic nu duc decât la belșug, dar cel ce lucrează cu grabă n-ajunge decât la lipsă.”

Împăratul Solomon

7.2 Declarația de misiune

Misiunea primăriei comunei Valea Ierii este să se preocupe de identificarea și rezolvarea problemelor locale prin inițierea sau participarea la proiecte de dezvoltare a infrastructurii, dezvoltarea resurselor umane, educație, protecția mediului și turism, pentru a asigura servicii publice de calitate la prețuri avantajoase atât pentru locuitori cât și pentru turiști și de a contribui la dezvoltarea economică, socială și de mediu în mod responsabil și eficient.

7.3 Lista scopurilor planului de acțiune:

- Dezvoltarea turismului;
- Dezvoltarea resurselor umane
- Dezvoltarea sistemului social
- Dezvoltarea sistemului educațional
- Protecția mediului
- Dezvoltarea agriculturii, silviculturii, zootehniei și pisciculturii
- Dezvoltarea infrastructurii
- Crearea de oportunități de sport, recreere și relaxare
- Dezvoltarea mediului de afaceri;
- Eficientizarea administrației publice;

7.4 Dezvoltarea turismului*Tabel 29*

Obiective pentru dezvoltarea turismului

Nr crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Crearea a 50 de locuri de cazare în structuri de primire turistică.	600.000 Euro/ M.313 FEADR	2013	Comisia pentru planificarea dezvoltării economice, Consiliul local și primarul
2.	Înființarea unui centru de informare turistică	5.000 Lei / Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
3.	Organizarea anuală a unei festivități pentru promovarea zonei.	10.000 Lei / Bugetul local și sponsori	Anual	Primarul și consiliul local
4.	Amenajarea a două trasee turistice	4.000 Lei / Bugetul local	2013	Primarul și comisia de urbanism din consiliul local.
5.	Elaborarea Strategiei de dezvoltare turistică	15.000 Lei/ Bugetul local, PO DCA	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
6.	Înființarea stațiunii turistice Șoimu - Întreiere	5.000.000 Euro / parteneriat public-privat	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
7.	Înființarea stațiunii turistice Tina - Dobrin	5.000.000 Euro / POR M 5.2	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
8.	Amenajarea a 10 cascade pe râul Iara și afluenți	50.000 Lei/ Bugetul local	2012	Primarul și consiliul local

7.5 Dezvoltarea resurselor umane

Tabel 30

Obiective privind dezvoltarea resurselor umane

Nr crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Organizarea unei campanii de informare, identificare și analiză a nevoilor de formare profesională	2.000 Lei / Bugetul local.	O dată la trei ani.	Primarul și consiliul local
2.	Organizarea de cursuri de formare profesională pentru 50 de persoane în domeniile identificate	200.000 Lei / POS DRU și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local.
3.	Organizarea unui târg anual pentru locuri de muncă	7.000 Lei / Bugetul local și Sponsorizări	Anual	Primarul și comisia pentru planificarea dezvoltării economice.
4.	Organizarea de cursuri de formare în meserii tradiționale pentru 7 locuitori	7.000 Lei / Bugetul local și Sponsorizări	2011	Primarul și consiliul local.

7.6 Mediul social, societatea civilă și sănătatea

Tabel 31

Obiective privind mediul social, societatea civilă și sănătatea

Nr. crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Sprijinirea a cinci tineri localnici pentru finalizarea studiilor cu condiția reîntoarcerii lor în comună.	25.000 Lei /Bugetul local, sponsori și donații.	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
2.	Amenajarea unui spațiu pentru asistență medicală în zona Caps	20.000 Lei/ FEADR M.322 și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
3.	Organizarea unei campanii anuale de informare și servicii medicale gratuite pentru locuitorii comunei	4.000 lei/ Bugetul local și sponsori	2013	Primarul și consiliul local
4	Amenajarea unui spațiu pentru funcționarea ONG-urilor locale	10.000 Lei /Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local

7.7 Dezvoltarea sistemului educațional

Tabel 32

Obiective pentru dezvoltarea sistemului educațional

Nr. crt	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Organizarea unei campanii anuale de conștientizare, sprijinire și informare a părinților și copiilor cu privire la importanța școlarizării	10.000 Lei / Bugetul local	Anual	Primarul și consiliul local
2.	Elaborarea unui proiect pentru modernizarea învățământului	200.000 Euro/ FEADR M.322	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
3	Amenajarea terenurilor de sport ale școlilor și a terenurilor de joacă pentru copii din cadrul grădinițelor	200.000 Euro/ FEADR M.322, Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
4	Organizarea unui curs pentru specializarea cadrelor didactice	300.000 Euro/ POS DRU și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
5.	Înființarea unui centru "after school"	30.000 Euro / FEADR M.322	2013	Primarul și consiliul local

7.8 Protecția mediului

Tabel 33

Obiective privind protecția mediului

Nr. crt	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Educarea unui număr de 50 elevi și adulți în protecția mediului, ecologie, legislație și agroturism.	50.000 Lei Bugetul Local Fondul de Mediu	2012	Primarul, Consiliul Local și directorul școlii
2	Organizarea unei campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului.	30.000 Lei /Bugetul local Fondul de mediu	2012	Primarul și consiliu local
3	Organizarea anuală a unei campanii de igienizare a cursurilor de apă, a zonelor de acces și spațiilor verzi	30.000 Lei/ Bugetul local și Bugetul DMSSF	Anual	Primarul și consiliu local
4	Extinderea serviciilor de salubritate în satele Plopi, Cerc și zona turistică Șoimu – Întreiere.	10.000 lei / Bugetul Local	2010	Primarul și consiliul local
5	Elaborarea regulamentului de administrare a zonelor naturale protejate, stabilirea zonelor strict protejate, a zonelor tampon și a zonelor permise pentru activități umane	1.000.000 lei /Fondul de mediu, Bugetul Local Bugetul ANAZNP	2013	Primarul, comisia de urbanism din consiliul local, comisia pentru planificarea dezvoltării economice.

7.9 Dezvoltarea agriculturii, silviculturii, zootehniei și pisciculturii*Tabel 34*

Obiective pentru dezvoltarea agriculturii, silviculturii, zootehniei și pisciculturii

Nr. crt	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Organizarea unei întâlniri anuale a fermierilor cu reprezentanți MADR, APIA și consultanți pentru informare despre oportunități de finanțare	2.000 Lei/ Bugetul local	Anual	Primarul și consiliul local
2.	Elaborarea a 2 proiecte pentru instalarea tinerilor fermieri	50.000 Euro/FEADR M.112	2013	Primarul și consiliul local
3.	Înființarea unei asociații de producători	100.000 Euro/ FEADR M.142	2013	Primarul și consiliul local
4.	Elaborarea unui proiect pentru producătorii agricoli	50.000 Euro/FEADR M.121	2013	Primarul și consiliul local
5.	Elaborarea a 10 proiecte pentru ferme de semi-subsistență	75.000 Euro/FEADR M.141	2013	Primarul și consiliul local
6.	Dotarea unui cabinet medical veterinar	10.000 Lei/ Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
7.	Obținerea statutului de sat ecologic	50.000 Lei/ Bugetul local	2012	Primarul și comisia de planificare a dezvoltării economice
8.	Înființarea a două păstrăvării	20.000 Euro/ POP M 2.1	2013	Primarul și consiliul local
9.	Reîmpădurirea a 50 ha teren forestier	20.000 Euro / Buget RNP și OS Valea Ierii	2014	Primarul și comisia de planificare a dezvoltării economice
10.	Monitorizarea exploatației forestiere din comună	5.000 Euro/an Fundația pentru parteneriat	2013	Primarul, consilul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
11.	Împădurirea a 20 ha din afara fondului forestier	20.000 Euro / FEADR M 221	2013	Primarul și comisia de planificare a dezvoltării economice
12.	Regenerare pe cale naturală a 150 ha	50.000 Lei Bugetul RNP, OS Valea Ierii, Turda	2013	Primarul și comisia de planificare a dezvoltării economice
13.	Lucrări de îngrijire a arboretelor tinere	20.000 Lei Bugetul RNP, OS Valea Ierii, Turda	2013	Primarul și consiliul local

7.10 Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor publice și rețelelor energetice

Tabel 35

Obiective privind infrastructura, serviciile publice și rețelele energetice

Nr. crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Studii de fezabilitate a rețelei rutiere, electrice și apă – canal pentru extindere și reabilitare	80.000 Lei/ Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
2.	Depunerea a 2 cereri de finanțare pe proiecte de infrastructură	50.000 Lei/ Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
3.	Extinderea rețelelor de apă și canalizare	2.000.000 Euro/M.322 FEADR, Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
4.	Extinderea rețelelor de energie electrică și redimensionarea lor	500.000 Lei/ Program electrificare 2007-2009.	2009	Primarul și consiliul local
5.	Extinderea iluminatului public în comuna Valea Ierii	200.000 Lei/ Program electrificare 2007-2009, Bugetul local.	2011	Primarul și consiliul local
6.	Reabilitarea și modernizarea drumurilor de acces în comună: V. Ierii– Bistra, Plopi – Hășdate, Plopi –Dobrin-Măguri-Răcătău, Cerc-Dobrin-Măguri-Răcătău, Finișel – Plopi, Valea Ierii-Muntele Băișorii, Plopi – Someșul Rece.	50.000.000 Euro / FEADR M.322, Bugetul județean, Bugetul local	2013	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
7.	Întocmirea unei strategii de dezvoltare a serviciilor publice	10.000 lei/ Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
8.	Amenajarea unui parc eolian în zona Runcul Irișorii	2.000.000 Euro/FEADR M 4.2	2013	Primarul și consiliul local

7.11 Crearea de oportunități pentru sport, recreere și cultură

Tabel 36

Obiective pentru crearea de oportunități pentru sport, recreere și cultură

Nr. crt	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Înființarea de parcuri cu alei, bănci și spații de joacă pentru copii	50.000 Lei/OG 7/2006, Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
2.	Construirea unui cămin cultural	400.000 Lei/ Guvern, Bugetul județean și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
3.	Amenajarea unui muzeu etnografic	200.000 Lei/ FEADR M.322, Bugetul local și donații	2013	Primarul consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
4.	Reactualizarea monografiei comunei Valea Ierii	10.000 Lei / Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
5.	Dezvoltarea bazei sportive prin construirea unui stadion comunal	500.000 Euro / O.G. Nr 7 / 2006	2013	Primarul și consiliul local
6.	Dezvoltarea bazei sportive prin amenajarea unei pârtii de schi și a unei pârtii de sănii	300.000 Euro / Parteneriat public - privat	2013	Primarul și consiliul local

7.12 Dezvoltarea mediului de afaceri

Tabel 37

Obiective pentru dezvoltarea mediului de afaceri

Nr. crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Concesionarea/coparticiparea a/cu 37 ha terenuri pentru dezvoltări de afaceri	20.000 Lei/ Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
2.	Elaborarea unei liste de facilități pentru investitori adoptate de consiliul local	1.000 Lei/ Bugetul local	2012	Primarul și consiliul local
3.	Consultanță pentru accesarea finanțării prin Planul Național de Dezvoltare Rurală și Pescuit și Programe operaționale.	100.000 Lei/ FEADR M. 143	2013	Comisia de planificare a dezvoltării economice

7.13 Eficientizarea administrației publice locale, amenajarea teritoriului și urbanism

Tabel 38

Obiective pentru eficientizarea administrației publice locale

Nr. crt.	Obiectivul	Cost și sursa bugetară	Termen	Responsabil
1.	Organizarea formării în management, planificare, dezvoltare durabilă și comunicare pentru 3 persoane din conducerea comunei	7.000 Lei /PO DCA, și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
2.	Amenajarea unui nou spațiu pentru primărie până la construirea noului sediu	200.000 Lei/ Bugetul local	2010	Primarul și consiliul local
3.	Organizarea de cursuri de formare în domeniile: dezvoltare durabilă, planificare strategică, managementul bugetului , managementul proiectelor și achiziții publice pentru 4 funcționari/personal contractual	10.000 Lei /PO DCA și Bugetul local	2013	Primarul și consiliul local
4.	Construirea unui site în care să fie publicate dispoziții ale primarului și hotărâri ale consiliului local, cu caracter normativ	2.000 Lei/ Bugetul local	2013	Primarul, consiliul local și comisia pentru planificarea dezvoltării economice
5.	Reactualizarea Planului Urbanistic General și a Regulamentului local de urbanism	Bugetul local 15.000 Lei	2009	Primarul, consiliul local și comisia de planificare a dezvoltării economice
6.	Delimitarea topografică a zonelor naturale protejate cu stabilirea zonelor strict protejate, a zonelor tampon și a zonelor permise pentru activități umane	1.000.000 Lei /POS Mediu, Bugetul Local Bugetul	2013	Primarul, comisia de urbanism din consiliul local, comisia pentru planificarea dezvoltării economice.

7.14 Prioritizarea obiectivelor

Pentru selectarea ordinii, astfel încât cel mai important obiectiv să fie abordat primul și care să permită stabilirea importanței componente, astfel încât legătura cu dezvoltarea economică să fie evidentă, s-a folosit un criteriu de selecție, prin notare, conform tabelului de mai jos.

Tabel 39

Criterii pentru prioritizarea obiectivelor

IMPACT	În ce măsură realizarea acestui obiectiv va atinge scopul căruia i se aplică? 3 Mult 2 Mediu 1 Puțin
FEZABILITATE	Cât de probabilă este disponibilitatea resurselor financiare și umane necesare implementării obiectivului/ proiectului? 3 Foarte probabil 1 Destul de probabil 1 Nesigur 0 Improbabil
TIMP	Cât timp este necesar pentru a putea măsura impactul proiectului? 3 Termen scurt (1-2 ani) 2 Termen mediu (3-5 ani) 1 Termen lung (5+ani)
CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ/ PĂSTRARE/ INVESTIȚII DE CAPITAL	În ce fel va beneficia orașul de pe urma proiectului în termeni de creare de locuri de muncă, păstrare și/sau investiții de capital? 6 Foarte mult 4 Moderat 2 Foarte puțin
PARTICIPAREA SECTORULUI PRIVAT	Care este capacitatea sectorului privat de a aduce expertiză sau de a influența asupra acestui obiectiv? 3 Mare 3 Mediu 1 Foarte puțin
COMPATIBILITATE CU ALTE OBIECTIVE	Împlinirea acestui obiectiv va contribui, de asemenea, la realizarea celorlalte scopuri? 3 Da 2 Nici un efect 0 Efect negativ

Tabel 40

Prioritizarea obiectivelor

Nr.	Obiectivul	Punctaj
1	Înființarea stațiunii turistice Șoimu - Întreiere	20
2	Depunerea a 2 cereri de finanțare pe proiecte de infrastructură	20
3	Concesionarea/coparticiparea a/cu 37 ha terenuri pentru dezvoltări de afaceri	20
4	Consultanță pentru accesarea finanțării prin Planul Național de Dezvoltare Rurală și Pescuit și Programe operaționale.	20
5	Amenajarea a 10 cascade pe râul Iara și afluenți	19
6	Organizarea anuală a unei campanii de igienizare a cursurilor de apă, a zonelor de acces și spațiilor verzi	19
7	Amenajarea unui nou spațiu pentru primărie până la construirea noului sediu	19
8	Extinderea rețelelor de apă și canalizare	19
9	Extinderea iluminatului public în comuna Valea Ierii	19
10	Amenajarea unui parc eolian în zona Runcul Irîșorii	19
11	Dezvoltarea bazei sportive prin amenajarea unei pârtii de schi și a unei pârtii de sănii	19
12	Înființarea unui centru "after school"	19
13	Înființarea stațiunii turistice Tina - Dobrin	18
14	Organizarea de cursuri de formare profesională pentru 50 de persoane în domeniile identificate	18
15	Organizarea de cursuri de formare în meserii tradiționale pentru 7 locuitori	18
16	Extinderea rețelelor de energie electrică și redimensionarea lor	18
17	Reabilitarea și modernizarea drumurilor de acces în comună: V. Ierii–Bistra, Plopi – Hășdate, Plopi –Dobrin-Măguri-Răcățau, Cerc-Dobrin-Măguri-Răcățau, Finișel –Plopi, Valea Ierii-Muntele Băișorii, Plopi – Someșul Rece.	18
18	Crearea a 50 de locuri de cazare în structuri de primire turistică.	17
19	Înființarea unui centru de informare turistică .	17
20	Organizarea unei campanii de informare, identificare și analiză a nevoilor de formare profesională .	17
21	Organizarea unui târg anual pentru locuri de muncă	17
22	Construirea unui site în care să fie publicate dispoziții ale primarului și hotărâri ale consiliului local, cu caracter normativ	17

Planul strategic pentru dezvoltarea economică, socială și de mediu a comunei Valea Ierii

Nr.	Obiectivul	Punctaj
23	Reactualizarea Planului Urbanistic General și Regulamentul local de urbanism	17
24	Construirea unui cămin cultural	17
25	Amenajarea unui muzeu etnografic	17
26	Dezvoltarea bazei sportive prin construirea unui stadion comunal	17
27	Organizarea a unei întâlniri anuale a fermierilor cu reprezentanți MADR, APIA și consultanți pentru informare despre oportunități de finanțare	17
28	Elaborarea a 2 proiecte pentru instalarea tinerilor fermieri	17
29	Amenajarea unui spațiu pentru funcționarea ONG-urilor locale	17
30	Monitorizarea exploatării forestiere din comună	17
31	Regenerarea pe cale naturală a 150 ha teren	17
32	Amenajarea a două trasee turistice	16
33	Elaborarea Strategiei de dezvoltare turistică	16
34	Educarea unui număr de 50 elevi și adulți în protecția mediului, ecologie, legislație și agroturism.	16
35	Organizarea unei campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului.	16
36	Extinderea serviciilor de salubritate în satele Plopi, Cerc și zona turistică Șoimu – Întreiere.	16
37	Elaborarea regulamentului de administrare a zonelor naturale protejate, stabilirea zonelor strict protejate, a zonelor tampon și a zonelor permise pentru activități umane	16
38	Delimitarea topografică a zonelor naturale protejate cu stabilirea zonelor strict protejate, a zonelor tampon și a zonelor permise pentru activități umane	16
39	Studii de fezabilitate a rețelei rutiere, electrice și apă – canal pentru extindere și reabilitare	16
40	Elaborarea unei liste de facilități pentru investitori adoptate de consiliul local	16
41	Înființarea de parcuri cu alei, bănci și spații de joacă pentru copii	16
42	Obținerea statutului de sat ecologic	16
43	Înființarea a două păstrăvării	16
44	Amenajarea unui spațiu pentru asistență medicală în zona Caps	16
45	Organizarea unei campanii anuale de informare și servicii medicale gratuite pentru locuitorii comunei	16
46	Organizarea unei campanii anuale de conștientizare, sprijinire și informare a părinților și copiilor cu privire la importanța școlarizării	16
47	Elaborarea unui proiect pentru modernizarea învățământului	16

Planul strategic pentru dezvoltarea economică, socială și de mediu a comunei Valea Ierii

Nr.	Obiectivul	Punctaj
48	Amenajarea terenurilor de sport ale școlilor și a terenurilor de joacă pentru copii din cadrul grădinițelor	16
49	Organizarea unui curs pentru specializarea cadrelor didactice	16
50	Lucrări de îngrijire a arboretelor tinere pe 20 ha	16
51	Organizarea formării în management, planificare, dezvoltare durabilă și comunicare pentru 3 persoane din conducerea comunei	15
52	Organizarea de cursuri de formare în domeniile: dezvoltare durabilă, planificare strategică, managementul bugetului, managementul proiectelor și achiziții publice pentru 4 funcționari/personal contractual	15
53	Elaborarea unui proiect pentru producătorii agricoli	15
54	Elaborarea a 10 proiecte pentru ferme de semi-subzistență	15
55	Sprijinirea a cinci tineri localnici pentru finalizarea studiilor cu condiția reîntoarcerii lor în comună.	15
56	Reîmpădurirea a 50 ha teren forestier.	15
57	Organizarea anuală a unei festivități pentru promovarea zonei.	14
58	Reactualizarea monografiei comunei Valea Ierii	14
59	Împădurirea a 20 ha teren din afara fondului forestier	14
60	Întocmirea unei strategii de dezvoltare a serviciilor publice	13
61	Înființarea unei asociații de producători	13
62	Dotarea unui cabinet medical veterinar	13

CAPITOLUL VIII IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

Implementarea Planului strategic și implicit a Planului de acțiune, se face cu participarea primarului, viceprimarului, secretarului comunei, a tuturor funcționarilor publici și a personalului din aparatul de specialitate al primarului, a consilierilor, a partenerilor, a beneficiarilor și a altor factori interesați din comunitate sau din afară.

Pentru a urmări eficiența obiectivelor stabilite în cadrul planului strategic este nevoie de o monitorizare permanentă și de evaluarea rezultatelor activităților întreprinse.

Monitorizarea are două componente de bază:

1. Monitorizarea performanței
2. Monitorizarea procesului

Monitorizarea performanței

Întrebările esențiale la care trebuie răspuns, sunt următoarele:

Ne mișcăm către viziunea noastră?

Ne îndeplinim misiunea?

Ne comportăm în mod consecvent cu valorile noastre?

Îndeplinim așteptările părților interesate?

Monitorizarea procesului

Întrebările esențiale la care trebuie răspuns, sunt următoarele:

Ce anume s-a schimbat ca rezultat al procesului?

Comunitatea noastră este mai bună decât înainte de realizarea procesului?

Pe ansamblu a meritat timpul, cheltuielile și efortul?

Întrucât Planul strategic este conceput pentru o perioadă de cinci ani obiectivele stabilite vor fi atinse treptat, în funcție de priorități, pe baza unui Plan de acțiune anual.

Evaluarea Planului strategic se va face prin intermediul unor indicatori, iar monitorizarea prin întocmirea de rapoarte trimestriale și anuale. Strategia va fi implementată prin intermediul unui Plan de acțiune pentru aducerea la îndeplinire a Planului strategic, plan de acțiune întocmit anual de către primar și aprobat de consiliul local.

Planul de acțiune este structurat după cum urmează: fiecare obiectiv, care a fost stabilit ca prioritar, este împărțit în mai multe activități și se va specifica cine este responsabil cu ducerea la îndeplinire a activităților.

Planul strategic va fi monitorizat prin intermediul unor rapoarte trimestriale întocmite de către o persoană, funcționar public sau personal contractual din aparatul de specialitate al primarului, desemnată de către primar cu această responsabilitate. În raport se va preciza: stadiul în care se află diversele acțiuni programate pentru perioada pentru care se face raportarea, problemele întâmpinate, revizuirea acțiunilor dacă este cazul și timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor. Rapoartele trimestriale vor fi prezentate în ședința consiliului local din prima lună a trimestrului următor, vor fi publicate pe site-ul comunei Valea Ierii și vor putea fi prezentate în pliante, în buletine informative locale și prin afișare la sediul primăriei.

Pe baza rapoartelor trimestriale responsabilul va întocmi un raport anual privind Planul de acțiune, pe care îl va prezenta în ședința consiliului local în primul trimestru al anului următor.

De asemenea se va organiza o întâlnire anuală la care vor participa personalul comisiei pentru planificarea dezvoltării economice, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de acțiune.

Pentru o evaluare eficientă este nevoie de informații pe care comunitatea trebuie să le adune despre ea însăși prin sondaje, studii și chestionare. Informațiile despre stadiul afacerilor și oportunităților disponibile oferă autorităților administrației publice locale capacitatea de a trata mai bine firmele existente și de a fi mai eficiente în atragerea unor firme noi.

8.1 Plan de acțiuni 2009

Tabel 41

Plan de acțiuni 2009

Nr. crt	Obiectiv	Activități	Valoare	Responsabil
1.	Înființarea stațiunii turistice Șoimu - Întreiere	- adoptarea hotărârii de consiliu pentru parteneriatul public – privat; - înființarea societății comerciale; - obținere avize, acorduri și autorizații; - realizarea investiției; - raportarea periodică;	5.000.000 Euro	Primarul, Consiliul local și Comisia PDE
2.	Depunerea a 2 cereri de finanțare pe proiecte de infrastructură	- achiziție servicii consultanță; - scrierea cererilor de finanțare;	50.000 Lei	Primarul și Consiliul local
3.	Concesionarea/coparticiparea a/cu 37 ha terenuri pentru dezvoltări de afaceri	- întabularea terenurilor; - elaborarea documentațiilor; - emiterea hotărârii de consiliu;	20.000 Lei	Primarul și Consiliul local
4.	Consultanță pentru accesarea finanțării prin Planul Național de Dezvoltare Rurală și Pescuit și Programe operaționale	- identificarea potențialilor beneficiari; - elaborarea proiectelor;	100.000 Lei	Comisia PDE
5.	Organizarea anuală a unei campanii de igienizare a cursurilor de apă, a zonelor de acces și spațiilor verzi	- promovarea campaniei; - instruire voluntari; - organizarea acțiunilor; - dotare și transport;	30.000 Lei	Primarul și Consiliul local
6.	Amenajarea unui nou spațiu pentru primărie până la construirea noului sediu	- selectarea ofertelor; - contractarea lucrărilor; - recepția lucrărilor; - dotare;	200.000 Lei	Primarul și Consiliul local
7.	Extinderea iluminatului public în comuna Valea Ierii	- elaborare studiu de fezabilitate; - achiziție și contractare lucrări; - recepție;	200.000 Lei	Primarul și Consiliul local
8.	Extinderea rețelelor de energie electrică și redimensionarea lor	- achiziție și contractare lucrări; - recepția lucrărilor;	500.000 Lei	Primarul și Consiliul local
9.	Organizarea unui târg anual pentru locuri de muncă	- invitarea ofertanților și participanților; - publicitate; - amenajare spațiu;	7.000 Lei	Primarul și Comisia PDE

Planul strategic pentru dezvoltarea economică, socială și de mediu a comunei Valea Ierii

Nr. crt	Obiectiv	Activități	Valoare	Responsabil
10.	Construirea unui site în care să fie publicate dispoziții ale primarului și hotărâri ale consiliului local cu caracter normativ	- selectare oferte; - contractare servicii; - publicarea hotărârilor de consiliu și a dispozițiilor primarului;	2.000 Lei	Primarul, Consiliul local și Comisia PDE
11.	Reactualizarea Planului Urbanistic General și Regulamentului local de urbanism	- selectare oferte; - contractare servicii; - recepție;	15.000 Lei	Primarul, Consiliul local și Comisia PDE
12.	Amenajarea unui muzeu etnografic	- selectare ofertanți; - contractare servicii / lucrări; - amenajare spațiu; - dotare cu piese de muzeu;	200.000 Lei	Primarul, Consiliul local și Comisia PDE
13.	Dezvoltarea bazei sportive prin construirea unui stadion comunal	- achiziție lucrări; - contractare lucrări; - recepție lucrări;	500.000 Euro	Primarul și consiliul local
14.	Organizarea unei întâlniri anuale a fermierilor cu reprezentanți MADR, APIA și consultanți pentru informare despre oportunități de finanțare	- invitare specialiști și consultanți; - amenajare spațiu; - organizare întâlniri;	2.000 Lei	Primarul și consiliul local
15.	Elaborarea a 2 proiecte pentru instalarea tinerilor fermieri	- identificarea potențialilor beneficiari; - elaborarea proiectelor;	50.000 Euro	Primarul și consiliul local
16.	Amenajarea unui spațiu pentru funcționarea ONG-urilor locale	- igienizarea spațiului; - adoptare HCL;	10.000 Lei	Primarul și consiliul local
17.	Elaborarea Strategiei de dezvoltare turistică	- selectare oferte; - contractare servicii; - elaborare și predare;	15.000 Lei	Primarul Consiliul local Comisia PDE
18.	Educarea unui număr de 50 elevi și adulți în protecția mediului, ecologie, legislație și agroturism.	- selectare lectori; - amenajare spațiu; - desfășurare cursuri;	50.000 Lei	Primarul Consiliul local și Directorul școlii
19.	Organizarea unei campanii de informare și conștientizare privind protecția mediului.	- editare materiale publicitare; - organizarea activităților;	30.000 Lei	Primarul și Consiliul local
20.	Delimitarea topografică a zonelor naturale protejate cu stabilirea zonelor strict protejate, a zonelor tampon și a zonelor permise pentru activități umane	- achiziție și contractare servicii; - elaborare documentație; - recepție;	1.000.000 Lei	Primarul, comisia de urbanism din consiliul local și comisia PDE
21.	Studii de fezabilitate a rețelei rutiere, electrice și apă – canal pentru extindere și reabilitare	- identificare probleme; - selectare ofertanți; - elaborare documentații;	80.000 Lei	Primarul și Consiliul local
22.	Elaborarea unei liste de facilități pentru investitori, adoptate de consiliul local	- organizare grupuri de lucru pentru stabilirea facilităților; - adoptare HCL;	1.000 Lei	Primarul și Consiliul local

Planul strategic pentru dezvoltarea economică, socială și de mediu a comunei Valea Ierii

Nr. crt	Obiectiv	Activități	Valoare	Responsabil
23.	Organizarea unei campanii anuale de informare și servicii medicale gratuite pentru locuitorii comunei	- promovare campanie; - identificare furnizori; - organizare acțiuni;	4.000 Lei	Primarul și Consiliul local
24.	Organizarea unei campanii anuale de conștientizare, sprijinire și informare a părinților și copiilor cu privire la importanța școlarizării	- promovare campanie; - organizare întâlniri;	10.000 Lei	Primarul și Consiliul local
25.	Organizarea formării în management, planificare, dezvoltare durabilă și comunicare pentru 3 persoane din conducerea comunei	- elaborare IANT; - selectare ofertanți; - desfășurare și evaluare cursuri;	7.000 Lei	Primarul și Consiliul local
26.	Organizarea de cursuri de formare în domeniile dezvoltare durabilă, planificare strategică, managementul bugetului, managementul proiectelor și achiziții publice pentru 4 funcționari/personal contractual	- elaborare IANT; - selectare ofertanți; - desfășurare și evaluare cursuri;	10.000 Lei	Primarul și Consiliul local
27.	Elaborarea a 10 proiecte pentru ferme de semi-subsistență	- identificare potențialilor beneficiari; - elaborarea proiectelor;	75.000 Euro	Primarul și Consiliul local
28.	Organizarea anuală a unei festivități pentru promovarea zonei.	- invitarea participanților; - amenajare spațiu; - expoziții și spectacole folclorice;	10.000 Lei	Primarul și Consiliul local

CONCLUZII

Lucrarea de față a fost creată pentru a fi un instrument de lucru pentru cei ce au fost investiți să reprezinte comuna Valea Ierii, pentru cei care sunt parte în structurile executive și deliberative ale administrației publice locale și pentru cei care doresc să facă ceva bun pentru generațiile de acum și cele viitoare din comuna Valea Ierii și pentru vizitatori.

Având în vedere că majoritatea locuitorilor chestionați și participanți la grupurile de lucru consideră că principala ramură economică care trebuie dezvoltată este turismul, se impune elaborarea unui plan strategic de dezvoltare turistică a comunei Valea Ierii, care să atingă următoarele obiective strategice:

- conservarea, crearea și diversificarea locurilor de muncă;
- conservarea clădirilor și a habitatului tradițional;
- susținerea comunității;
- susținerea rețelei de transport;
- susținerea agriculturii și a exploatării forestiere;
- ameliorarea calității vieții pentru populația rurală;
- crearea de noi funcțiuni pentru grupurile defavorizate (Alecă I.N., 2006);

Recomandăm ca acest document să fie făcut public, prin posibilitatea de acces la versiuni imprimabile și în format electronic, în primul rând prin posibilitatea descărcării de pe viitorul site al comunei Valea Ierii.

BIBLIOGRAFIE

1. Alecu Ioan Niculae, Constantin Marian, 2006. *Agroturism și Marketing Agroturistic*, Ed. Ceres, București, pg. 236;
2. Borza Al., 1968, *Dicționar etnobotanic*, Ed. Academiei R.S. Romania;
3. Călinescu R. I., 1930, *Considerațiuni generale asupra repartiției mamiferelor de interes vânătorească din România*, București;
4. Dunăre N., 1981, *Arta populară din Munții Apuseni*, Ed. Meridiane;
5. Cocean P., Mititeanu C., Pleșa C., Schreider W., 1992, *Masivul Gilău – Muntele Mare*, Ed. Focul Viu, Cluj – Napoca;
6. Ciocârlan V., 2000, *Flora ilustrată a României*, Ed. Ceres, București;
7. Coriolan Siciu, 1962. *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, București, pag. 220-230;
8. Cornilescu D., 2002. *Biblia*, Ed. Soc. Biblică Interconf., Rep. Moldova, pg. 658, 662;
9. Grecu Florina, 1992, *Munții Apuseni*, București;
10. Incze I., 1975, *Geografia solurilor*, Universitatea Babeș Bolyai, Facultatea de Biologie – Geologie, Cluj – Napoca, pag 160;
11. Iorga Nicolae, 1989, *Istoria românilor din Ardeal și Ungaria*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București;
12. Kotler P., Donald H. Haider, Irvin Rein, 2001, *Marketingul locurilor*, Ed. Teora, București;
13. Kouzes J. M., Posner B. Z., 1987. *The Leadership Challenge*, San Francisco, Jossey-Bass Publishers, pg. 107;
14. MEB Associates, Noiembrie 1998; *Înțelegând Dezvoltarea Economică Locală în regiunea ECE și NSI*, Universitatea Johns Hopkins;
15. Morar Octavian, 1997, *Monografia, Valea Ierii până în anul 1945*;
16. Nicula Lenuța, 1979, *Contribuții la ridicarea potențialului agronomic din zonele necooperatizate*;
17. Petrea Rodica, 2004, *Turism rural în Munții Apuseni*, Ed. Universității din Oradea, Oradea;

18. Petrean Anamaria, 2001, *Studii etnobotanice în Munții Apuseni*; Ed. Napoca Star, Cluj – Napoca;
19. Pocșa Silviu Mihai, 1980, *Monografia geografică a comunei Valea Ierii, Cluj – Napoca*;
20. Popescu I., A., 1984, *Valea Arieșului*, Ed. Sport turism, București;
21. Pora E., 1975, *Omul și natura*, Ed. Dacia, Cluj – Napoca;
22. Prodan David, 1989, *Răscoala lui Horea*, vol I și II, Ed. Științifică și Enciclopedică, București;
23. Simionescu Ioan, 1981, *Din flora și fauna României*, Ed. Ion Creangă, București;
24. SC –Ecomed Impact –SRL, 1999, *Plan de urbanism general pentru Comuna Valea Ierii*, jud. Cluj;
25. Stanley A. 2003. *Cultivă-ți viziunea*, Ed. Cartea creștină, Oradea;

- *** Arhivele statului, Filiala Cluj, Fond Primăria Valea Ierii;
- *** Arhiva Primăriei Valea Ierii, jud. Cluj;
- *** Studiu de transformare a pășunii împădurite Valea Ierii, 1976
- *** Recensământul general din 1946
- *** Recensământul populației din comuna Valea Ierii 1992, Arhiva Primăriei Valea Ierii;
- *** Recensământul populației din comuna Valea Ierii 2002, Fișa localității;
- *** Centrul de prognoză și meteorologie Băișoara
- *** R.N.P. RomSilva – inventar drumuri forestiere;
- *** Plan Operațional de Dezvoltare a Capacității Administrative
- *** Programul Construcției Săli De Sport
- *** Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013
- *** Planul Operațional Regional
- *** Planul Operațional Sectorial Mediu
- *** Program Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
- *** Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” POS CCE 2007-2013
- *** Program Operațional pentru Pescuit, 2007 – 2013

Anexa 1 – Rezumat măsuri

Program	pag
PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ	2
Măsura 111	2
Măsura 112	3
Măsura 121	4
Măsura 122	5
Măsura 123	6
Măsura 125	8
Măsura 141	9
Măsura 142	10
Măsura 211	11
Măsura 143	12
Măsura 211	13
Măsura 214	14
Măsura 221	15
Măsura 312	15
Măsura 313	17
Măsura 322	18
Măsura 421	18
Program Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	20
Programul Construcției Săli de Sport	23
Plan Operațional de Dezvoltare a Capacității Administrative	24
Planul Operațional Sectorial Mediu	25
Programul Operațional Sectorial-Creșterea Competitivității Economice	27
Planul Operațional Regional	29
Program Operațional pentru Pescuit	33

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ

Măsura 111 Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe

Obiectivul măsurii este îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentară, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Obiective specifice:

- Dobândirea de informații și cunoștințe relevante care să permită gospodărirea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, creșterea calității managementului la nivel de fermă, restructurarea și modernizarea în sectoarele de procesare și comercializare pentru produsele agricole și forestiere, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea șomajului în zonele rurale.
- Îmbunătățirea și dezvoltarea competențelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activități forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creșterii suprafețelor forestiere, prelucrării lemnului și valorificării eficiente a produselor pădurii.

Obiectivele operaționale urmăresc realizarea unor acțiuni care vor contribui la:

- a) îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură și industria alimentară;
- b) pregătire generală pentru managementul și administrarea fermelor;
- c) respectarea condițiilor de eco-condiționalitate și a Standardelor Pieței Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producției fermelor (introducerea de noi produse și sisteme de procesare) ;
- d) conștientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectoarele agricol, forestier și al industriei alimentare în scopul îmbunătățirii protecției mediului;
- e) educarea și conștientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea conștiinței forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu

Anexa 1 – Rezumat măsuri

valorificarea superioară a resurselor forestiere și creșterea procentului de păduri la nivel național,

ce reprezintă obiective principale ale politicii naționale forestiere;

f) informări privind introducerea de noi tehnologii informaționale și de comunicare (IT). Furnizarea acțiunilor de formare profesională precum și a acțiunilor de informare și difuzare a cunoștințelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acceptului acestuia fără discriminare pe criteriile de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Măsura sprijină:

1. Programe de formare profesională de scurtă durată (inițiere, perfecționare și specializare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de tematica cursului, grupul țintă și nivelul existent de pregătire al solicitanților de formare profesională în vederea îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultură ecologică, cunoașterea și respectarea condițiilor de eco-condiționalitate etc.

2. Acțiuni de informare și difuzare de cunoștințe privind schemele de sprijin ale PAC, a modului de aplicare a măsurilor pentru dezvoltare rurală.

Măsura 112 Instalarea tinerilor fermieri

Prevede:

- Îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă;
- Îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură.

Prin finanțarea acordată se urmărește

- Creșterea veniturilor exploatațiilor conduse de tinerii fermieri.

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiții.

Domeniul de acțiune al măsurii:

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- a) Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- b) Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole;
- c) Adaptarea producției la cerințele pieței;
- d) Respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

Măsura 121 Modernizarea exploatațiilor agricole

Urmărește:

- Creșterea competitivității sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție.
- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee noi, diversificarea producției, ajustarea profilului, nivelului și calității producției la cerințele pieței, inclusiv a celei ecologice, precum și producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea exploatațiilor la standardele comunitare;
- Creșterea veniturilor exploatațiilor agricole sprijinite;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producători sau ai altor forme asociative în vederea încurajării fenomenului de asociere.

Obiective operaționale ale măsurii sunt:

- Promovarea investițiilor în exploatațiile agricole din sectorul vegetal și de creștere a animalelor pentru realizarea de construcții noi și/sau modernizarea construcțiilor agricole existente din cadrul acestora și a utilităților aferente, achiziționarea de mașini și utilaje noi, înființarea de plantații etc.

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum

Anexa 1 – Rezumat măsuri

și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

- a) Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole;
- b) Respectarea standardelor comunitare aplicabile tipurilor de investiții prevăzute la capitolul “Tipuri de investiții”;
- c) Creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole;
- d) Promovarea producerii și utilizării durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- e) Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) și regenerare pe cale vegetativă (lăstari, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plop, sălcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabilă;
- f) Creșterea competitivității produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiționale la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora.

Măsura 122 Îmbunătățirea valorii economice a pădurii

Prin această măsură se dorește:

- Creșterea valorii economice a pădurilor ținând cont de rolul multifuncțional și managementul durabil al pădurilor.
- Îmbunătățirea structurii sau refacerea pădurilor slab productive degradate, sprijinirea aplicării programelor de refacere a pădurilor slab productive sau neconforme cu tipul natural fundamental de padure, cum ar fi pădurile de rășinoase din afara arealului natural cu specii adaptate mai bine condițiilor locale și cu rezistență mai bună împotriva factorilor dăunători naturali (doborâturi de vânt, atacuri de insecte etc);
- Achiziționarea de echipamente și mașini de tăiere necesare pentru realizarea măsurilor tehnice și a operațiilor necesare până la vârsta exploatabilității (ex. rărituri, elagaj artificial, combaterea bolilor și dăunătorilor) și suportul tehnic pentru executarea acestor lucrări (mâna de lucru/servicii);

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Achiziționarea de echipamente și mașini necesare lucrărilor silvice de exploatare cu impact redus asupra mediului, excepție făcând echipamentele ce realizează în același timp exploatarea și procesarea primară a materialului lemnos – cum sunt harvesterurile - și care sunt eligibile prin măsura 123;
- Producerea de puiți forestieri de calitate pentru nevoile proprii prin înființarea de pepiniere când sunt necesare lucrări de împădurire în proprietatea forestieră .

Obiective specifice

- Creșterea numărului de proprietari de pădure care îmbunătățesc valoarea economică a pădurii la nivel de exploatare forestieră.

Domeniul de acțiune și scopul măsurii

Prin această măsură se sprijină investițiile în pădurile care se supun regimului silvic și pentru care s-au elaborat planuri de amenajare silvică, potrivit legislației naționale și care sunt obligatorii.

Sprijinul se va acorda proprietăților forestiere pentru realizarea acțiunilor și măsurilor prevăzute de planurile de amenajare silvică, sau strâns legate de acestea și care contribuie la creșterea valorii economice a pădurilor și pentru investiții în echipament de recoltare a produselor lemnoase.

Producerea de puiți forestieri în pepinierele silvice este de asemenea sprijinită prin această măsură numai în condițiile în care pepiniera face parte din exploatarea forestieră și este situată în pădure.

Măsura 123 Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

Creșterea competitivității întreprinderilor de procesare agro-alimentare și forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere, printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție.

Obiective specifice

- a) Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- b) Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute;
- c) Îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole;
- d) Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Obiective operaționale

- Sprijin pentru investiții vizând îmbunătățirea procesării și marketingului produselor agricole și forestiere.

Domeniul de acțiune

- Sprijinul prin această măsură se acordă pentru realizarea de investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor pentru **procesarea și marketingul produselor agricole** care procesează materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor piscicole și care obțin produse incluse și neincluse în Anexa I, pentru:

- a) Dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii;
- b) Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- c) Adaptarea la cerințele pieței, în funcție de resursele locale precum și deschiderea de noi oportunități de piață;
- d) Promovarea investițiilor pentru producerea biocombustibililor;
- e) Promovarea de investiții pentru respectarea standardelor comunitare;
- f) Creșterea productivității muncii în sectorul agro-alimentar;
- g) Aplicarea măsurilor de protecția mediului, inclusiv măsuri de eficiență energetică;
- h) Creșterea numărului de locuri de muncă și a siguranței la locul de muncă.

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investiții corporale și necorporale pentru **procesarea și marketingul produselor forestiere**, prin:

- a) Creșterea eficienței sectorului de procesare și marketing a produselor forestiere prin

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- inovații și introducerea de noi tehnologii, mașini și echipamente, cu respectarea standardelor de siguranță în muncă și de protecție a mediului;
- b) Adaptarea la cerințele pieței, a prelucrării și comercializării produselor forestiere, în funcție de resursele locale, și explorarea de noi oportunități de piață de desfacere;
 - c) Îmbunătățirea competitivității unităților de prelucrare și comercializare a produselor forestiere prin creșterea randamentului instalațiilor și proceselor de prelucrare și a calității produselor;
 - d) Obținerea de surse de energie regenerabilă din biomasă forestieră;
 - e) Îmbunătățirea dotărilor microîntreprinderilor prin achiziționarea de echipamente, utilaje și mașini complexe de recoltare, transport și prelucrare, în cadrul aceluiași proces tehnologic, a produselor forestiere, cum sunt mașinile forestiere multifuncționale de recoltat cu impact redus asupra mediului, precum și de mașini și utilaje speciale pentru transportul produselor forestiere, din pădure la unitățile de procesare primară;
 - f) Creșterea numărului de locuri de muncă în sectorul procesării și valorificării produselor forestiere;
 - g) Creșterea productivității muncii în sectorul forestier;
 - h) Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operațiile care au loc înainte de prelucrarea industrială în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006.

Măsura 125 Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii

Adaptarea infrastructurii agricole și forestiere la noile structuri de proprietate apărute ca urmare a procesului de restituire a proprietăților în vederea creșterii competitivității sectorului agricol și forestier.

Măsura va cuprinde două submăsuri pentru care se detaliază elementele specifice, după cum urmează:

Submăsura 125 a "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii" prevede următoarele:

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Creșterea eficienței activității agricole prin îmbunătățirea aprovizionării cu input-uri și o mai bună valorificare a produselor rezultate;
- Diminuarea riscului și incertitudinii în agricultură prin reducerea incidenței fenomenelor naturale (secetă, inundații, eroziunea solului etc.);
- Ameliorarea calității mediului și diminuarea surselor de poluare.

Obiective operaționale

- Construirea și/sau modernizarea infrastructurii agricole: drumurile de acces și drumurile agricole de exploatație, lucrările de corectare a torenților, situate în fondul funciar agricol;
- Modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare (drenaje, lucrări de apărare împotriva inundațiilor etc.);

Domeniul de acțiune

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri sunt:

- îmbunătățirea accesului la exploatațiile agricole;
- construirea și modernizarea drumurilor de exploatație care să asigure accesul public la exploatațiile agricole;
- modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații;
- modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de desecare și drenaj;
- lucrări de corectare a torenților situați în fondul agricol.

Măsura 141 Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență

Prin această măsură se dorește:

Creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.

Obiective specifice

- Creșterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele de semisubzistență să devină viabile economic.

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Diversificarea producției în funcție de cerințele pieței și introducerea de noi produse.

Obiective operaționale

Asigurarea sprijinirii veniturilor necesare în perioada de restructurare a fermelor de semisubzistență

pentru mai buna utilizare a resurselor umane și a factorilor de producție, prin:

- stimularea spiritului antreprenorial;
- diversificarea activităților și veniturilor.

Domeniul de acțiune

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

Măsura 142 Înființarea grupurilor de producători

Creșterea competitivității sectoarelor primare agricol și silvic, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători și sectoarele de procesare și comercializare, precum și adaptarea producției din punct de vedere calitativ și cantitativ la cerințele consumatorilor.

Obiective specifice

Încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitare și sprijinirea accesului la piață a propriilor membri.

Obiective operaționale

Creșterea numărului de grupuri de producători sprijinite pentru înființare și funcționare administrativă și creșterea veniturilor prin îmbunătățirea capacității tehnice și de management a membrilor acestora.

Domeniul de acțiune

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- a) Adaptarea producției la cerințele și exigențele pieței;
- b) Asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și distribuția produselor cu ridicata;
- c) Creșterea valorii adăugate a producției obținute în comun și o mai bună gestionare economică a resurselor și rezultatelor obținute;
- d) Stabilirea unor reguli comune în ceea ce privește informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate și tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare și pentru rețeaua de comercializare.

Măsura 211 Sprijin pentru Zona Montană Defavorizată

Măsura 211 este un instrument prin care se sprijină financiar utilizarea terenurilor agricole situate în zone unde producția agricolă este mai redusă cantitativ și/sau calitativ din cauza unor condiții naturale induse de altitudine și pantă. Sprijinul financiar acordat fermelor din Zona Montană Defavorizată (ZMD) compensează diferențele de venituri și costuri față de condițiile naturale prezente în alte zone, care nu sunt defavorizate.

Zona Montană Defavorizată are producția agricolă afectată de condițiile climatice și de relief din cauza caracteristicilor de altitudine și de pantă (Art. 18 al Regulamentului (CE) 1257/1999) și este constituită din suma suprafețelor unităților administrativ-teritoriale (UAT) desemnate conform criteriilor de mai jos:

- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii mai mari sau egale cu **600 m**, limitele acestora fiind acelea ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control) care aparțin de aceste UAT;
- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii între **400 – 600 m** și care au o pantă medie egală sau mai mare de **15%**, limitele acestora fiind acelea

Anexa 1 – Rezumat măsuri

ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control) care aparțin de aceste UAT.

Măsura 143 Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori

Măsura prevede:

Îmbunătățirea competitivității sectorului agricol prin ameliorarea gestionării durabile de către fermieri a exploatațiilor lor având ca rezultat creșterea performanței acestora .

Obiectiv specific:

Îmbunătățirea managementului general al exploatațiilor agricole pentru atingerea performanței, cu impact asupra ameliorării generale a rezultatelor (output-urilor) acestor exploatații, diversificarea activităților fermelor, identificarea cerințelor necesare respectării standardelor comunitare privind siguranța profesională la locul de muncă și protecția mediului.

Obiective operaționale:

Facilitarea accesului la serviciile de consiliere și consultanță a beneficiarilor măsurii de semisubzistență pentru a asigura trecerea acestora în categoria fermelor comerciale.

Elaborarea de planuri de afaceri, consiliere pentru întocmirea cererilor pentru a beneficia de măsuri de dezvoltare rurală în special pentru tinerii fermieri, fermele de semi-subzistență și fermierii care aplică pentru măsurile de agro-mediu, precum și persoanele fizice ce aplică pentru măsura 221.

Consiliere și consultanță privind respectarea bunelor practici agricole și de mediu și cerințele obligatorii în materie de gestiune prevăzute în articolele 4 și 5 și anexele III și IV la Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 de stabilire a unor norme comune pentru schemele de sprijin direct din cadrul politicii agricole comune și de stabilire a unor scheme de sprijin pentru agricultori.

Domeniul de acțiune al măsurii

Anexa 1 – Rezumat măsuri

Scopul măsurii este de a sprijini agricultorii să utilizeze serviciile de consiliere și consultanță în vederea restructurării și îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora.

Consilierea va contribui la diseminarea și înțelegerea practică a aplicării și respectării bunelor practici agricole și de mediu, asigurând condițiile de protejare a mediului înconjurător și utilizarea unor practici agricole prietenoase cu mediul. De asemenea, consilierea va contribui și la elaborarea planurilor de afaceri necesare pentru accesarea fondurilor în vederea stabilirii tinerilor fermieri în mediul rural și pentru fermele de semi-subsistență.

Consultanța va contribui la buna informare a agricultorilor pentru modernizarea fermelor, reorientarea calitativă a producției, diversificarea fermelor, aplicarea practicilor de producție compatibile cu conservarea și promovarea peisajului, pentru protejarea mediului, respectarea standardelor de igienă și bunăstare animală și pentru dobândirea aptitudinilor manageriale necesare administrării unei exploatații viabile din punct de vedere economic. Consultanța vizează și aplicarea standardelor privind siguranța ocupațională la locul de muncă bazate pe legislația comunitară 002E Se va urmări difuzarea de cunoștințe în materie de gestiune și administrare a terenurilor și a exploatațiilor agricole, de aplicare a bunelor practici agricole și de mediu.

Măsura 211 Sprijin pentru Zona Montană Defavorizată

Măsura 211 este un instrument prin care se sprijină financiar utilizarea terenurilor agricole situate în zone unde producția agricolă este mai redusă cantitativ și/sau calitativ din cauza unor condiții naturale induse de altitudine și pantă. Sprijinul financiar acordat fermelor din Zona Montană Defavorizată (ZMD) compensează diferențele de venituri și costuri față de condițiile naturale prezente în alte zone, care nu sunt defavorizate.

Zona Montană Defavorizată are producția agricolă afectată de condițiile climatice și de relief din cauza caracteristicilor de altitudine și de pantă (Art. 18 al Regulamentului (CE) 1257/1999) și este constituită din suma suprafețelor unităților administrativ-teritoriale (UAT) desemnate conform criteriilor de mai jos:

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii mai mari sau egale cu **600 m**, limitele acestora fiind acelea ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control) care aparțin de aceste UAT;
- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii între **400 – 600 m** și care au o pantă medie egală sau mai mare de **15%**, limitele acestora fiind acelea ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control) care aparțin de aceste UAT.

Obeictivul măsurii este să contribuie în zona montană defavorizată la utilizarea continuă a terenurilor agricole, menținându-se astfel viabilitatea spațiului rural și, de asemenea, menținându-se și susținându-se activitățile agricole durabile.

Obiectiv operațional este de a asigura în *Zona Montană Defavorizată* utilizarea continuă a terenurilor agricole.

Masura 214 Plăți de Agro-mediu

Plățile de agro-mediu sunt necesare pentru a sprijini dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și pentru a răspunde cererii din ce în ce mai mari a societății pentru servicii de mediu. Plățile acordate prin această măsură trebuie să încurajeze fermierii să deservească societatea ca întreg prin introducerea sau continuarea aplicării metodelor de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului, a peisajului și caracteristicilor sale, a resurselor naturale, a solului și a diversității genetice.

Obiectivul acestei măsuri este de a contribui la dezvoltarea durabilă a spațiului rural prin încurajarea utilizatorilor de terenuri să introducă sau să continue metodele de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului, inclusiv a biodiversității, apei, solului și a peisajului rural.

Mentținerea pajiștilor cu înaltă valoare Naturală Mentținerea biodiversității prin aplicarea practicilor agricole tradiționale Managementul adecvat al pajiștilor importante pentru păsări Asigurarea protecției apei și solului.

Domeniu de aplicare și acțiuni

Anexa 1 – Rezumat măsuri

Plățile de agro-mediu vor fi acordate fermierilor care își asumă, în mod voluntar, angajamente de agro-mediu pentru o perioadă de 5 ani de la data semnării angajamentului.

Plățile de agro-mediu cuprind doar acele angajamente care depășesc cerințele minime, care prezintă nivelul de referință neremunerat, considerat drept punct de pornire pentru elaborarea plăților compensatorii de agro-mediu.

Măsura 221 Prima împădurire a terenurilor agricole

Prevede: îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire. Această măsură este destinată prevenirii pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului, producerii de biomasă, inclusiv masă lemnoasă de calitate, prin menținerea, sau, după caz, creșterea biodiversității.

Obiectivul specific este creșterea suprafeței de pădure cu rol de protecție a apei, solurilor, a pădurilor cu rol de protecție împotriva factorilor naturali și antropici dăunători, precum și de asigurare a funcțiilor recreative, pe baza rolului multifuncțional al acesteia.

Obiectiv operațional este de a extinde suprafața ocupată de păduri prin sprijinirea lucrărilor de împădurire și întreținere a plantațiilor.

Pădurile înființate prin această măsură sunt menite să protejeze componentele de mediu pe baza rolului multifuncțional pe care îl au.

Măsura 312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi

Măsura vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiective specifice:

- a) Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
- b) Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole 33;

Anexa 1 – Rezumat măsuri

c) Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Obiective operaționale:

- Crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol, în spațiul rural;
- Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri și femei;
- Încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale;
- Reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Domeniul de aplicabilitate este sprijinul activităților non-agricole în spațiul rural³⁴ prin intermediul dezvoltării microîntreprinderilor atât nou create cât și existente.

Acțiunile prevăd:

i. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:

- Industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;
- Servicii de conectare și difuzare internet;
- Servicii de mecanizare, transport (altele decât achiziția mijloacelor de transport) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor;
- Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

Anexa 1 – Rezumat măsuri

De asemenea, va fi sprijinită achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, numai ca parte componentă a proiectelor.

Măsura 313 Încurajarea activităților turistice

Dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

Obiective specifice

- Crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri și femei;
- Creșterea valorii adăugate în activități de turism;
- Crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice;
- Creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor.

Obiective operaționale

- Creșterea și îmbunătățirea structurilor de primire turistice la scară mică;
- Dezvoltarea sistemelor de informare și promovare turistică;
- Crearea facilităților recreaționale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.

Domeniul de aplicabilitate și acțiuni prevăzute

Sprijinul prin acesta măsură vizează investiții în spațiul rural:

- a) Investiții în infrastructura de primire turistică;
- b) Investiții în activități recreaționale;
- c) Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;
- d) Dezvoltarea și/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Măsura 322 Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

Obiectivul general al măsurii vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Obiectivul specific vizează creșterea numărului de locuitori din zonele rurale care beneficiază de servicii îmbunătățite.

Obiectivele operaționale ale acestei măsuri vizează:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază în spațiul rural;
- Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală;
- Creșterea numărului de sate renovate;
- Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din spațiul rural sprijinite.

Sprijinul pentru această măsură vizează investiții în **spațiul rural** pentru:

- a) Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază;
- b) Crearea și dezvoltarea serviciilor publice de bază pentru populația rurală;
- c) Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

Măsura 421 Implementarea proiectelor de cooperare

Obiectiv operațional - Participarea Grupurilor de Acțiune Locală la proiecte de cooperare. Cooperarea reprezintă lucrul în comun pentru atingerea unor scopuri comune.

În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a face schimb de experiență și de a învăța din experiența altor regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația, pentru dobândire de competențe și îmbunătățirea lor.

Anexa 1 – Rezumat măsuri

Prin intermediul acestei măsuri se vor finanța proiecte de cooperare transnațională (între România și alte state membre sau nu) și inter-teritorială (în cadrul României) între GAL-uri și alte grupuri/parteneriate, care funcționează după principiul LEADER, parteneriate public-private selectate în cadrul Axei 3, conform art.59 e) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005 sau oricăror alte grupuri rurale organizate după metoda LEADER (grupuri locale care să aibă un rol activ în dezvoltarea rurală, să fie organizate pe baza parteneriatului actorilor locali, grupuri de inițiativă locală, micro-regiuni și alte parteneriate de tip LEADER, grupuri finanțate prin Axa 4 din FEP) și recunoscute de statul membru.

Acțiunile de cooperare sunt eligibile atunci când cel puțin un partener reprezintă un GAL finanțat prin axa LEADER.

Acțiunile comune pot avea ca obiectiv și construcția instituțională: schimb de experiență și bune practici privind dezvoltarea locală prin publicații comune, organizare de evenimente, proiecte de twinning (schimb de manageri de program și de personal) sau prin lucrări de dezvoltare comune sau coordonate în comun. Funcționarea unei structuri comune este cea mai integrată formă de cooperare.

Program Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Axa Prioritară 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Sprijinul FSE acordat în cadrul acestei axe prioritare răspunde nevoii de a restructura și îmbunătăți sistemul de educație și formare profesională în vederea creșterii capacității acestuia de furniza educație și formare profesională inițială și continuă de calitate.

Domeniu Major de Intervenție 1.1

„Acces la educație și formare profesională inițială de calitate”

Proiectele strategice care vor beneficia de finanțare în cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte răspund nevoii de a dezvolta și structura un sistem de învățământ preuniversitar care să furnizeze și să asigure educație de calitate, competențe cheie și competențe profesionale pentru toți. Vor fi sprijinite dezvoltarea și implementarea de instrumente, standarde și metodologii necesare pentru asigurarea și managementul calității, îmbunătățirea managementului educațional (în particular în contextul descentralizării), dezvoltarea și implementarea de curriculum și instrumente de planificare și evaluare care să susțină creșterea calității, îmbunătățirea și restructurarea sistemului de învățământ preuniversitar, inclusiv asigurarea calității, perfecționării personalului și promovarea inovării, adaptarea învățământului, în particular învățământul profesional și tehnic la cerințele pieței muncii și societății bazate pe cunoaștere.

Proiectele finanțate pot fi implementate la nivel de sistem de educație și formare, pe niveluri de educație, la nivel sectorial sau multi-regional. Un astfel de demers presupune o abordare integrată și coerentă a procesului de reformă în învățământul preuniversitar.

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 1.3

„Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare”

În cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte strategice sunt promovate proiecte care urmăresc formarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic din sistemul de educație și formare profesională inițială și continuă, cu precădere în ceea ce privește capacitatea de a utiliza metode interactive de predare-învățare și TIC. Proiectele finanțate pot fi implementate la nivel de sistem de educație și formare, la nivel național sau multi-regional.

Obiectivele specifice ale acestei cereri de propuneri de proiecte strategice sunt:

- formarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic din sistemul de învățământ, prin participarea periodică la programe de formare de calitate;
- îmbunătățirea managementului și calității programelor de formare inițială, de formare continuă și perfecționare obligatorie pentru personalul didactic din învățământ;

AXA PRIORITARĂ 2

„Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

Obiectivul general al acestei axe prioritare îl constituie creșterea ocupabilității persoanelor aflate în perioada de educație și formare profesională inițială, precum și creșterea nivelului de calificare a persoanelor angajate pe piața muncii, în contextul societății bazate pe cunoaștere.

Corelarea deficitară a sistemului de educație și formare profesională cu dinamica pieței muncii reprezintă un obstacol în calea dobândirii și păstrării unui loc de muncă, devenind astfel una dintre principalele cauze pentru șomajul de lungă durată. Activitățile finanțate se concentrează asupra perspectivei învățării pe tot parcursul vieții și a contribuției acesteia la îmbunătățirea procesului de inserție a absolvenților pe piața muncii, prin reducerea ratei abandonului școlar timpuriu și creșterea participării la programele de FPC în vederea obținerii unei calificări complete și actuale în corelare cu cerințele pieței muncii. Intervențiile finanțate în cadrul aceste axe prioritare contribuie la asigurarea de oportunități pentru toți prin oferirea unei șanse fie prin educație, fie prin formare profesională,

fie prin muncă. Se acordă o atenție specială asigurării utilității și relevanței șanselor și oportunităților oferite.

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.1.

„Tranziția de la școală la viața activă”

Principalul obiectiv al acestui DMI este dezvoltarea aptitudinilor de muncă ale persoanelor aflate în situația de tranziție de la școală la viața activă și, în consecință, îmbunătățirea inserției acestora pe piața muncii. Prin urmare, pe parcursul programelor de educație și formare profesională vor fi sprijinite activități care se vor concentra asupra creșterii relevanței rezultatelor învățării dobândite la locul de muncă, precum și asupra îmbunătățirii serviciilor de orientare și consiliere profesională. De asemenea, prin acțiuni cu caracter inovator cum ar fi, de exemplu, firmele de exercițiu sau întreprinderile simulate, vor fi sprijinite activități orientate către creșterea șanselor de ocupare ale elevilor și studenților.

Obiectivele operaționale ale acestui DMI, vizate de actuala cerere de propuneri de proiecte, sunt:

- Creșterea gradului de ocupare pentru viitorii absolvenți de învățământ secundar și terțiar;
- Îmbunătățirea serviciilor de orientare și consiliere profesională;
- Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor în rândul școlilor, universităților, întreprinderilor și altor instituții în vederea facilitării tranziției de la școală la viața activă;
- Monitorizarea inserției tinerilor absolvenți pe piața muncii.

PROGRAMUL CONSTRUCȚII SĂLI DE SPORT

– derulat în conformitate cu prevederile OG nr.25/2001

Prin acest Program s-a avut în vedere realizarea de săli de sport, în care elevii să poată desfășura activități sportive în condiții optime de confort și siguranță.

Beneficiari sunt autoritățile publice locale în care se realizează investițiile/ elevii din localitățile respective.

Scopul acestui program este realizarea de construcții de noi săli de sport pe lângă instituțiile de învățământ de toate gradele, la orașe și sate.

Obiectivul principal al acestui program este asigurarea condițiilor optime de desfășurare a activităților sportive în cât mai multe localități.

PLAN OPERAȚIONAL DE ÎNTĂRIRE A CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

AXA PRIORITARĂ 2:

Dezvoltarea capacității de îmbunătățire a performanței serviciilor în administrația locală

Obiectiv: să contribuie la reforma administrației publice la nivel județean și local prin implementarea unui pachet de management al reformei care se ocupă de elementele cheie ale ciclului de management strategic

Reforma își propune să modernizeze și să integreze procesele privind planificarea strategică și a activităților, managementul resurselor umane (managementu performanței), monitorizarea și evaluarea rezultatelor.

Axa prioritară își propune să asigure sprijin pentru implementarea aprofundată a reformei în instituțiile județene și locale în vederea îmbunătățirii eficienței și calității administrării furnizării de servicii publice. Este un fapt recunoscut că fondurile disponibile pentru această axă prioritară nu vor fi suficiente pentru toate județele și de aceea, va fi necesar un mecanism de prioritizare.

Domenii majore de intervenție

- Activități de management al reformelor;
- Întărirea capacității de management strategic și de planificare a acțiunilor;
- Raționalizarea furnizării serviciilor locale și întărirea managementului resurselor umane;

PLANUL OPERAȚIONAL SECTORIAL MEDIU

Axa 1.

Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată

Obiective

- asigurarea serviciilor de apă și canalizare, la tarife accesibile
- asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile în toate aglomerările umane;
- îmbunătățirea calității cursurilor de apă
- îmbunătățirea gradului de gospodărire a nămolurilor provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate;

Operatiuni indicative

- construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
- construcția/reabilitarea stațiilor de tratarea apei potabile;
- extinderea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare;
- construcția/reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
- construcția/reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor;
- contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectarea pierderilor, etc.

Axa 2.

Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate

Obiective

- creșterea gradului de acces la serviciile publice de salubritate de calitate corespunzătoare și la tarife acceptabile;
- reducerea cantității de deșeuri depozitate;
- creșterea cantității de deșeuri reciclate și valorificate
- reducerea numărului de situri contaminate

Operatiuni indicative

- construcția unor noi depozite de deșeuri municipale
- construcția facilităților de sortare, compostare și reciclare;

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- achiziționarea și instalarea sistemelor de colectare selectivă,
- construirea unor facilități adecvate pentru deșeurile periculoase municipale și alte tipuri specifice de deșeuri;
- reabilitarea siturilor contaminate.

Axa 4.

Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii

Obiectivul principal este dezvoltarea sistemelor adecvate de management al ariilor protejate de interes comunitar

Operațiuni indicative

- întărirea capacității instituționale a autorităților, pregătirea studiilor științifice, a inventarelor, cartografierea;
- elaborarea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate, inclusive pentru siturile Natura 2000.

Programul Operațional Sectorial
„CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE” (POS CCE)
2007-2013

POS CCE răspunde, pe de o parte primei priorități a PND 2007 – 2013: „Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere” și pe de altă parte priorității a doua a CSNR, respectiv „Creșterea competitivității economice pe termen lung”, contribuind în același timp, în măsuri diferite, la realizarea tuturor celorlalte priorități ale CSNR.

Având în vedere strategia identificată pentru creșterea competitivității economice, în cadrul POS CCE, au fost definite cinci Axe Prioritare (AP) :

Axa 1 – Un sistem de producție inovativ și eco-eficient;

Axa 2 – Cercetare-dezvoltare și inovare pentru competitivitate;

Axa 3 – Tehnologia informațiilor și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public;

Axa 4 – Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice;

Axa 5 – Asistență Tehnică.

Axa Prioritară 4

“Creșterea eficienței energetice și a securității în contextul combaterii schimbărilor climatice”

Domeniul major de intervenție 1 - Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)

Operațiunea A - Sprijinirea investițiilor în instalații și echipamente pentru întreprinderi din industrie, care să conducă la economii de energie, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice

Parte a strategiei POS CCE, Axa Prioritară 4 (AP 4) a fost elaborată pe baza analizei situației curente a sectorului energetic național și a analizei SWOT,

Anexa 1 – Rezumat măsuri

punându-se accent pe creșterea eficienței energetice, valorificarea resurselor regenerabile de energie și protecția mediului.

Având în vedere ținta de reducere a intensității energetice primare cu 40% până în anul 2015, comparativ cu 2001, România trebuie să investească în îmbunătățirea eficienței energetice pe întregul lanț – producere, transport, distribuție, consumator final de energie.

Axa 4 din POS CCE conține 3 Domenii Majore de Intervenție (DMI).

DMI 1 - „Energie eficientă și durabilă (îmbunătățirea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic din punct de vedere al mediului)” conține 3 operațiuni:

- a) Sprijinirea investițiilor în instalații și echipamente pentru întreprinderi din industrie, care să conducă la economii de energie, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice;
- b) Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de transport și distribuție;
- c) Investiții în instalații de desulfurare a gazelor de ardere, arzătoare cu NOXE reduse și filtre pentru instalațiile mari de ardere din grupuri modernizate/retehnologizate;

DMI 2 - “Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi” conține următoarea operațiune: investiții în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: biomasa, resurse hidroenergetice (în capacități de mică putere <10 MW), solare, eoliene, biocombustibili, resurse geotermale și alte resurse regenerabile de energie.

DMI 3 - “Diversificarea rețelelor de interconectare în vederea creșterii securității furnizării energiei” conține următoarea operațiune: Sprijinirea investițiilor pentru interconectarea rețelelor naționale de transport al energiei electrice și gazelor naturale cu rețelele europene.

PLANUL OPERAȚIONAL REGIONAL

POR a fost elaborat în concordanță cu principiul european al subsidiarității, având la bază strategiile de dezvoltare a regiunilor, elaborate la nivel regional în largi grupuri de lucru parteneriale.

Obiectivul strategic al POR constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, durabile și echilibrată teritorial, a tuturor regiunilor României, potrivit nevoilor și resurselor specifice, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a poliilor urbane de creștere, îmbunătățirea mediului de afaceri și a infrastructurii de bază, pentru a face din Regiunile României, în special cele mai slab dezvoltate, locuri atractive pentru investiții.

Pentru atingerea obiectivului general al dezvoltării regionale, strategia vizează atingerea următoarelor obiective specifice:

- Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, printr-o abordare policentrică, pentru a stimula o dezvoltare mai echilibrată a Regiunilor de dezvoltare
- Îmbunătățirea accesibilității în regiuni și în special a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor lor cu ariile înconjurătoare
- Creșterea calității infrastructurii sociale a regiunilor
- Creșterea competitivității regiunilor ca localizări pentru afaceri
- Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor.

Implementarea acestui program va conduce, în ultimă instanță, la diminuarea disparităților interregionale precum și a disparităților în interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între centrele urbane și arealele adiacente, iar în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neattractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale.

Dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării se va realiza printr-o abordare integrată, bazată pe o combinație a investițiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităților de afaceri și sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele axe prioritare tematice:

Anexa 1 – Rezumat măsuri

- Axa prioritară 1 – Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere
- Axa prioritară 2 – Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- Axa prioritară 3 – Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- Axa prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local
- Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului
- Axa prioritară 6 – Asistență tehnică

a. Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”

Strategia Națională de Dezvoltare Regională, elaborată pe baza Planurilor de Dezvoltare Regională și Cadrul Național Strategic de Referință 2007-2013 au identificat dezvoltarea turismului ca o prioritate de dezvoltare regională, dat fiind potențialul turistic existent în toate regiunile. Acest potențial justifică sprijinul financiar acordat reabilitării infrastructurii zonelor turistice și valorificării patrimoniului natural, istoric și cultural, pentru includerea acestora în circuitul turistic și promovarea lor în scopul atragerii turiștilor.

Dezvoltarea turismului este în deplină concordanță cu Orientările Strategice Comunitare, întrucât implementarea acestei axe prioritare contribuie la îmbunătățirea gradului de atractivitate a regiunilor și la crearea de noi locuri de muncă.

Investițiile în turism și cultură vor permite regiunilor de dezvoltare să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ și cognitiv ridicat, atât pe piețe tradiționale cât și pe piețe noi, în formare.

Turismul creează oportunități de creștere economică regională și locală și contribuie la crearea de noi locuri de muncă prin valorificarea patrimoniului

Anexa 1 – Rezumat măsuri

cultural și natural, specific fiecăreia din cele opt regiuni de dezvoltare, inclusiv din zonele marginale, dezavantajate din punct de vedere economic și social. De asemenea, o parte importantă din noile locuri de muncă create constituie o oportunitate regională pentru ocuparea forței de muncă feminine.

Valorificarea atracțiilor turistice din diferitele zone ale țării poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută în zone atractive pentru investitori.

Activitatea turistică creează cerere pentru o gamă largă de bunuri și servicii, achiziționate ulterior de turiști și companii de turism, inclusiv bunuri și servicii produse de alte sectoare economice (comerț, construcții, transporturi, industria alimentară, confecții și încălțăminte, industria mică și de artizanat).

Dezvoltarea turismului va ține cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural, dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Creșterea numărului de turiști, așteptată în condițiile dezvoltării turismului, va suprasolicita mediul înconjurător, afectând echilibrul ecosistemului. Presiunea asupra mediului va fi ținută sub control în regiunile cu un patrimoniu natural deosebit, pentru a permite valorificarea acestuia într-o manieră durabilă și printr-o repartizare spațială uniformă a activităților turistice.

În toate regiunile de dezvoltare, valorificarea atracțiilor turistice este în mare parte limitată de calitatea infrastructurii zonelor turistice, a serviciilor, în general, și a serviciilor de cazare și agrement, în special, toate acestea constituind obstacole major în dezvoltarea turismului.

Este de așteptat ca implementarea acestei axe prioritare a POR, prin îmbunătățirea infrastructurii zonelor turistice, a serviciilor de cazare și agrement și printr-o promovare susținută a imaginii României pe plan intern și internațional să determine creșterea calitativă, la standarde europene, a ansamblului

Anexa 1 – Rezumat măsuri

condițiilor de practicare a turismului, cu impact direct asupra creșterii cererii de turism pentru România, ca destinație turistică europeană.

Principalele domenii majore de intervenție ale acestei axe prioritare sunt:

5.1. Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea / modernizarea infrastructurilor conexe

5.2. Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

5.3. Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică.

**PROGRAM OPERAȚIONAL PENTRU PESCUIT, 2007– 2013
COFINANȚAT PRIN FONDUL EUROPEAN PENTRU PESCUIT (FEP)**

Măsura 2.1 - Investiții productive în acvacultură

Prin această măsură, FEP va finanța investiții pentru construirea, extinderea, echiparea și modernizarea instalațiilor de producție în sectorul de acvacultură. Mai concret, acțiunile finanțate se referă la:

- Diversificarea produselor obținute prin acvacultură către noi specii și producerea unor specii cu perspective bune pe piață;
- Modernizarea și extinderea fermelor existente, în scopul susținerii acvaculturii tradiționale și a creșterii producției pentru cel mai larg segment de piață - clasa medie;
- Achiziționarea de echipamente, în scopul protejării fermelor de prădători sălbatici;
- Îmbunătățirea condițiilor de muncă și a siguranței muncitorilor din acvacultură.

Obiective cantitative - indicatori

Pentru perioada 2007-2013, este prevăzută realizarea următoarelor obiective:

- Creșterea producției din acvacultură până la 80%;
- Creșterea profitului până la 50%;
- Creșterea valorii adăugate pe lucrător până la 20%.

Anexa 2: **Glosar termeni**

Analiză-diagnostic

Urmărește crearea unei dinamici colective în jurul unui teritoriu, conținând următoarele obiective: definirea situației actuale, stabilirea priorităților, alegerea unei strategii, propunere de acțiuni, plan de acțiune și implementare.

Analiza diagnostic este mai mult decât o simplă fotografiere a teritoriului, utilizează metode participative elaborând scenarii alternative și constituie prima etapă de implicare a populațiilor și de mobilizare a actorilor cheie.

APIA - Agentia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură.

Axă Prioritară

Una dintre prioritățile selecționate de autoritatea de gestionare a programului operațional în cauză sau în cadrul responsabilității sale în conformitate cu criteriile stabilite de Comitetul de monitorizare și aplicate de unul sau mai mulți beneficiari în vederea realizării obiectivelor axei prioritare de care aparțin.

Buget

Plan de venituri și cheltuieli ale unui stat, ale unei întreprinderi, instituții etc. pentru o anumită perioadă de timp.

Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR)

Documentul de referință pentru programarea instrumentelor structurale, asigurând conformitatea intervențiilor acestor fonduri cu orientările strategice comunitare privind coeziunea și prioritățile naționale de dezvoltare și identificând legătura dintre prioritățile la nivel comunitar și programul național de reformă.

Cerere de finanțare

Formularul completat de către solicitant, în vederea obținerii finanțării printr-un Program Operațional.

Anexa 2: **Glosar termeni**

Cofinanțare

Finanțarea unui program, proiect, subproiect, obiectiv și altele asemenea, parțial prin credite bugetare, parțial prin finanțarea provenită din surse externe.

Comunitatea locală

Entitate social umană ai cărei membrii sunt legați împreună prin locuirea aceluiași teritoriu și prin relații sociale constante și tradiționale, consolidate în timp. Ea conține la scară redusă, toate activitățile proprii unui sistem social.

Dezvoltare durabilă

Concept care definește o formă de creștere economică prin care este asigurat un nivel corespunzător de bunăstare nu numai pe termen scurt sau mediu, ci și pe termen lung. Dezvoltarea este durabilă dacă răspunde necesităților curente ale societății, fără a pune în pericol perspectivele pentru generațiile viitoare.

Domeniul major de intervenții

Sfera de activitate dintr-o axă prioritară, în cadrul căruia se pot finanța diferite operațiuni cu obiective similare.

Energie verde

“**Energie verde**” este un termen care se referă la surse de energie regenerabilă și nepoluantă. Prin alegerea unor astfel de surse de energie regenerabilă consumatorii pot susține dezvoltarea unor energii curate care vor reduce impactul asupra mediului asociat generării energiei convenționale și vor crește independența energetică.

Fondul de Coeziune (FC)

Instrumentul financiar care sprijină investiții în domeniul infrastructurii de transport și mediu.

Anexa 2: **Glosar termeni**

Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR)

Fondul Structural care sprijină regiunile mai puțin dezvoltate, prin finanțarea de investiții în sectorul productiv, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare locală și întreprinderi mici și mijlocii.

Fondul Social European (FSE)

Fondul Structural destinat politicii sociale a Uniunii Europene, care sprijină măsuri de ocupare a forței de muncă și de dezvoltare a resurselor umane.

Fonduri publice

Sumele alocate din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, bugetul fondurilor externe nerambursabile, credite externe contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale, împrumuturi interne contractate de autoritățile administrației publice locale, precum și din bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale.

Fondurile comunitare

Sume provenite din asistența financiară nerambursabilă acordată României de Comunitatea Europeană.

Fondurile structurale (FS)

Instrumente financiare (FEDR, FSE) prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Anexa 2: **Glosar termeni**

IMM-uri

Acele întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și care au fie o cifră de afaceri anuală care nu depășește 50 milioane euro, fie un rezultat anual al bilanțului contabil care nu depășește 43 milioane euro.

Întreprindere mică

Întreprinderea care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală sau rezultatul anual al bilanțului contabil nu depășește 10 milioane euro.

LEADER

Axa 4 a PNDR reprezintă o abordare care oferă noi oportunități de dezvoltare rurală punând bazele identificării nevoilor locale, întăririi capacității de dezvoltare și implementării strategiilor locale de dezvoltare în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

Măsura

Este mijlocul prin care se permite cofinanțarea proiectelor; unei măsuri i se alocă o contribuție financiară din partea Uniunii Europene și a României și un set de sarcini specifice.

Monitorizare

Activitate de colectare sistematică de informații privind modul de desfășurare și rezultatele anumitor activități. Constituie o etapă indispensabilă pentru evaluarea activităților respective.

Microîntreprindere.

Întreprinderea care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală sau rezultatul anual al bilanțului contabil nu depășește 2 milioane euro.

Anexa 2: **Glosar termeni**

Oferta

Actul juridic prin care operatorul economic își manifestă voința de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziție publică; oferta cuprinde propunerea financiară și propunerea tehnică.

Operațiune

Un proiect sau un grup de proiecte selecționate de autoritatea de gestiune a programului operațional în cauză, sau sub supravegherea acesteia din urmă în conformitate cu criteriile stabilite de comitetul de monitorizare și aplicată de unul sau mai mulți beneficiari în vederea realizării obiectivelor axei prioritare de care aparține

Planul de acțiune

Este o componentă a planului strategic, ce ghidează implementarea proiectelor prin propunere de acțiuni, resurse, responsabili, eșalonare în timp.

Planul Național de Dezvoltare

Documentul de planificare strategică și programare financiară, care are ca scop să orienteze și să stimuleze dezvoltarea economică și socială a țării pentru atingerea obiectivului Uniunii Europene, respectiv realizarea coeziunii economice și sociale.

Planul strategic

Este produsul metodei de lucru în implementarea politicilor locale, metoda ce stabilește obiective de dezvoltare, priorități, evaluează șansele acestora de implementare (forțele exterioare ce sunt în favoarea lor sau împotriva), trasează acțiuni și asigură, în permanență, corelarea dezvoltării spațiale cu mecanismele de finanțare și cu cele instituționale. Scopul unui plan strategic constă în: a oferi o interpretare plauzibilă a viitorului, a sensului dezvoltării; a stabili nivele de cooperare între acțiunile întreprinse de sectorul public și cel privat; încurajarea inițiativelor care au suportul comunității și folosesc resurse locale; a sprijini un sistem de administrare inovativ și antreprenorial.

Anexa 2: **Glosar termeni**

PO-Programele Operationale

Sunt documente aprobate de Comisia Europeană pentru implementarea acelor priorități sectoriale și/sau regionale din Planul National de Dezvoltare care sunt aprobate spre finanțare prin Cadrul de Sprijin Comunitar.

Politicile urbane

Reprezintă direcțiile de acțiune, formulate de consiliul local pe baza programului electoral, privind modul de rezolvare a unor clase identificabile de probleme. Direcțiile de acțiune se realizează pe următoarele domenii: politica de terenuri, politica de locuințe, dezvoltarea economică, îmbunătățirea serviciilor publice, protecția mediului, revitalizarea urbană.

Program de finanțare

Formă de asistență financiară prin care un finanțator acordă fonduri și controlează modul de utilizare a acestora.

Profilul comunității

Documentul destinat furnizării unui portret statistic și descriptiv al comunității.

Proiect

Set de acțiuni executate într-o perioadă de timp, cu momente bine definite de început și de sfârșit, cu un scop clar al lucrărilor de efectuat, cu un buget propriu și cu un nivel specificat al rezultatelor de obținut; proiectul descrie în detaliu investiția care va fi realizată printr-un program de finanțare.

Prefinanțare

Sumele transferate din bugetul de stat sau din instrumente structurale către un beneficiar, cu excepția celor din sectorul privat (dacă prin acest transfer nu se intră sub incidența prevederilor legale cu privire la ajutorul de stat) ori unei organizații neguvernamentale - prin plată directă sau prin plată indirectă - pentru lichidarea angajamentelor de plată față de un contractor, în stadiul inițial de implementare a proiectelor, în baza unui contract de finanțare încheiat între

Anexa 2: **Glosar termeni**

beneficiar și Autoritatea de management/Organismul intermediar responsabil/responsabilă, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor.

Procedura de atribuire

Etapele ce trebuie parcurse de autoritatea contractantă și de către candidați/ofertanți pentru ca acordul părților privind angajarea în contractul de achiziție publică să fie considerat valabil; procedurile de atribuire sunt: licitația deschisă, licitația restrânsă, dialogul competitiv, negocierea, cererea de oferte, concursul de soluții.

Regulamentul local de urbanism

Documentație aferentă Planului Urbanistic General (PUG) și Planului Urbanistic Zonal (PUZ), care explică și detaliază conținutul acestor planuri, sub formă de restricții și recomandări, în vederea urmăririi și aplicării lor. (Urbanproiect - Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism GM - 007- 2000).

Strategie

Termenul utilizat pentru a descrie combinația de puncte de reper, grafice și repartizări de responsabilități, care sunt componentele critice ale obiectivelor și reprezintă metoda ce se va folosi pentru atingerea obiectivelor.

Strategie de dezvoltare

Direcționarea globală sau pe domenii de activitate, pe termen scurt, mediu și lung, a acțiunilor menite să determine dezvoltarea unei localități.(Legea privind amenajarea teritoriului și urbanismul, nr.350/2001). Rezultat al analizei economice și sociale a unei regiuni și, al descrierii punctelor tari și a punctelor slabe ale acesteia, bazat pe: nevoia de asistență din partea Fondurilor Structurale; modul în care acțiunile planificate corespund cu prioritățile de asistență ale fondurilor; modul în care se completează politicile economice și

Anexa 2: **Glosar termeni**

sociale ale statului membru sau aplicant și, dacă este relevantă, politica sa regională.

Strategie sectorială de dezvoltare

Direcționarea globală sau pe domenii de activitate, pe termen scurt, mediu și lung, a acțiunilor menite să determine dezvoltarea unei localități pe sectoare de activitate.

Studiul de fezabilitate

Este un studiu teoretic, care demonstrează dacă investiția pentru care se solicită fonduri se justifică din punct de vedere economic și, prezintă modul în care ar trebui realizată.

Subvenție

Ajutor bănesc nerambursabil acordat (de stat, de o organizație etc.) unei persoane, unei instituții, unei ramuri economice sau întreprinderi, etc., în scopul atenuării efectelor sociale ale modificărilor economice de structură.

S.W.O.T

Un acronim din limba engleză care definește elementele procesului utilizat pentru a face scanarea unei firme, instituții, organizații sau a unei comunități. Literele provin de la versiunea engleză a Punctelor Tari, Punctelor Slabe, Oportunităților și Amenințărilor.

Anexa 3 - Situri de importanță comunitară

Situri de Importanță Comunitară (SCI)			
Nr.	Nume Sit	Suprafața (ha)	Județe
1	Arboretele de castan comestibil Baia Mare	1897,1	MM
2	Betfia	1748,3	BH
3	Buteasa	457,2	BH
4	Căian	235,4	CJ
5	Câmpia Careiului	24169	SM
6	Câmpia Ierului	24863,1	BH, SM
7	Cefa	5415,9	BH
8	Cheile Lăpușului	1487,1	MM
9	Cheile Turenilor	68,6	CJ
10	Cheile Turzii	323,7	CJ
11	Coasta Lunii	829,7	CJ, MS
12	Codru Moma	27522	AR, BH
13	Crișul Negru	2954,2	BH
14	Crișul Repede amonte Oradea	2006,7	BH
15	Cușma	44853,4	BN
16	Defileul Crișului Negru	2108,1	BH
17	Defileul Crișului Repede - Pădurea Craiului	38812,5	BH
18	Diosig	455,8	BH
19	Făgetul Clujului - Valea Morii	1638,6	CJ
20	Fânațele Clujului – Copârșai	99,2	CJ
21	Ferice – Plai	1976,7	BH
22	Gutâi – Creasta Cocoșului	693,2	MM
23	Igniș	19602,1	MM
24	La Sărătura	22,4	BN
25	Lacul Pețea	79,1	BH
26	Lacul Știucilor, Sic, Puini, Valea Legiilor	1736,4	CJ
27	Larion	2887,2	BN, SV
28	Lunca Inferioară a Crișului Repede	844,5	BH
29	Molhașurile Căpățânei	816	AB, CJ
30	Muntele Mare	1659,2	AB, CJ
31	Muntii Maramureșului	103370,5	MM
32	Munții Rodnei	47965,1	BN, MM
33	Pădurea de la Alparea	402	BH
34	Pădurea de stejar pufos de la Hoia - Cluj	7,6	CJ
35	Pădurea Goroniște	807,2	BH
36	Păduricea de la Santău	113,4	BH
37	Parcul Natural Apuseni	76149,8	AB, BH, CJ
38	Peștera Măgurici	93	SJ

Anexa 3 - Situri de importanță comunitară

Nr.	Nume Sit	Suprafața (ha)	Județe
39	Peștera Tăușoare	103	BN
40	Platoul Vașcău	4814,7	BH
41	Racâș – Hida	240,1	SJ
42	Râul Tur (Cursul Inferior al Râului Tur)	20952,8	SM
43	Săcueni	697,7	BH
44	Sărăturile - Ocna Veche	140,5	CJ
45	Someșul Mare superior	75,4	BN
46	Someșul Rece	8462	CJ
47	Suatu-Ghiriș	668,9	CJ
48	Tășad	1557	BH
49	Tisa superioară	6397,2	MM
50	Trascău	50102	AB, CJ
51	Tusa – Barcău	13	SJ
52	Valea Cepelor	760,9	AB, BH
53	Valea Florilor	190,3	CJ
54	Valea Iadei	2841	BH
55	Valea Ierii	6194,1	CJ
56	Valea Izei și Dealul Solovan	47692,8	MM
57	Valea Roșie	820	BH
		593894,4	

Anexa 4 Arii naturale protejate de interes județean - Cluj

Arii naturale protejate de interes județean

Ariile naturale protejate de importanță județeană au fost declarate de-a lungul timpului de autoritățile județene. Ultima "tranșă" datează din 1994, când s-au declarat mai multe arii de către Consiliul Județean Cluj. 13 dintre ele au fost puse sub protecție la propunerea Clubului de Cicloturism "Napoca", ceea ce a creat un excelent precedent de colaborare între autoritățile publice și ONG-uri. Fiind declarate pe baza legislației de amenajare a teritoriului, zonele protejate naturale de interes județean "pure" au fost tratate comun cu cele construite, balneare, cinegetice etc. Astfel, conform Deciziei 147 / 1994 a Consiliului Județean Cluj avem 34 de asemenea zone protejate județene:

Denumirea ariei protejate	amplasament	valoare	categorie (provizorie)
Acumularea Bondureasa	com.Valea Ierii	peisagistică	zonă protejată
Acumularea Drăgan	com.Poieni	peisagistică	zonă protejată
Acumularea Fântînele	com.Rîșca, com.Beliș	peisagistică	zonă protejată
Acumularea Tarnița	com.Gilău	peisagistică	zonă protejată
Acumulările Gilău, Someșul Cald	com.Gilău	peisagistică	zonă protejată
Băile Băița	Gherla	balneară	zonă protejată
Băile Cojocna	com.Cojocna	balneară	zonă protejată
Băile Ocna Dej	Dej	balneară	zonă protejată
Băile Someșeni	Cluj-Napoca	balneară	zonă protejată
Băile Turda	Turda	balneară	zonă protejată
Cheile Borzești	com.Iara	peisagistică	zonă protejată
Cheile Dumitresei	com.Măguri-Răcătău	peisagistică	zonă protejată
Cheile Ocolișelului	com.Iara	peisagistică	zonă protejată
Cheile Păniceni	com.Căpușu Mare	peisagistică	zonă protejată
Cheile Văii Stanciului și Cascada Răchițele	com. Mărgău	peisagistică	zonă protejată
Defileul Surduc	com.Iara	mixtă	zonă protejată
Defileul Arieșului	com.Iara	mixtă	zonă protejată

Anexa 4 Arii naturale protejate de interes județean - Cluj

Denumirea ariei protejate	amplasament	valoare	categorie (provizorie)
Defileul Hășdatelor	com.Mihai Viteazu	mixtă	zonă protejată
Defileul Răcătăului	com.Măguri-Răcătău, com.Mărișel	mixtă	zonă protejată
Defileul Someșului Cald	com.Rîșca, com.Mărișel	mixtă	zonă protejată
Defileul Someșului Rece	com.Măguri-Răcătău	mixtă	zonă protejată
Făgetul Clujului	Cluj-Napoca	mixtă	zonă protejată
Lunca Vișagului - Valea Drăganului	com.Poieni	cinegetică	zonă protejată
Muntele Băișorii	com.Băișoara	mixtă	zonă protejată
Obîrșia Someșului Rece și V.Răcătăului	com.Măguri-Răcătău	cinegetică	zonă protejată
Piatra Banișorului	com.Săcuieu	peisagistică	zonă protejată
Pietrele Albe	com. Mărgău	peisagistică	zonă protejată
Valea Șoimului	com.Valea Ierii	cinegetică	zonă protejată
Valea Căprioarelor	com.Feleacu	peisagistică	zonă protejată
Valea Căpușului	com.Căpușu Mare	peisagistică	zonă protejată
Valea Ierii	com.Valea Ierii	peisagistică	zonă protejată
Valea Someșului Rece	com.Gilău, com.Rîșca, com.Mărișel	peisagistică	zonă protejată
Vlădeasa	com.Săcuieu, com.Mărgău	mixtă	zonă protejată
Zona lacurilor Geaca - Țaga	com.Geaca, com. Țaga	mixtă	zonă protejată